

Kommunstyrelsen

Bokslut 2002 för Stockholms stad med verksamhetsberättelse

Bokslut 2002 för Finansförvaltningen

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Redovisningen av bokslut 2002 för Stockholms stad med verksamhetsberättelse godkänns.
2. Nämnderna medges ombudgetering till år 2003 för ökade kostnader inom driftverksamheten med 9,5 mnkr. Finansieringen sker ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2003 års budget (bilaga 2).
3. Nämnderna medges ombudgetering till år 2003 för ökade utgifter inom investeringsplanen med 40,1 mnkr och minskade inkomster med 2,3 mnkr. De ökade nettoutgifterna finansieras av ett ökat finansieringsbeting under *Finansförvaltningen* år 2003 (bilaga 2).
4. Övriga framställningar om ombudgetering m.m. avslås (bilaga 2).
5. Stadsdelsnämnd Norrmalms begäran att resultatenheterna Gustav Vasa skola och Johannes skola avvecklas år 2003 godkänns.

6. I bokslut 2002 redovisade avsättningar om 2 811,5 mnkr godkänns, varav 1 000,0 mnkr avser den s.k. Miljömiljarden i enlighet med kommunfullmäktiges beslut i budget 2003.
7. I bokslut 2002 ianspråktaga avsättningar om 110,4 mnkr godkänns.
8. Disposition av eget kapital med 2 000,0 mnkr för inrättande av en Stockholms stads kompetensfond i enlighet med kommunfullmäktiges beslut i budget 2003 godkänns.
9. I budget 2003 angivna åtgärder för stadsförnyelse finansieras av beräknade reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar.
10. Redovisningen av bokslut 2002 för Finansförvaltningen godkänns (bilaga 5).
11. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att slutföra årsredovisningen för Stockholms stad för behandling av kommunfullmäktige.

Bosse Sundling
Stadsdirektör

Anders Carstorp
Budgetchef

Inger Johansson Kjaerboe
Redovisningschef

Bilaga 1	Stadsledningskontorets synpunkter på nämndernas budgetutfall 2002
Bilaga 2	Av nämnderna begärda och av stadsledningskontoret avstyrkta/tillstyrkta ombudgeteringar
Bilaga 3	Sammanfattande tabeller
Bilaga 4	Resultat- och balansräkning med noter samt finansieringsanalys
Bilaga 5	Bokslut 2002 för Finansförvaltningen

Tjänsteutlåtande med bilagor återfinns på budgetstabens hemsida
<http://info.stockholm.se/slk/budgetstaben/index.htm>

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	5
Bokslut 2002 för Stockholms stad.....	5
Budgetutfall 2002 för Stockholms stad	5
Kostnadseffektiv och sund ekonomi.....	5
Kvalitet	6
Valfrihet	6
Attraktiv plats för boende, företagande och besök.....	7
Medarbetarna.....	7
Bokslut och budgetutfall.....	7
Bokslut 2002	7
Årets resultat	8
Verksamhetens nettokostnader	9
Jämförelsestörande poster	11
Avskrivningar	11
Skatter och generella statsbidrag	11
Finansiella intäkter och kostnader	12
Extraordinära intäkter.....	12
Avsättningar respektive ianspråktagande av tidigare avsättningar.....	12
Balansräkning.....	13
Soliditet	13
Anläggningstillgångar	14
Pensioner	14
Avsättningar och disposition av eget kapital	15
Övrigt	16
Ansvarsförbindelser och stadens borgensåtaganden	16
Bokslut för kommunkoncernen	16
Finansförvaltningen (bilaga 5)	16
Budgetutfall 2002	16
Kostnadseffektiv och sund ekonomi.....	16
Verksamhetens nettokostnader	16
Avvikelse.....	17
Budgetjusteringar 2002	18
Resultatöverföringar mellan åren 2001 och 2002	19
Överföring av resultatenheternas resultat till resultatfond i bokslut för 2002	20
Ombudgeteringar till år 2003	20
Begravningsfond	21
Investeringsplan.....	21

Upphandling	22
Kvalitet	23
Valfrihet	24
Äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade	24
Skola och förskoleverksamhet	24
Vuxpeng	25
Attraktiv plats för boende, företagande och besök	25
Kista Science City	26
Söderortsprojektet	26
Medarbetarna	26
Kompetens	27
Etnisk mångfald	27
Sjukfrånvaro	27
Rörlighet	28

Sammanfattning

I detta ärende redovisas stadens bokslut och budgetutfall med analys av nämndernas verksamhetsberättelser. Finansförvaltningens bokslut redovisas i bilaga 5.

Bokslut 2002 för Stockholms stad

Årets resultat inkl. jämförelsestörande poster, avsättningar samt extraordinära kostnader visar ett positivt resultat om 2 000,4 mnkr, vilket är 1 753,1 mnkr högre jämfört med föregående år. Av årets resultat utgör 2 000,0 mnkr disposition av eget kapital för inrättande av en Stockholms stads kompetensfond.

Årets resultat exkl. nedanstående poster uppgår till 397,6 mnkr.

- jämförelsestörande poster (431,6 mnkr)
- extraordinära intäkter (3 542,3 mnkr)
- ianspråktaga avsättningar (110,4 mnkr)
- årets avsättningar (2 811,5 mnkr)
- engångseffekt avseende slutavräkning för skatter år 2001 (329,9 mnkr)

Det positiva resultatet innebär att staden i årets bokslut uppfyller det kommunala balanskravet.

Verksamhetens nettokostnader, exkl. jämförelsestörande poster, uppgår till 23 990,1 mnkr, vilket är en ökning med 1 143,6 mnkr jämfört med föregående år.

Budgetutfall 2002 för Stockholms stad

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet för nämndernas verksamheter visar, efter disposition av resultat-enheternas resultat, ett nettoöverskott om 74,0 mnkr i jämförelse med budget inkl. av kommunstyrelsen medgivna budgetjusteringar. Jämfört med utfallet i bokslut 2001 innebär detta en försämring med 271,3 mnkr.

Stadsdelsnämnderna visar ett sammanlagt nettounderskott på 274,7 mnkr, vilket är en försämring med 256,5 mnkr jämfört med utfallet i bokslut 2001.

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av stadens verksamheter. Budgethållning är en förutsättning för att de medel som kommunfullmäktige har anslagit verkligen används för avsett ändamål.

Varje nämnd måste rymma sin verksamhet inom fastställd budget. I bokslut för 2002 redovisar flera nämnder underskott. De nämnder som har redovisat underskott måste vidta åtgärder för att undvika budgetöverskridanden. Nämnder med stora underskott har lämnat en åtgärdsplan för att förhindra budgetöverskridande under 2003. Stadsledningskontoret kommer att särskilt följa dessa nämnder.

Stadsledningskontoret har under 2002 tillstyrkt budgetjusteringar med 934,1 mnkr för ökade nettokostnader, varav 222,1 mnkr avser prestationsförändringar.

Stadsledningskontoret tillstyrker ombudgetering till år 2003 för ökade kostnader inom driftverksamheten med 9,5 mnkr.

Utfallet för nämndernas investeringar visar minskade utgifter med 644,9 mnkr och ökade inkomster med 99,8 mnkr jämfört med investeringsplanen. Avvikelsen beror huvudsakligen på förskjutningar av projekt. Stadsledningskontoret tillstyrker ombudgetering med 40,1 mnkr för ökade utgifter till följd av förskjutningar och minskade inkomster med 2,3 mnkr.

Nämnderna redovisar att bruttokostnaden för upphandlad driftverksamhet inkl. intraprenader uppgick år 2002 till drygt 7,8 mdkr. Det är en ökning med 600 mnkr jämfört med 2001 och beror till stor del på indexuppräkningsplaner av befintliga avtal samt kostnadsökningar vid förnyade upphandlingar. Andelen upphandlad verksamhet, exkl. konsulttjänster, varor m.m., utgör 24 % av stadens bruttokostnad, vilket är en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2001.

Kvalitet

Nämnderna har i huvudsak uppfyllt sina generella åtaganden. Ett antal nämnder har dock inte uppfyllt sina åtaganden inom beslutad budget. De flesta nämnder redovisar system för klagomålshantering. Alla stadsdelsnämnder redovisar i olika grad de insatser som har gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena.

Valfrihet

Staden har i enlighet med kommunfullmäktiges prioriterade inriktning för 2002 förbättrat medborgarnas möjligheter att välja utförare inom äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, skola och förskola. Anställda har haft möjlighet att avknoppa verksamheter och därigenom medverkat till ett mer varierat utbud för medborgarna.

Attraktiv plats för boende, företagande och besök

Under 2002 påbörjades 2 732 lägenheter, varav 39 % i innerstaden och 61 % i ytterstaden. Bostadsbeståndet i staden har ökat med 3 352 bostäder till totalt ca 409 600.

Under året har 34 markanvisningar för lägenheter givits, varav 13 i innerstaden och 21 i ytterstaden. Antalet markanvisningar och antalet lägenheter som omfattas av dessa har ökat från ca 190 lägenheter 1998 till 2 900 år 2002.

Medarbetarna

Arbetet med den till stadens personalstrategi kopplade insatslistan slutfördes vid årsskiftet 2002/2003. Insatslistan har omfattat ett 60-tal insatser som fokuserat på tre områden: personal- och kompetensförsörjning, villkorsfrågor samt ledarskap och medarbetarskap. Ett intensivt arbete med rekryteringsstrategier har bl.a. genomförts inom stadens prioriterade områden.

Nämnderna har utarbetat jämställdhets- och mångfaldsplaner som kommer att presenteras i kommunstyrelsens jämställdhetsråd.

Sjukfrånvaron för år 2002 uppgick till 10,6 %, vilket är en ökning med 0,2 procentenheter och innebär en avmattning i ökningstakten jämfört med 2001. Långtidssjukfrånvaron fortsätter i likhet med föregående år att öka. Staden har fortsatt med insatser som förutom utbildning och information bl.a. har omfattat en utvecklad samverkan med företagshälsovård och försäkringskassa, analyser av orsakssamband och arbete med tidiga insatser för rehabilitering.

Antalet månadsanställda i stadens nämnder uppgick vid årsskiftet till ca 45 000, vilket är en minskning med ca 500 jämfört med föregående årsskifte. Nämnderna redovisar att det alltså har funnits problem med rekrytering av vissa grupper med högskoleutbildning och utbildad vårdpersonal.

Bokslut och budgetutfall

Bokslut 2002

Nämndernas verksamhetsberättelser ligger till grund för analysen i bokslut och årsredovisning.

Bokslut år 2002 har i allt väsentligt upprättats enligt god redovisningssed och i enlighet med lagen om kommunal redovisning. I bokslutet är interna transaktioner eliminerade.

Stadens årsredovisning planeras att behandlas av kommunfullmäktige den 2 juni 2003. I årsredovisningen och budgetavräkningen presenteras en mer utförlig beskrivning av stadens ekonomi och verksamhet. Därutöver redovisas särskilda nyckeltal. Stadsledningskontoret föreslås få kommunstyrelsens uppdrag att slutföra årsredovisningen för Stockholms stad för behandling i kommunfullmäktige.

Årets resultat

Årets bokslut visar ett positivt resultat om 2 000,4 mnkr. Av årets resultat utgör 2 000,0 mnkr disposition av eget kapital för inrättande av en Stockholms stads kompetensfond.

	2002	2001
Resultaträkning		
Verksamhetens intäkter	7 302,2	7 049,3
Jämförelsestörande intäkter	431,6	1 332,3
Verksamhetens kostnader	-30 885,4	-29 564,0
Jämförelsestörande kostnader	0,0	-60,3
Avskrivningar	-406,9	-331,8
Verksamhetens nettokostnader	-23 558,5	-21 574,6
Skatteintäkter	20 300,1	19 481,1
Generella statsbidrag	3 077,4	3 039,9
Finansiella intäkter	3 549,0	2 415,3
Finansiella kostnader	-2 208,9	-1 486,4
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	1 159,2	1 875,3
Extraordinära intäkter	3 542,3	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	-250,0
Ianspråktaga avsättningar från föregående år	110,4	109,1
Avsättningar	-2 811,5	-1 487,1
Årets resultat	2 000,4	247,3

(Anm. Siffrorna i tabellerna är avrundade och summerar därför inte exakt)

I bilaga 4 redovisas resultaträkningen inkl. noter.

Årets resultat, exkl. jämförelsestörande poster, extraordinära intäkter, ianspråktaga avsättningar samt årets avsättningar uppgår till 727,5 mnkr. Verksamhetens nettokostnader har finansierats av skatteintäkter och generella statsbidrag samt av det positiva finansnetto staden har till följd av god likviditet. I resultatet ingår också engångseffekter avseende slutavräkning för skatter år 2001, exkl. denna post uppgår resultatet till 397,6 mnkr.

I resultatet ingår jämförelsestörande intäkter om 431,6 mnkr. Intäkterna avser realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar i staden. Inga jämförelsestörande kostnader redovisas i årets bokslut.

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader, exkl. jämförelsestörande poster, uppgår till 23 990,1 mnkr, vilket är en ökning med 1 143,6 mnkr jämfört med tidigare år.

Verksamhetens kostnader, exkl. avskrivningar, uppgår till 30 885,4 mnkr, vilket innebär en ökning med 1 321,4 mnkr jämfört med år 2001.

Förändringen består av:

- ökade kostnader för material och köpta tjänster (+21,8 mnkr)
- ökade kostnader för entreprenader och köp av verksamhet (+850,3 mnkr)
- ökade kostnader för bostadstillägg samt andra bidrag och understöd (+24,7 mnkr), varav minskade kostnader för försörjningsstöd med 6,8 mnkr
- ökade lönekostnader (+368,7 mnkr)
- minskade kostnader för pensionsutbetalningar (-14,5 mnkr)
- ökade lönebikostnader och övriga personalkostnader (+70,4 mnkr).

Jämfört med år 2001 har kostnaderna för material och köpta tjänster ökat. Kostnaderna för tillfälligt inhyrd personal inom äldreomsorgen fortsätter att öka. Ökningen förklaras av att det fortfarande finns problem att rekrytera och behålla personal inom framför allt äldreomsorgen. En ökning av kostnaderna för inhyrd personal har även skett inom utbildningsområdet, vilket antas bero på att bristen på lärare medfört att personal hyrts in.

Kostnaderna för entreprenader och köp av verksamhet uppgår totalt till 8 043,5 mnkr, vilket utgör 26 % av stadens bruttokostnader. Verksamhetsområde äldreomsorg svarar för merparten av kostnaderna, men även inom förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, utbildning samt omsorg om funktionshindrade har kostnaderna ökat. Under de senaste åren har det skett avknoppningar inom ovanstående verksamheter. De ökade kostnaderna förklaras delvis av att staden köper en stor del av sin verksamhet från de avknoppade verksamheterna.

Kostnaderna för bostadstillägg samt andra bidrag och understöd ökar jämfört med föregående år. Det är framför allt bidrag till föreningar, stiftelser, kommuner och landsting m.m. som ökar mest. Kostnaderna för försörjningsstöd har minskat något under året.

Enligt de prognoser som gjorts förväntades antalet hushåll med försörjningsstöd minska under år 2002. Att minskningen av kostnaderna för försörjningsstöd inte är större kan förklaras av att riksnormen höjdes den 1 januari 2002 samt att arbetslösheten har ökat något under året.

Antalet anställda har minskat med ca 500 personer eller 1,1 % på grund av att ytterligare verksamheter lagts ut på entreprenad. Trots minskningen har personalkostnaderna exkl. lönebikostnader och övriga personalkostnader ökat med 368,7 mnkr jämfört med år 2001. Ökningen förklaras dels av avtalsenliga löneökningar, dels av löneökningar utanför avtal dvs. löneglidningar. Övertids- och mertidsarbete utgör ca 1,6 % av den totala lönesumman.

Verksamhetens intäkter, exkl. jämförelsestörande intäkter, uppgår till 7 302,2 mnkr. Detta är en ökning med 252,9 mnkr jämfört med år 2001.

Förändringen består av:

- minskade intäkter för taxor och avgifter fastställda av kommunfullmäktige (-51,4 mnkr)
- ökade statsbidrag (+268,2)
- ökade hyresintäkter och tomträttsavgälder (+9,6 mnkr)
- ökade EU-bidrag (+26,5 mnkr).

Intäkter för taxor och avgifter fastställda av kommunfullmäktige har minskat med 238,6 mnkr jämfört med föregående år. De minskade intäkterna kan hänföras till införandet av maxtaxa inom förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg under året.

De ökade statsbidragen kan hänföras till de bidrag staten ger kommunen för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder inom förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg samt personalförstärkning inom skola och fritidshem. Ökningen av statsbidraget inom dessa områden uppgår till ca 254,8 mnkr.

Ökningen av intäkterna för försäljning av verksamhet och entreprenader beror till största delen på ökade interkommunala ersättningar. De ökade intäkterna kan också hänföras till brand- och räddningsnämndens avtal att bedriva brandförsvar åt Solna-Sundbybergs brandförsvarsförbund och Lidingö kommun. Ytterligare en del av de ökade intäkterna kan hänföras till socialtjänstnämnden och den dygnet-runt-vård, som säljs till kriminalvården.

Ökade intäkter för EU-bidrag är relativt jämnt fördelade över stadens nämnder. En förklaring till att EU-bidragen ökat beror delvis på att redovisningen förbättrats, men även att antalet sökta och beviljade bidrag har ökat.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande intäkter uppgår år 2002 till 431,6 mnkr. Intäkterna avser realisationsvinster i samband med försäljning av fastigheter. För år 2002 redovisas inga jämförelsestörande kostnader.

Avskrivningar

I posten avskrivningar ingår både planenliga avskrivningar och nedskrivningar av värdet på anläggningstillgångar. År 2002 uppgår denna post till 406,9 mnkr. Årets avskrivningar enligt plan uppgår till 361,3 mnkr, vilket är 38,8 mnkr högre jämfört med år 2001. Nedskrivning av anläggningstillgångar uppgår till 45,6 mnkr, vilket är en ökning med 36,3 mnkr.

Skatter och generella statsbidrag

Summan av skatter och generella statsbidrag uppgår till 23 377,5 mnkr, vilket är en ökning med 856,5 mnkr jämfört med år 2001. I årets skatteintäkter ingår 2001 års slutavräkning av skatteinkomster med 622,4 mnkr.

I bokslut för år 2001 har slutskatteavräkningen för kommunalskatt bokförts i resultaträkningen och inte till någon del reglerats mot eget kapital. Detta innebar att staden inte följde de rekommendationer som Rådet för kommunal redovisning anger.

I bokslut för år 2002 har slutskatteavräkningen beräknats preliminärt enligt regeringens prognos. Avvikelse från prognosen kommer att påverka resultatet för år 2003. Denna redovisningsprincip överensstämmer med rekommendation av Rådet för kommunal redovisning.

Preliminära skatteintäkter och begravningsavgifter uppgår till 23 017,6 mnkr, vilket är en ökning med 1 824,1 mnkr jämfört med 2001 till följd av ett ökat skatteunderlag. Stadens nettoförlust för utjämning har ökat med 1 150,3 mnkr till 3 340,0 mnkr, vilket motsvarar 4 405 kr per invånare. Skatteintäkterna netto har ökat med 819,0 mnkr och uppgår till 20 300,1 mnkr. Av skatteintäkterna utgör 111,4 mnkr begravningsavgift inkl. slutavräkning före avgiften. De generella statsbidragen har ökat med 37,5 mnkr till 3 077,4 mnkr inkl. kostnaden för mellankommunal skatteutjämning på 107,9 mnkr.

I redovisningen av statsbidrag ingår ersättning för såväl generellt som tillfälligt sysselsättningsstöd om totalt 148 mnkr. Den utbetalning som görs av generellt och tillfälligt sysselsättningsstöd under år 2003 har ej periodiserats. Detta bidrag anses ej hänförligt till år 2002 och kommer därför att påverka resultatet år 2003.

Finansiella intäkter och kostnader

Stadens finansnetto, exkl. finansiella poster i form av aktieutdelning om 851,1 mnkr och ränta på pensionsskuld 62,2 mnkr, uppgår till 551,4 mnkr, vilket är en ökning med 174,7 mnkr jämfört med år 2001. Ökningen kan hänföras till försäljningen av samtliga aktier i Stadshusfemman AB, det bolag som ägde aktier i Birka Energi AB. Då såväl utlämnade som upptagna lån ökat till följd av affären, ökar även de finansiella intäkterna respektive kostnaderna.

Extraordinära intäkter

Staden sålde under år 2002 samtliga aktier i Stadshusfemman AB. Försäljningen medför en extraordinär intäkt i form av realisationsvinst om 2 999,8 mnkr.

Staden har tidigare skrivit ned värdet på anläggningstillgångar med anledning av förväntade realisationsförluster vid försäljning av tomträtter. Då antalet försäljningar beräknas bli lägre än vad som tidigare antagits återförs tidigare nedskrivningar, vilket medför en extraordinär intäkt om 542,5 mnkr.

Avsättningar respektive ianspråktagande av tidigare avsättningar

Nettot av årets avsättningar och ianspråktagande av tidigare gjorda avsättningar uppgår till 2 701,1 mnkr.

I årets bokslut har avsättningar gjorts om 2 811,5 mnkr avseende följande:

- utbyggnad av stadens infrastruktur (1 060,0 mnkr)
- miljöåtgärder i form av marksanering m.m., den s.k. miljömiljarden (1 000,0 mnkr)
- pensionskostnader (300,0 mnkr)
- ventilationsombyggnad i stadens skolor (200,0 mnkr)
- om- och nybyggnation i syfte att minska stadens kö till förskola (200,0 mnkr)
- minska antalet ej verkställda beslut för bostadsanpassningsbidrag (37,0 mnkr)
- begravningsavgift (14,5 mnkr).

Av avsättningar i föregående års bokslut har 110,4 mnkr tagits i anspråk avseende följande:

- om- och nybyggnad av boenden inom äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade (96,0 mnkr)
- omstruktureringskostnader i samband med försäljning av Stockholm Entreprenad och bolagisering av MFO (11,0 mnkr)
- högre kostnader relativt intäkter för renhållningsnämnden (3,4 mnkr).

I samband med kommunstyrelsens avstämning av budget 2002 med anledning av nämndernas budget/verksamhetsplan medgavs gatu- och fastighetsnämnden att disponera 30,0 mnkr för infrastrukturella åtgärder. Av gatu- och fastighetsnämndens bokslut framgår att de infrastrukturella kostnaderna inte avser det projekt som avsättningen avsåg. Med anledning av detta tas inte de avsatta medlen i anspråk.

Balansräkning

Stadens balansomslutning uppgår till 77 347,6 mnkr, vilket är en minskning med 2 344,3 mnkr jämfört med föregående år.

TILLGÅNGAR

Mnkr	2002	2001
Materiella anläggningstillgångar	37 068,5	34 056,2
Finansiella anläggningstillgångar	21 462,1	17 808,6
Summa anläggningstillgångar	58 530,5	51 864,8
Omsättningstillgångar	18 817,0	27 827,1
SUMMA TILLGÅNGAR	77 347,6	79 691,9

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Mnkr	2002	2001
Eget kapital	47 159,0	45 475,5
Avsättningar	6 532,2	3 514,1
Långfristiga skulder	6 481,1	3 214,4
Kortfristiga skulder	17 175,3	27 487,8
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	77 347,6	79 691,9

(Anm. Siffrorna i tabellerna är avrundade och summerar därför inte exakt)

I bilaga 4 redovisas balansräkning inkl. noter.

Soliditet

Soliditeten visar det egna kapitalet i förhållande till balansomslutningen. Årets soliditet uppgick till 61 %, vilket är en förbättring med 4 procentenheter jämfört med år 2001. Förbättringen av soliditeten kan hänföras till försäljningen av samtliga aktier i Stadshusfemman AB, det bolag som ägde aktier i Birka Energi AB.

Anläggningstillgångar

De materiella anläggningstillgångarna har ökat med 3 012,3 mnkr och uppgår i bokslutet för år 2002 till 37 068,5 mnkr. Ökningen är en följd av de stora projekt som staden bedriver, t.ex. Hammarby Sjöstad, Liljeholms-torget m.m.

De finansiella anläggningstillgångarna har ökat med 3 653,5 mnkr och uppgår i bokslutet för år 2002 till 21 462,1 mnkr. Ökningen är framför allt hänförlig till effekterna av försäljningen av Birka Energi AB.

Omsättningstillgångarna minskar med 9 010,1 mnkr och uppgår i bokslutet för 2002 till 18 817,0, vilket är en följd av försäljningen av Stadshusfemman AB, det bolag som ägde aktier i Birka Energi AB. De likvida medel som erhållits vid försäljningen har placerats såväl långfristigt som kortfristigt.

Pensioner

Pensionsavsättningar inkl. löneskatt redovisas i balansräkningen med totalt 1 307 mnkr exkl. löneskatt. Av denna avsättning avser 841 mnkr stadens pensionsskuld för intjänade pensionsförpliktelser för år 1998-1999. Denna skuld förvaltas av internbankens pensionsförvaltning. Av beloppet har 5 % placerats i aktier. Aktiernas anskaffningsvärde uppgår till 44 mnkr, medan marknadsvärdet per årskiftet redovisas till 19 mnkr. Resterande belopp har vidareutlånats till stadens dotterbolag. Pensionsförvaltningen har under året givit en avkastning på 27 mnkr, vilket motsvarar en förräntning med ca 3 %. I årets resultat ingår nedskrivning av bokfört aktievärde med ca 25 mnkr. Detta till följd av att förslag till beslut om utbetalning av pensioner intjänade åren 1998-1999 kommer att föreläggas kommunfullmäktige år 2003.

Övrig pensionsavsättning avser främst garanti- och visstidspensioner. Till följd av förändring av skuld för tidigare intjänade pensioner tillgodogörs årets resultat med 62 mnkr. Denna post motsvaras av finansiella kostnader om 62 mnkr för att säkerställa intjänade pensioners värde. Med anledning av att tidigare lämnade uppgifter bedömts osäkra har försiktighetsprincipen tillämpats såtillvida att någon ytterligare minskning av skuld för tidigare intjänade pensioner ej bokförts.

Fr.o.m. bokslut 2003 beräknas stadens pensionsskuld av ny pensionsadministratör - SPP.

Fr.o.m. föregående år har ny modell tillämpats för beräkningen av årets intjänade pensionsförpliktelser. Denna modell innebär att definitivt besked

om kostnaderna för intjänade pensionsförpliktelser lämnas av Statens Pensionsverk under mars 2003.

Kostnaden för intjänade pensionsförpliktelser under året uppgår till 476 mnkr inkl. löneskatt. De intjänade pensionerna betalas ut i mars år 2003.

Fr.o.m. år 2002 har även timavlönad personal rätt till tjänstepension, vilket medfört att pensionskostnaderna ökat.

Pensionsskuld intjänad t.o.m. år 1997 utgör en ansvarsförbindelse i stadens bokslut och uppgår till 8 866 mnkr.

Stadens totala skuld för pensioner

Pensionsavsättning	1 623,5 mnkr
Årets intjänade pensionsförpliktelser	476,0 mnkr
Pensionsskuld intjänad t.o.m. år 1997	8 866,0 mnkr

Stadens totala skuld för pensioner	10 965,5 mnkr
------------------------------------	---------------

Avsättningar och disposition av eget kapital

Kommunstyrelsen kommer att föreläggas ett ärende avseende inrättande av en Stockholms stads kompetensfond (dnr 201-534/2003) i enlighet med kommunfullmäktiges budget för 2003. För detta ändamål föreslås 2 000,0 mnkr disponeras av eget kapital i bokslut för år 2002. Den föreslagna fonden skall tillgodose stadens behov av att rekrytera och utbilda medarbetare samt finansiera långsiktiga utvecklingsprojekt inom exempelvis arbetsorganisation och ledning. Fonden skall vidare möjliggöra insatser som bidrar till en ökning av sysselsättningsgraden i socialt utsatta bostadsområden samt främja näringslivets behov av utbildad arbetskraft inom vissa bristyrken.

I budgeten för år 2003 anges att arbetet med miljöförbättringar och omställning till ekologisk hållbarhet skall förstärkas och resurserna för detta ökas. För att göra det ekonomiskt möjligt att sanera förorenade mark- och vattenområden samt andra kostsamma miljöprojekt avsätts i årets bokslut 1 000,0 mnkr, den s.k. Miljömiljarden.

I budget 2003 angivna åtgärder för stadsdelsförnyelse, t.ex. för upprustning av boendemiljöer, finansieras av beräknade reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar.

Årets avsättningar samt ianspråktagande av tidigare avsättningar kommenteras under resultaträkningen.

Övrigt

Stadens finansiella nettofordran, definierad som skillnaden mellan samtliga placeringar inkl. bank- och postgiro samt korta och långa lån, uppgår i årets bokslut till 13 344 mnkr. Ökningen är hänförlig till att staden i februari 2002 sålde Birka Energi AB till Fortum Oy.

Semesterlöneskulden har ökat med 27,7 mnkr och uppgår till 592,2 mnkr. Stadens skuld för okompenserad övertid har under året ökat med 2,5 mnkr och uppgår till 52,4 mnkr. Den totala skulden för semesterlöner och okompenserad övertid uppgår till 644,6 mnkr.

Ansvarsförbindelser och stadens borgensåtaganden

Stadens borgensåtaganden fortsätter även i år att minska och uppgår till 4 185,6 mnkr, vilket är en minskning med 363,4 mnkr. Den främsta anledningen är bolagens minskade externa upplåning.

Staden har lämnat en ansvarsförbindelse att ersätta AB Stockholm Globe Arena för underhållskostnader. Av ansvarsförbindelsen återstår högst 15,0 mnkr.

Bokslut för kommunkoncernen

I kommunkoncernen ingår stadens nämnder och bolagsstyrelser. Flertalet bolag ägs genom Stockholms Stadshus AB. Det preliminära resultatet efter skatt och minoritetsintressen för kommunkoncernen uppgår till ca 9 mdkr.

Finansförvaltningen (bilaga 5)

Bokslutet för Finansförvaltningen inklusive finansrörelsen redovisas i *bilaga 5*.

Budgetutfall 2002

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Verksamhetens nettokostnader

Utfallet för nämndernas verksamheter visar, efter ianspråktagande av nettoöverskott som avsatts i resultatfond i bokslut 2001 med 76,7 mnkr och efter överföring av resultatenheternas nettoöverskott med 28,4 mnkr till resultatfond i bokslut 2002, ett nettoöverskott om 74,0 mnkr i jämförelse med budget inkl. av kommunstyrelsen medgivna budgetjusteringar. Utfallet i bokslut 2001 visade ett överskott om 345,3 mnkr.

Stadsdelsnämnderna visar ett sammanlagt nettounderskott på 274,7 mnkr, vilket är en försämring med 256,5 mnkr jämfört med utfallet i bokslut 2001.

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av stadens verksamheter. Budgethållning är en förutsättning för att de medel som kommunfullmäktige har anslagit verkligen används för avsett ändamål.

Varje nämnd måste rymma sin verksamhet inom fastställd budget. I bokslut för 2002 redovisar flera nämnder underskott. De nämnder som har redovisat underskott måste vidta åtgärder för att undvika budgetöverskridande. Nämnder med stora underskott har lämnat en åtgärdsplan för att förhindra budgetöverskridande under 2003. Stadsledningskontoret kommer att särskilt följa dessa nämnder.

Avvikelserna kommenteras per nämnd i *bilaga 1* och består i huvudsak av följande.

Avvikelser

Budgetutfall - nettoavvikelse i mnkr	2002	2001
Stadsdelsnämnderna		
Anslag för nämndens verksamhet	-272,3	-139,2
Anslag för försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder	-2,2	121,2
Övriga nämnder	157,8	108,2
Avskrivningar	-31,3	16,0
Central medelsreserv - prestationer	177,9	124,8
Central medelsreserv - oförutsett	44,1	114,3
Verksamhetens nettokostnad efter resultatöverföringar	74,0	345,3
Finansiering		
skatteintäkter och statsbidrag	702,8	324,6
finansnetto m.m.	-7,2	111,2
begravningsavgift	-1,7	11,6
Resultat efter skatt och finansiella poster	767,9	792,7
Resultatöverföringar i bokslut		
resultatöverföring m.m. överfört från föregående år	-76,7	-31,4
resultatenhetens resultat netto, överfört till resultatfond	28,4	-102,3
Pensionsåtaganden	-7,9	26,9
Avsättning till begravningsfond	1,7	-19,2
Jämförelsestörande poster m.m.	431,6	1 272,0
Extraordinära intäkter	3 542,3	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	-250,0
Ianspråkstagna avsättningar	-50,4	52,3
Avsättningar	-2 797,1	-1 469,1
Koncerneliminering	160,5	-24,7
Förändring av redovisat eget kapital	2 000,3	247,2

Budgetjusteringar 2002

Under år 2002 har inga extra resurser avsatts för nämndernas löpande verksamheter utöver prestationer och omstrukturering. Stadsledningskontoret har tillstyrkt budgetjusteringar med 934,1 mnkr för ökade nettokostnader, varav 222,1 mnkr avser prestationsförändringar. Finansieringen har skett enligt nedan.

Finansiering av budgetjusteringar	Belopp mnkr
Central medelsreserv för oförutsedda behov	305,9
Central medelsreserv för prestationsförändringar	222,1
Förbättrat räntenetto	107,6
Ökad aktieutdelning	100,0
Ökade statsbidrag	10,0
Disposition av begravningsfond	2,2
Disposition av i tidigare bokslut avsatta medel	160,8
Disposition av eget kapital	25,5
Summa	934,1

Därutöver har 73,0 mnkr omfördelats till berörda nämnder från centralt avsatta medel under Kommunfullmäktige m.m.

Central medelsreserv

Nämndernas budgetjusteringar för ökade nettokostnader har under året finansierats med 528,0 mnkr ur Central medelsreserv, varav 222,1 mnkr avser förändrade prestationer. Stadsdelsnämndernas budgetar har justerats för ökade nettokostnader inom omsorg om funktionshindrade med 91,5 mnkr, minskade nettokostnader inom förskola med 38,9 mnkr, minskade nettokostnader inom grundskola med 64,3 mnkr, minskade nettokostnader för skolbarnsomsorg med 63,0 mnkr samt ökade kostnader med 11,4 mnkr för barn med behov av särskilt stöd. Utbildningsnämnden har medgivits budgetjustering för ökade nettokostnader för förändrade prestationer med 285,4 mnkr.

Därutöver har nämndernas budgetar justerats med 305,9 mnkr för ökade nettokostnader för bl.a. minskat statsbidrag för flyktingmottagande, kvalitetssatsningar inom äldreomsorg, försörjningsstöd, övergångsersättning till följd av nytt hyressättningssystem för grundskolan, rörliga team inom individ- och familjeomsorg, insatser för hemlösa, biblioteksdatasystemet SALLY och upphandling av nytt ekonomisystem.

Förändrat räntenetto

Ökade nettokostnader för satsningar inom omsorg om funktionshindrade, kostnader för projektet e-strategi, minskade intäkter för tomträttsavgälder samt ökade kostnader för verksamheten inom Stockholm Convention Bureau AB har finansierats genom förändrat räntenetto med 107,6 mnkr.

Ökade statsbidrag

Ökade nettokostnader för införandet av maxtaxa inom äldreomsorgen har finansierats med 10,0 mnkr genom ökade statsbidrag.

Ökad aktieutdelning

Ökade nettokostnader för kvalitetsförstärkningar av verksamheten har finansierats genom ökad aktieutdelning från Stockholms Stadshus AB om 100,0 mnkr.

Disposition av begravningsfond

Ökade nettokostnader för begravningsverksamhet med 2,2 mnkr har finansierats genom disposition ur begravningsfond.

Disposition av medel avsatta i tidigare bokslut

Ökade nettokostnader med 160,8 mnkr har finansierats genom disposition av medel avsatta i tidigare bokslut. Dispositionen avser ökade nettokostnader för stimulansbidrag för ny- och ombyggnad av boenden inom äldreomsorg och ny- och ombyggnad av gruppboenden inom omsorg om funktionshindrade samt för infrastrukturprojekt.

Disposition av eget kapital

Kommunfullmäktige beslöt i samband med bokslutet för 2001 att finansiera ökade kostnader för vinterväghållning genom disposition av stadens resultat. Budgeten för berörda nämnder har under året justerats med 25,5 mnkr för vinterväghållning.

Omfördelning av medel avsatta under Kommunfullmäktige m.m.

Medel avsatta under Kommunfullmäktige m.m. har omfördelats till nämnderna med 73,0 mnkr. Omfördelningen avser bl.a. ökade nettokostnader för kompetensutveckling inom äldreomsorg, dagverksamhet för äldre invandrare, omstrukturerings/avveckling av lokaler, beställarstöd för skolkolor, omstruktureringsåtgärder för personal samt maxtaxa och nationellt förbehållsbelopp inom äldreomsorg.

Resultatöverföringar mellan åren 2001 och 2002

I bokslutet för 2001 redovisade nämndernas resultatenheter ett resultat som överfördes till 2002 i enlighet med gällande regler för resultatöverföring mellan åren. Det sammantagna redovisade nettoöverskottet i resultatfonden från bokslut för år 2001 uppgår till 76,7 mnkr.

Överföring av resultatenheternas resultat till resultatfond i bokslut för 2002

Nämndernas resultatenheter redovisar ett överskott med 28,4 mnkr som förs över till resultatfond i bokslut för 2002. Detta är en förbättring med 97,5 mnkr jämfört med prognosen i kvartalsrapport 3. Stadsledningskontoret anser att den stora osäkerheten i prognosen av resultatenheternas resultat är oroande. Berörda nämnder uppmanas att se över uppföljningen av resultatenheterna. Resultatenheter som har upphört under 2002 kan ej föra över resultat till 2003, utan resultatet ingår i nämndens sammantagna resultat för året.

Ombudgeteringar till år 2003

Nämnderna har i verksamhetsberättelserna begärt ombudgetering inom driftverksamheten med netto 41,8 mnkr och inom investeringsplanen med 52,4 mnkr. Stadsledningskontoret tillstyrker ombudgetering till år 2003 för ökade kostnader inom driftverksamheten med 9,5 mnkr. Inom investeringsplanen tillstyrks ombudgetering med 40,1 mnkr avseende ökade utgifter till följd av förskjutningar och minskade inkomster med 2,3 mnkr.

Ombudgetering av lokalkostnader

Under år 2002 har stadsdelsnämnderna medgivits budgetjusteringar med 91,7 mnkr för stimulansbidrag för särskilda boenden för äldre och 21,6 mnkr för stimulansbidrag för särskilda boenden för fysiskt och psykiskt funktionshindrade. Under året har 216 platser inom äldreomsorg och 56 lägenheter med heldygnsomsorg färdigställts.

Stadsdelsnämnderna har i verksamhetsberättelserna begärt ombudgeteringar med 22,0 mnkr för ökade lokalkostnader. Stadsledningskontoret tillstyrker ombudgetering med 1,8 mnkr.

Enligt stadsledningskontorets uppfattning har ombudgeteringar begärts för anmärkningsvärt många projekt. Medlen fördelades till lokalförändringar som skulle kostnadsföras under året. Nu begärda ombudgeteringar kan ha medfört att andra angelägna projekt inte beviljats medel. Generellt har därför ombudgeteringar för lokaler avstyrkts.

Nämnderna får återkomma med ny begäran i tertialrapport 1 avseende avveckling/omstrukturering av lokaler, grundskoleinventarier och beställarstöd för skollokaler. Dessa projekt kommer då att behandlas tillsammans med övriga ansökningar.

Det är viktigt att stimulansbidrag inom äldreomsorg och omsorg om fysiskt och psykiskt funktionshindrade fördelas samma år som det förbrukas. Nämnderna får återkomma i tertialrapporter när medlen skall fördelas, för att undvika framtida ombudgeteringar. Hänsyn tas till om medel beviljats

tidigare. I vissa fall har även bidrag beviljats av kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Begravningsfond

Begravningsfonden uppgår till 48,5 mnkr och består dels av tidigare avsättningar med 34,0 mnkr, dels årets avsättning om 14,5 mnkr. Avgiftsinräktna under 2002 översteg budget med 7,5 mnkr. Kyrkogårdsnämndens budgetutfall 2002 visar ett överskott om 0,3 mnkr. Under året har 2,2 mnkr inspråktagits för begravningsverksamhet.

Investeringsplan

Utfallet för nämndernas investeringar visar minskade utgifter med 644,9 mnkr och ökade inkomster med 99,8 mnkr jämfört med investeringsplanen. Avvikelsen beror huvudsakligen på förskjutningar av projekt.

Gatu- och fastighetsnämndens investeringsutgifter svarar för nästan 90 % av stadens totala investeringsutgifter. Den större delen av avvikelsen redovisar gatu- och fastighetsnämnden och idrottsnämnden. Utgifterna för gatu- och fastighetsnämnden inkl. fastighetsförvaltningen är 488,1 mnkr lägre än i investeringsplanen och för idrottsnämnden är utgifterna 94,8 mnkr lägre. Gatu- och fastighetsnämndens ökade inkomster med 95,2 mnkr utgör merparten av de ökade inkomsterna jämfört med investeringsplanen.

Stora projekt

Under året har huvuddelen av byggnadsentreprenaderna för Södra Länken avslutats. Av större byggnadsarbeten återstår nu endast arbeten för Nynäsvägens anslutning till Södra Länken. Installationsarbeten för inredningen i tunnlar har fortgått under året. Södra Länken kommer att öppnas för trafik hösten 2004. Den nybyggda körbanan på Tranebergsbron har tagits i bruk. Trafiken i båda riktningarna kommer att under den fortsatta byggnadstiden använda den nya körbanan. I samband med bostadsutställningen i Hammarby Sjöstad kunde utbyggnaden av Tvärbanan från Gullmarsplan till Sickla udde tas i trafik. Den utgör en fortsättning på delen Gullmarsplan – Liljeholmen – Alvik, vilken har blivit mycket uppskattad av resenärerna.

I Hammarby Sjöstad har den del av kv. Lugnet som avser marksanering och byggandet av bussgatan färdigställts. Under året har kommunfullmäktige tagit genomförandebeslut för detaljplaner för kv Forsen och Kölnan, där bl.a. bostäder och studentbostäder skall byggas. Omvandlingen av Elektroluxområdet, Lilla Essingen, till bostäder pågår. Projektet beräknas medföra ny- eller ombyggnad av ca 900 lägenheter.

Inom idrottsnämndens investeringsplan har bl.a. den nya entrén till Eriksdalshallen färdigställts under året, upprustningen av Eriksdalsbadets utom-

husbassäng har fortsatt och upprustning av ventilationsanläggningen i Högdalshallen påbörjats. Avvikelsen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplan beror främst på lägre utgifter för projekten Sköndalshallen, Skanstullshallen, Spångahallen och Eriksdalsbadet till följd av förskjutningar.

Flera stora om- och nybyggnader av sjukhem pågår. Som exempel kan nämnas ombyggnad av Råcksta sjukhem och Serafen samt nybyggnad av Katrumpstullen som pågått under året. Ombyggnad av Gamlebo 8 till äldreboende för f.d. hemlösa har färdigställts.

Stora projekt som inte är investeringar

Stockholms 750-års jubileum firades under året. Kulmen var en särskild festvecka i juni. Nettokostnaderna för projektet uppgick till 44,7 mnkr, vilket är 3,3 mnkr lägre än de medel om 48,0 mnkr, som i bokslut 2001 godkännts för disposition av eget kapital.

Ett omfattande arbete med upphandling av nytt ekonomisystem har genomförts. Kravspecifikationer har tagits fram i samarbete med förvaltningarna och en utvärdering av inkomna anbud har genomförts. Upphandlingen beräknas vara avslutad under första kvartalet 2003. Under 2003 kommer Enskede-Årsta och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar samt socialtjänstförvaltningen och idrottsförvaltningen att utgöra pilotförvaltningar för implementeringen av det nya systemet.

Utbildningsnämnden har beviljats statsbidrag om 25,7 mnkr för ett nytt projekt, Framtidsvalet, för att utveckla infrastruktur för vuxnas lärande. Inom ramen för projektet arbetar sex delprojekt eller utvecklingsgrupper. Ämnesområden är rekrytering till studier, validering av vuxnas tidigare kunskaper och erfarenheter, nuvarande och framtida utbildningsutbud, vuxenutbildning och ekonomisk tillväxt, vuxenpedagogik samt lärmiljöer. Under året har 5,1 mnkr förbrukats.

Försäljningsinkomster

Fastighetsförsäljningarna har uppgått till 873 mnkr under året. Av dessa försäljningar utgör försäljningen av tomträtter ca 469 mnkr. Under åren 1999–2002 har 16 591 friköp av småhustomträtter genomförts.

Upphandling

Nämnderna har under året till stora delar följt den planläggning av upphandlingsverksamheten som redovisades i aktivitetsplanerna/verksamhetsplanerna. De avsteg som gjorts har i de flesta fall skett under senhösten och då som en konsekvens av den förändrade politiska inriktningen. I några fall har upphandlingar avbrutits genom att för få anbud inkommit eller för att anbudspriserna varit för höga.

Nämnderna redovisar att bruttokostnaden för upphandlad driftverksamhet inkl. intraprenader uppgick år 2002 till drygt 7,8 mdkr. Det är en ökning med 600 mnkr jämfört med 2001 och beror till stor del på indexuppräknings- ningar av befintliga avtal samt kostnadsökningar vid förnyade upphand- lingar. Andelen upphandlad verksamhet, exkl. konsulttjänster, varor m.m., utgör 24 % av stadens bruttokostnad, vilket är en ökning med 1 procenten- het jämfört med 2001. Jämfört med 1999 har andelen upphandlad verk- samhet i staden ökat med ca 4 procentenheter.

Stadsdelsnämnderna svarar tillsammans för 52,5 % av den upphandlade verksamhetsvolymen, utbildningsnämnden för 28,2 % och gatu- och fas- tighetsnämnden för 8,4 %. Övriga nämnder svarar för ca 11 %. Den verk- samhet som volymmässigt svarar för den största andelen är äldreomsorgen med 33 % av stadens sammanlagda upphandlingsvolym.

Staden har en decentraliserad upphandlingsorganisation där endast kom- munfullmäktige kan begränsa nämndernas status som självständiga upp- handlande enheter. Den förändrade politiska inriktningen och den eventu- ella utökningen av antalet centralupphandlingar bör inte leda till att näm- derna avvecklar den upphandlingskompetens som har erhållits. Då över 30 % av stadens totala kostnader är relaterade till upphandlingar av olika slag är det av stor vikt att nämnderna aktivt arbetar med styrning och ut- veckling av anskaffningsprocessen av varor och tjänster till de egna verk- samheterna. Att utveckla precisionen i analyserna av framtida anskaff- ningsbehov och att arbeta med att förbättra den interna styrningen av den lokala inköpsverksamheten kommer att få stor betydelse för att uppnå kommunfullmäktiges mål om ansvarstagande för ekonomin. Gatu- och fastighetsnämndens initiativ att tillsätta ett projekt i syfte att bl.a. kartlägga hur den kan utnyttja sin roll som storkund på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt, är ett bra exempel på hur en nämnd kan arbeta med att ut- veckla och effektivisera den egna anskaffningsprocessen. Östermalms stadsdelsnämnds kartläggning av den egna inköpsverksamheten m.m. är ett annat bra exempel.

Kvalitet

Nämnderna har i huvudsak uppfyllt sina generella åtaganden. Ett antal nämnder har dock inte uppfyllt sina generella åtaganden inom beslutad budget. De flesta nämnder redovisar att de har ett system för klagomåls- hantering. Några nämnder har inte redovisat vilka åtgärder som vidtagits med anledning av resultaten från utvärderingen av inkomna klagomål/synpunkter. Alla stadsdelsnämnder redovisar i olika grad vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena.

Nämndernas verksamhetsberättelser har överlag utvecklats till att bli ett bättre dokument för uppföljning av verksamheten. Ett stort antal nämnder har utifrån sina övergripande uppföljningsplaner och utveckling av uppföljningsmetoder lagt en god grund för vidare verksamhetsutveckling.

Nämnderna har i sina verksamhetsberättelser redovisat ett antal goda exempel på hur nämnderna arbetar systematisk med uppföljning av sin verksamhet samt hanterar och åtgärdar inkomna klagomål. Stadsledningskontoret kommer att visa dessa goda exempel på stadens intranät.

Valfrihet

Staden har i enlighet med kommunfullmäktiges prioriterade inriktning under året förbättrat medborgarnas möjligheter att välja utförare inom äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, skola och förskola. Anställda har haft möjlighet att avknoppa verksamheter och därigenom medverkat till mer varierat utbud för medborgarna.

Äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade

Ett nytt valfrihetssystem med kundval infördes under året inom hemtjänst i ordinärt boende för äldre och funktionshindrade samt ledsagning och avlösning för funktionshindrade. Systemet innebär att de äldre och funktionshindrade fritt skall kunna välja mellan kommunala och enskilda vård-, service- och omsorgsgivare. Innan de enskilda utförarna kan utföra tjänsterna, skall de certifieras/godkännas dvs. uppfylla de kvalitetskrav som staden ställer. Utöver de kommunala alternativen inom hemtjänsten har det funnits 35 enskilda utförare att välja mellan inom äldreomsorg och 36 inom omsorg om funktionshindrade, två inom avlösarverksamhet och fem inom ledsagning. Av samtliga omsorgstagare inom hemtjänst för äldre och funktionshindrade har 12 % valt annan utförare än de hade tidigare, 11 % inom avlösning och 14 % inom ledsagning.

Skola och förskoleverksamhet

Inom de pedagogiska verksamheterna kan föräldrar, barn och elever i stor utsträckning välja annan utförare än kommunen. Andelen barn inom förskoleverksamhet i enskild regi, uppgår till ca 32 % och inom skolbarnsomsorgen till ca 19 %. Av det totala antalet elever i grundskolan har drygt 13 % av eleverna gått i fristående grundskolor. Antalet barn i förskoleverksamhet uppgick i genomsnitt till ca 33 500, antalet barn i skolbarnsomsorg uppgick till ca 28 700 och antalet elever i grundskola uppgick till ca 76 000. Inom förskoleverksamheten har ytterligare 8 avknoppningar gjorts och antalet anställda som följt med vid avknoppningar uppgår till 127 och inom barn med behov av särskilt stöd har 2 enheter avknoppats och antalet anställda som följt med vid avknoppningar uppgår till 40.

Vuxpeng

Under året genomfördes upphandling av grundläggande och gymnasial vuxenutbildning inom ramen för ett pengsystem där eleverna kan välja mellan certifierade enskilda och kommunala vuxenutbildningsanordnare.

Attraktiv plats för boende, företagande och besök

Stockholm är den region i Sverige som har den starkaste tillväxten. Stockholm har även en stark position som tillväxtregion i Europa. Stadens näringsliv uppvisar en styrka inom områden som IT, bio- och miljöteknik. Telecom- och IT-branschen har emellertid under en längre period präglats av negativa prognoser och varsel om omfattande uppsägningar. Det aktuella läget för nyföretagandet i landet, länet och staden befinner sig i en nedåtgående trend. Totalt för riket handlar det om en minskning av nyföretagandet med 0,8 % jämfört med föregående år. För staden är minskningen markant större och uppgår till 5 %.

Antalet påbörjade lägenheter under året uppgår till 2 732, varav 39 % i innerstaden och 61 % i ytterstaden. Som exempel kan nämnas Hammarby Sjöstad där 644 lägenheter påbörjats och Kista där 1 017 lägenheter påbörjats. Bostadsbeståndet i staden har ökat med 3 352 bostäder till totalt ca 409 600, varav 2 909 genom nybyggnad och 443 (netto) genom ombyggnad/rivning. Antalet bostadsrättslägenheter har ökat med 7 700 samtidigt som antalet hyreslägenheter har minskat med 4 400. Antalet småhus har ökat med 109.

En prioriterad fråga för staden är att öka bostadsbyggandet. Efterfrågan på bostäder i regionen måste tillgodoses. Under året har 34 markanvisningar för lägenheter givits, varav 13 i innerstaden och 21 i ytterstaden. Anvisningarna omfattar ca 2 900 lägenheter. Antalet markanvisningar och antalet lägenheter som omfattas har ökat väsentligt från ca 190 lägenheter 1998 till 2 900 år 2002. Vidare har tre markreservationer beslutats under året; i södra Värtahamnen omfattande 400 lägenheter, inom stadsdelen Rågsved omfattande 400-800 lägenheter. Inom stadsdelarna Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg har markreservationer beslutats. Antalet lägenheter är i dagsläget svårt att uppskatta. Detaljplaner för 2 600 lägenheter har antagits under året.

	1998	1999	2000	2001	2002
Ökning av det totala bostadsbeståndet	1 650	1 970	1 499	1 303	3 352
Påbörjade nya lägenheter	885	1 328	1 311	2 913	2 732
Antal lägenheter i beslutade markanvisningar	190	628	3 662	3 522	2 900

Kista Science City

Kommunfullmäktige beslutade den 15 oktober 2001 § 13 (utl.2001:127) om en "Framtidsbild för Kista Science City" som staden arbetat fram tillsammans med näringslivet, fastighetsägarna och högskolan. Framtidsbildens har övergått i ett operativt skede där den nya strukturplanen innebär nya vägdragningar, detaljplaner m.m. Under 2002 har Kista Galleria byggts om till ett modernt attraktivt centrum och en ny mötesplats för boende och verksamma. Byggandet av Kista Science Tower pågår och inflyttning har redan skett i de första delarna. Drygt 700 studentbostäder står också klara.

Söderortsprojektet

Kommunfullmäktige beslutade den 2 september 2002 § 20 (utl. 2002:85) om en "Vision för Söderort". Projektet skall genom ett förvaltningsövergripande arbete och i samverkan med Stockholms Stadshus AB och externa aktörer verka för utveckling och tillväxt i stadens åtta stadsdelsnämndsområden i Söderort. Förberedelsearbete har inletts inför genomförande av visionen inom några geografiska områden som t.ex. Skärholmen/Kungens Kurva med omgivning och Älvsjö-Farsta.

Medarbetarna

Såväl kommunstyrelsen som nämnderna har under året arbetat utifrån kommunfullmäktiges tre prioriterade inriktningar för att öka stadens attraktivitet som arbetsgivare för dagens och morgondagens medarbetare.

Arbetet med den till stadens personalstrategi kopplade insatslistan slutfördes vid årsskiftet 2002/2003. Insatslistan har omfattat ett 60-tal insatser som fokuserat på tre områden: personal- och kompetensförsörjning, villkorsfrågor samt ledarskap och medarbetarskap. Ett intensivt arbete med rekryteringsstrategier har bl.a. genomförts för stadens prioriterade områden. Kompetenssatsningen har fokuserat på strategiska personalgrupper inom skola, vård och omsorg. Stadens försök med kompetenskonton har utvärderats. Arbete med individuell lönesättning som instrument för verksamhetsutveckling och arbete med arbetstidsutveckling är andra exempel på insatser, liksom fortsatt stöd och utveckling för stadens nuvarande och kommande chefer.

Nämnderna har utarbetat jämställdhets- och mångfaldsplaner och sammanställningen av dessa kommer att presenteras i kommunstyrelsens jämställdhetsråd. En partsammansatt arbetsgrupp har fortsatt arbetet med värdering av riktbefattningar för kartläggning och analys av löner. Stadens första hemdatorerbjudande avslutades våren 2002 och arbetet inför ett nytt erbjudande har inletts. Arbetet med att utveckla den personalpolitiska kopplingen i stadens integrerade ledningssystem har fortsatt.

Kompetens

Olika satsningar för att öka den professionella kompetensen har gjorts både övergripande exempelvis inom ramen för stadens personalstrategi och genom insatser vid stadens nämnder. De insatser som gjorts inom nämnderna tar ofta sikte på att utveckla kompetensen hos chefer och ledare, exempelvis när det gäller arbetsmiljö, rekrytering och introduktion. Det finns också en tydlig trend att många nämnder förbättrar underlaget för kort- och långsiktig personalplanering till enhetschefer.

Insatserna syftar ofta till att öka kunskap och förutsättningar att skapa en attraktiv arbetsplats. Satsningar har gjorts för att behålla och utveckla de olika specialkompetenser som finns inom såväl olika facknämnder som stadsdelsnämnder. En svårighet vid genomförandet av mer omfattande satsningar inom vård, omsorg och skola är kostnaderna för vikarier. Ett arbete som haft stort genomslag under året är projektet Lys-Kompa-Funka som bedrivits av socialtjänstnämnden och inom omsorg om funktionshindrade vid stadsdelsnämnderna. Stadsledningskontoret bedömer att utökade insatser för att höja kompetensen är nödvändiga för att säkra kvaliteten i stadens verksamheter.

Etnisk mångfald

Arbetet med hur ett förbättrat mångfaldsperspektiv skall uppnås måste ges betydligt högre prioritet i det fortsatta personalpolitiska arbetet. Många nämnder har svårigheter att finna vägar för hur detta arbete skall bedrivas. En del insatser görs för att utveckla rekryteringsarbetet, men ofta hänvisar nämnderna till en statistisk redovisning av andel utrikes födda i personalgruppen. Några nämnder har i sina åtagandena klargjort hur arbetet med att öka mångfalden konkret bedrivits. Kyrkogårdsnämnden formulerar sig exempelvis: "Nämnden skall skapa ett organisationsklimat och en ledarstil där olikheter uppskattas och tas till vara. – Vi väger vid rekrytering in olikheter som en positiv urvalsfaktor."

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron uppgick för helåret 2002 till 10,6 %, vilket är en ökning med 0,2 procentenheter och innebär en avmattning i ökningstakten jämfört med 2001. I likhet med föregående år är det långtidssjukfrånvaron som fortsätter att öka. Elva nämnder har minskat sin sjukfrånvaro jämfört med 2001. Det är stadsbyggnadsnämnden, USK, stadsarkivet, integrationsnämnden, idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, saluhallsstyrelsen och stadsdelsnämnderna Kista, Norrmalm och Vantör. Med undantag av gatu- och fastighetsnämnden som har en sjukfrånvaro på 10,2 % ligger samtliga facknämnder under 10 %. Bland stadsdelsnämnderna ligger intervallet mellan 9,4 % i Vantör och 13,1 % i Kungsholmen. En påtaglig minskning av ökningstakten har skett för de

yrkesgrupper som staden följt med sjukfrånvaroutvecklingen sedan 1999, utom för socialsekreterare och förskollärare.

Staden har även 2002 fortsatt att fokusera på sjukfrånvaron genom insatser på alla nivåer. Dessa har förutom utbildning och informationsinsatser också omfattat utvecklad samverkan med företagshälsovård och försäkringskassa, analyser av orsakssamband och arbete med tidiga insatser för rehabilitering. Friskvårdsarbetet, såväl centralt inom ramen för projektet Arbetsplats Stockholms stad som lokalt inom så gott som alla nämnder, sker genom t.ex. utbildning för chefer och medarbetare, seminarieserier om kost, hälsa och motion och införande av friskvårdstimme. Flera nämnder har under året utvecklat friskvårdsarbetet bl.a. genom att utbilda s.k. friskvårdscoacher.

I samband med kvartalsrapport 3 redovisade nämnderna uppgifter om rehabiliteringsarbetet. Sammanställningen redovisas i personalpolitiska avdelningens PM Medarbetarna 2002. Av nämndernas redovisning framgår bl.a. att behovet av rehabilitering är störst i åldersgruppen 50-59 år och att 39,1 % har behov av insatser. Därutöver framgår att sammanlagt 400 personer som varit sjukskrivna mer än 90 dagar återgick i arbete. Fler än hälften av dessa hade fått rehabiliteringsinsatser och ca 300 personer återgick till den ursprungliga arbetsplatsen. Stadsledningskontoret anser att satsningen på arbetet med att sänka sjukfrånvaron även fortsättningsvis måste ges hög prioritet.

Rörlighet

Antal månadsanställda i stadens nämnder var vid årsskiftet ca 45 000, vilket är en minskning med ca 500 månadsanställda jämfört med föregående årsskifte. Nämnderna redovisar att det alltså funnits problem med rekrytering av vissa grupper med högskoleutbildning (sjuksköterskor, förskollärare) och utbildad vårdpersonal. Stadsledningskontoret anser att satsningen på att utveckla rekryteringsarbetet måste fortsätta och stärkas inom alla områden.

Stadsledningskontorets synpunkter på nämndernas budgetutfall 2002

Kommunfullmäktige m.m.	3
Revisorskollegiet	4
Valnämnden.....	5
Stadsdelsnämnderna	6
Övergripande	6
Administration.....	7
Pedagogisk verksamhet i kommunal regi.....	7
Förskoleverksamhet.....	8
Skolbarnsomsorg	8
Grundskoleverksamhet.....	9
Barn med behov av särskilt stöd.....	9
Fritid och kultur.....	10
Äldreomsorg.....	10
Omsorg om funktionshindrade	11
Individ- och familjeomsorg	12
Fysisk verksamhet	13
Försörjningsstöd	13
Arbetsmarknadsåtgärder.....	14
Stadsdelsnämnd Kista.....	15
Stadsdelsnämnd Rinkeby	17
Stadsdelsnämnd Spånga-Tensta	18
Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby	20
Stadsdelsnämnd Bromma	22
Stadsdelsnämnd Kungsholmen.....	24
Stadsdelsnämnd Norrmalm	25
Stadsdelsnämnd Östermalm	27
Stadsdelsnämnd Maria-Gamla stan	29
Stadsdelsnämnd Katarina-Sofia	31
Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta	32
Stadsdelsnämnd Skarpnäck	33
Stadsdelsnämnd Farsta	34
Stadsdelsnämnd Vantör	36
Stadsdelsnämnd Älvsjö	38
Stadsdelsnämnd Liljeholmen	39
Stadsdelsnämnd Hägersten.....	41
Stadsdelsnämnd Skärholmen.....	42
Övriga nämnder	44
Saluhallsstyrelsen	44
Näringslivsnämnden.....	45
Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret och utrednings- och statistikkontoret	45
Stadsbyggnadskontoret.....	45
Utrednings- och statistikkontoret	46
Renhållningsnämnden	47
Gatu- och fastighetsnämnden, exkl. fastighetsförvaltningen	48
Gatu- och fastighetsnämnden, fastighetsförvaltningen	49
Utbildningsnämnden	50

Socialtjänstnämnden	51
Överförmyndarnämnden.....	52
Kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsarkivet	53
Kulturförvaltningen	53
Stadsarkivet	54
Integrationsnämnden	55
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	55
Idrottsnämnden	56
Kyrkogårdsnämnden.....	57
Brand- och räddningsnämnden	58
Stadsmuseinämnden	59

Kommunfullmäktige m.m.

Redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med 62,0 jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 6,1 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 4,2 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott till resultatfond i bokslut 2002 med 4,6 mnkr uppgår nettoöverskottet för nämndens totala verksamhet till 61,6 mnkr.

Kvalitet

De generella åtagandena anges i huvudsak vara uppfyllda. En modell för inkomna klagomål har utarbetats. Inkomna klagomål och åtgärder redovisas.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron under år 2002 uppgår till 4,2 % för stadsledningskontoret och till 2,4 % för KF/KS kansli, vilket är betydligt lägre än genomsnittet för staden. För stadsledningskontoret har sjukfrånvaron ökat med 0,8 % procentenheter jämfört med 2001. För kansli KF/KS kansli uppgår ökningen till 1,3 procentenheter jämfört med 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 tillstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Verksamhet	61,6	37,5	27,0	25,0	76,0

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på minskade kostnader för främst förvaltningsövergripande anslag, vakanta tjänster, lägre konsultkostnader och minskade kostnader för systemutveckling av stadens ekonomisystem, dels av ökade intäkter för främst IT i skolan, visningsenheten och chefsförsörjning. Kontoret har inrymt kostnader för 750-års jubileet.

Kontoret har bedrivit ett aktivt arbete med att stödja och samordna stadens omfattande internationella arbete. Bl.a. medverkar staden i ca 100 EU-finansierade utvecklingsprojekt och spelar en framträdande roll i pågående debatter i Europa om hur det framtida EU skall styras, sammanhållningspolitiken och strukturfonderna i ett utvidgat Europa. Kontoret har fortsatt arbetet med att sammanställa stadens engagemang i internationella nätverk och organisationer, tagit

fram förslag till internationell strategi för staden och redovisat stadens EU-projekt till kommunstyrelsen.

För att marknadsföra staden och medverka till att skapa förutsättningar för utveckling av regionen har en rad kontakter tagits i form av kontinuerlig bevakning av regionala organ: KSL, Mälardalsrådet RTA-kansliet (Regionala Tillväxt Avtal) och RSG (Regionala samrådsgruppen). Dialog har skett med respektive kommun inom länet om formerna för en utvidgad samverkan kring utveckling av regionen. Kontakter har också tagits med Öresundsregionen med representanter från både svensk och dansk sida.

Kontoret redogör på ett tydligt sätt för arbetet med upphandling och konkurrens.

Revisorskollegiet

Kollegiets redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar ett nettoöverskott med 0,1 mnkr jämfört med nämndens budget.

Kvalitet

Kvalitetsarbetet som genomförs stegvis och där varje steg ligger till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet dokumenteras i särskild ordning. Under 2002 har utvecklingen fokuserat på planeringen av revisorernas granskning.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 8,9 %, vilket är 4,2 procentenheter högre än år 2001. Ökningen beror främst på långa sjukskrivningar. Vård och rehabilitering pågår.

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

<i>Anslag, mnkr</i>	<i>Vb 02</i>	<i>Kv 3</i>	<i>Kv 2</i>	<i>Kv 1</i>	<i>Vb 01</i>
Verksamhet	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på långtidssjukskrivningar.

Valnämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar ett nettounderskott med 0,8 mnkr jämfört med nämndens budget.

Kvalitet

Nämnden redovisar att den uppfyller de generella åtagandena. Vidare redovisas vidtagna åtgärder med anledning av resultaten av klagomålshanteringen.

Medarbetarna

Valnämnden har ingen fast anställd personal.

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelsen jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Verksamhet	-0,8	-0,5	-0,4	0,0	0,0

Avvikelsen beror i huvudsak på högre kostnader än budget med anledning av ändringar i vallagen och konsekvenser av den ändrade strukturen på valarbetet i landet, vilket bl.a. medfört byte av datasystem för hantering av valförrättare och kostnader för att bygga upp en telefonpanel för valdagen.

Stadsdelsnämnderna

Övergripande

Stadsledningskontorets synpunkter

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med totalt 315,3 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 56,0 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 15,2 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndernas totala verksamhet till 274,5 mnkr, motsvarande 1,5 %.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndernas verksamhet	-272,3	-252,9	-162,9	-3,1	-135,6
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder	-2,2	-5,0	0,6	0,0	121,2
Totalt	-274,5	-257,9	-162,3	-3,1	-14,4

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader än budget inom äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade och individ- och familjeomsorg. Jämfört med kvartalsrapport 3 har resultatet försämrats med 16,6 mnkr. Förändringen beror i huvudsak på att kostnaderna inom individ- och familjeomsorg har fortsatt att öka.

Stadsdelsnämndernas resultatenheter har ett ingående överskott från 2001 med 56,0 mnkr. Överföringen av resultatenheternas resultat för 2003 visar ett överskott med 15,2 mnkr, vilket innebär resultatförsämring med 40,8 mnkr. Under året har många stadsdelsnämnder avvecklat resultatenheter som prognostiserat betydande underskott. Resultatenheterna inom grundskola och barn med behov av särskilt stöd visar underskott, medan resultatenheterna inom övriga verksamhetsområden redovisar överskott. Av stadens regler för ekonomisk förvaltning framgår att om underskottet inte har kunnat täckas under nästkommande år skall nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslut, varvid underskottet förs över till nästkommande år och övergår till nämnden. Ansvaret att täcka underskottet åvilar därmed ytterst nämnden. Stadsledningskontoret anser därför att nämnderna noggrant måste följa resultatenheternas kostnadsutveckling och vid behov vidta åtgärder.

Stadsledningskontoret ser ytterst allvarligt på utvecklingen. Nämnder med underskott uppmanas vidta åtgärder för att rymma verksamheten inom budget för

2003. Av nämnderna beslutade åtgärder har inte varit tillräckliga och förefaller inte ha fått avsedd effekt. Stadsledningskontoret kommer att särskilt följa de nämnder som har uppvisat stora underskott i bokslut 2002.

Administration

Stadsledningskontorets synpunkter

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med totalt 56,5 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 0,2 mnkr och ingen överföring av medel i bokslut 2002 uppgår nettoöverskottet för nämndernas totala verksamhet till 56,7 mnkr, motsvarande 7,7 %.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
	56,7	36,0	28,7	26,0	46,7

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på lägre kostnader än budget till följd av restriktiv tillsättning av anställningar, återhållsamhet med inköp, lägre lokalkostnader samt att medel för oförutsedda behov och omstrukturering inte förbrukats. Flertalet stadsdelsnämnder visar överskott och resultatet har förbättrats jämfört med prognoserna i kvartalsrapporterna.

Pedagogisk verksamhet i kommunal regi

Förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grundskoleverksamhet samt barn med behov av särskilt stöd

Stadsledningskontorets synpunkter

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Den totala avvikelserna avseende pedagogisk verksamhet jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Förskoleverksamhet	21,7	21,8	26,0	50,2	-18,4
Skolbarnsomsorg	-22,2	-4,7	2,3	10,0	-22,6
Skola	53,7	48,8	41,2	13,4	63,2
Barn med behov av särskilt stöd	-79,4	-58,3	-73,2	-54,3	-88,9
Totalt	-26,2	7,6	-3,7	19,3	-66,7

Jämfört med kvartalsrapport 3 har utfallet försämrats med 33,8 mnkr. Detta pekar återigen på att stadsdelsnämndernas prognoser för de pedagogiska verksamheterna måste förbättras.

Under 2002 har ca 32 % av förskoleverksamheten och 19 % av skolbarnsomsorgen bedrivits i enskild regi och ca 13 % av eleverna har gått i fristående grundskolor inkl. förskoleklass. Antalet barn i förskoleverksamhet uppgick till ca 33 500, antalet barn i skolbarnsomsorg uppgick till ca 28 700 och antalet elever i grundskola uppgick till ca 76 000.

Förskoleverksamhet

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med totalt 29,5 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året.

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 6,9 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 14,7 mnkr uppgår nettoöverskottet för förskoleverksamheten till 21,7 mnkr, motsvarande 1,2 %.

Flertalet stadsdelsnämnder visar endast mindre nettoavvikelser. Stadsdelsnämnderna Maria-Gamla stan och Bromma redovisar dock större underskott medan stadsdelsnämnderna Kista, Enskede-Årsta, Farsta och Älvsjö redovisar större överskott.

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2002 att höja schablonerna för förskoleverksamheten med ca 60 mnkr, varav 41,3 mnkr avsåg de kommunala verksamheterna.

Tillgången på platser varierar. Några stadsdelsnämnder har haft lediga platser medan det i andra finns en stor efterfrågan. Stadsdelsnämnderna har vidtagit olika åtgärder för att kunna uppfylla barnomsorgsgarantin och i flera stadsdelsnämnder har nya förskoleavdelningar öppnats.

Flera stadsdelsnämnder redovisar att det även under 2002 varit svårt att rekrytera förskollärare.

Under året har 8 avknoppningar gjorts inom förskoleverksamheten och antalet anställda som följt med vid avknoppningarna uppgår till 127. De största avknoppningarna skedde i stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta, Skarpnäck och Farsta.

Skolbarnsomsorg

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med totalt 19,2 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året.

Efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 3,0 mnkr uppgår nettounderskottet för skolbarnsomsorgen till 22,2 mnkr, motsvarande 3,7 %.

De största underskotten redovisas inom stadsdelsnämnderna Kista, Hässelby-Vällingby, Norrmalm, Maria-Gamla stan, Enskede-Årsta och Skärholmen.

Jämfört med kvartalsrapport 3 har utfallet försämrats med 17,5 mnkr.

Grundskoleverksamhet

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med totalt 33,7 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året.

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 14,1 mnkr och efter överföring av resultatenheternas underskott i bokslut 2002 med 5,9 mnkr uppgår nettoöverskottet för grundskoleverksamheten till 53,7 mnkr, motsvarande 1,3 %.

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på att vissa stadsdelsnämnders kostnader inte redovisas under utbildning utan i stället under barn med behov av särskilt stöd.

Under året har inga avknoppningar genomförts.

Barn med behov av särskilt stöd

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med totalt 88,4 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheterna har inget ingående resultat från 2001. Efter överföring av resultatenheternas underskott i bokslut 2002 med 9,0 mnkr uppgår nettounderskottet för barn med behov av särskilt stöd till 79,4 mnkr, motsvarande 14,0 %.

Jämfört med kvartalsrapport 3 har utfallet försämrats med 21,1 mnkr. Nämnderna hänför de ökade kostnaderna till att antalet barn och elever vilka erhållit insatser ökat mer än prognostiserat.

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på ökade kostnader för externa placeringar samt på att vissa stadsdelsnämnder redovisar kostnader under barn med behov av särskilt stöd som avser utbildning.

Under året har två enheter avknoppats inom barn med behov av särskilt stöd och antalet anställda som följt med vid avknoppningarna uppgår till 40.

Fritid och kultur

Stadsledningskontorets synpunkter

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med totalt 5,0 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 0,8 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 1,6 mnkr uppgår nettoöverskottet för den totala verksamhet till 4,2 mnkr, motsvarande 2,3 %.

Den totala avvikelsen jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

<i>Anslag, mnkr</i>	<i>Vb 02</i>	<i>Kv 3</i>	<i>Kv 2</i>	<i>Kv 1</i>	<i>Vb 01</i>
	4,2	1,8	2,2	-1,2	7,1

Under året har inga avknoppningar genomförts.

Äldreomsorg

Stadsledningskontorets synpunkter

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med totalt 158,7 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 22,4 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 6,1 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 142,4 mnkr, motsvarande 2,6 %.

Den totala avvikelsen jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

<i>Anslag, mnkr</i>	<i>Vb 02</i>	<i>Kv 3</i>	<i>Kv 2</i>	<i>Kv 1</i>	<i>Vb 01</i>
	-142,4	-148,0	-69,4	15,8	-69,4

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader avseende inhyrd personal till följd av svårigheter att rekrytera medarbetare. Nämnderna har även haft ökade kostnader för sjukfrånvaro och långtidssjukskrivningar som medfört olika rehabiliteringsåtgärder. Några nämnder redovisar ökade kostnader till följd av dålig beläggning främst på servicehusen.

Tretton nämnder redovisar högre kostnader jämfört med budget, medan fem nämnder redovisar lägre kostnader än budget. Av dessa har sex nämnder stora underskott över 15 mnkr.

Valfrihet

	Vb 02	Kv 3	Kv 1
Antal platser hos enskilda/privata vårdgivare inom äldreomsorg	4 406 st.	4 231 st.	4 711 st.
Andel platser hos enskilda/privata vårdgivare inom äldreomsorg	44 %	43 %	48 %

Under 2002 infördes ett nytt valfrihetssystem med kundval inom hemtjänst för äldre. Utöver de kommunala utförarna har det funnits 35 enskilda alternativ att välja mellan inom hemtjänst för äldre. Av samtliga omsorgstagare inom hemtjänst för äldre har 12 % valt annan utförare.

Under året har 2 avknoppningar gjorts och antalet personer som följt med vid avknoppningarna uppgår till 37.

Omsorg om funktionshindrade

Stadsledningskontorets synpunkter

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med totalt 77,5 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 8,2 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 2,6 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 71,9 mnkr, motsvarande 4,6 %.

Den totala avvikelsen jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
	-71,9	-78,2	-75,6	-50,3	-40,8

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader än budget för personlig assistans enligt LSS och LASS, hemtjänst, vuxenboende och daglig verksamhet. Sammanlagt redovisar tolv stadsdelsnämnder underskott, medan sex redovisar överskott jämfört med budget.

Av underskottet är ca 66 mnkr, motsvarande 92 %, hänförbart till fyra stadsdelsnämnder, Maria-Gamla stan, Skärholmen, Bromma och Hässelby-Vällingby. Resultatet för dessa nämnder har förbättrats med ca 6 mnkr i jämförelse med kvartalsrapport 3. Nämnderna måste dock vidta åtgärder för att säkerställa att budgeten inom verksamhetsområdet inte överskrider år 2003.

Valfrihet

Under 2002 infördes ett nytt valfrihetssystem med kundval inom hemtjänst, ledsagning och avlösning för funktionshindrade. Det har funnits, utöver de kommunala alternativen, 36 enskilda utförare att välja mellan inom hemtjänst, 2 inom avlösarverksamhet och 5 inom ledsagning. Av samtliga omsorgstagare inom hemtjänst för funktionshindrade har 12 % valt annan utförare, 11 % inom avlösning och 14 % inom ledsagning.

Under året har en enhet avknoppats inom omsorg om funktionshindrade och antalet personer som följt med vid avknoppningen uppgår till 23.

Individ- och familjeomsorg

Stadsledningskontorets synpunkter

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med totalt 105,3 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 3,4 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 2,1 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndernas totala verksamhet till 104,0 mnkr, motsvarande 7,6 %.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

<i>Anslag, mnkr</i>	<i>Vb 02</i>	<i>Kv 3</i>	<i>Kv 2</i>	<i>Kv 1</i>	<i>Vb 01</i>
	-104,0	-78,4	-51,8	-16,6	-17,9

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader än budget för insatser för barn och ungdomar till följd av ökat antal placeringar samt behov av kvalificerade och därmed kostsamma behandlingar. Underskotten inom socialpsykiatri och inom missbruksvården beror bl.a. på att snittdygnspriset för institutions- och boendepaceringar har ökat jämfört med år 2001.

Samtliga nämnder redovisar att de i stort sett kan uppfylla ”Tak över huvudet garantin”. Socialtjänstnämndens rapport från juni 2002 avseende härbärgesutnyttjande visar att aviseringen till natthärbergen har ökat med ca 20 % mellan åren 2000 och 2002 från både enheten för hemlösa och från stadsdelsnämnderna. Många anlitar härbärgena tillfälligt dvs. bara en till två nätter. Antalet s.k. långliggare 2002 har ökat något jämfört med första halvåret 2001.

Samtliga nämnder utom Kungsholmen och Norrmalms stadsdelsnämnder redovisar underskott inom individ- och familjeomsorg. Fyra stadsdelsnämnder Kista, Hässelby-Vällingby, Vantör och Skärholmen står för hälften av underskottet.

tet. Underskottet inom socialpsykiatrien uppgår till 28,8 mnkr, varav Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd står för ca 40 % av underskottet.

Kostnaderna har ökat avsevärt under hela året. Stadsledningskontoret ser allvarligt på nämndernas överskridanden. En tredjedel av underskottet inom anslag 1 härrör sig till individ- och familjeomsorgen. Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att nämnderna följer kostnadsutvecklingen noga och vidtar nödvändiga åtgärder för att undvika överskridande av budget 2003.

Fysisk verksamhet

Stadsledningskontorets synpunkter

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar ett nettoöverskott med totalt 8,5 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året. Detta motsvarar 2,7 % av budgeten.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
	8,5	3,4	2,6	0,8	3,3

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på restriktiv budgethållning samt lägre kostnader än budgeterat för vinterväghållning i slutet av året.

Det kraftiga snöfallet under januari medförde att många nämnder uppger att de under början av året inte kunde nå upp till den kvaliteten på vinterväghållningen som de hade satt upp i sina åtaganden.

Försörjningsstöd

Stadsledningskontorets synpunkter

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar ett nettounderskott med totalt 5,7 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året. Detta motsvarar 0,5 % av budgeten.

Den totala avvikelsen jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
	-5,7	-3,7	3,6	0,7	105,9

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på ökade kostnader för utbetalning av ekonomiskt bistånd.

Uppföljning av målet att minska behovet av försörjningsstöd

Staden har sedan 1999 arbetat med att öka andelen personer som har egen försörjning. Antalet bidragstagare har minskat med 36 % sedan 1999, dvs. till 23 600 bidragstagare. Målet är 18 300 bidragstagare år 2004, vilket innebär en

minskning med drygt 20 %, motsvarande 5 300 bidragstagare. Störst minskning har skett i stadsdelsnämnderna Kista, Norrmalm och Östermalm. Dessa nämnder har i det närmaste uppnått halveringsmålet. Trenden av minskning av antalet bidragstagare har brutits för allt fler stadsdelsnämnder. För några stadsdelsnämnder inträffade brytningen redan under sommaren 2002. För de flesta stadsdelsnämnder har brytningen skett i slutet på hösten. Jämfört med år 2001 minskade kostnaderna per månad för försörjningsstöd under första halvåret 2002 med ca 1 %. Under andra halvåret har kostnaderna per månad i stort sett varit oförändrade, trots att det har skett en minskning totalt sett av antalet hushåll.

Samtliga stadsdelsnämnder redovisar i sina verksamhetsberättelser insatser för att öka sysselsättningen och minska behovet av ekonomiskt bistånd.

Antal bidragstagare

1999	2000	2001	2002
36 598	31 627	26 030	23 615

Förändring i procent mellan åren

1999	2000	2001	2002
-	- 14 %	- 18 %	- 9 %

Arbetsmarknadsåtgärder

Stadsledningskontorets synpunkter

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar ett nettoöverskott med totalt 3,5 mnkr jämfört med budget inkl. budgetjusteringar under året. Detta motsvarar 4,8 % av budgeten.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

<i>Anslag, mnkr</i>	<i>Vb 02</i>	<i>Kv 3</i>	<i>Kv 2</i>	<i>Kv 1</i>	<i>Vb 01</i>
	3,5	-1,3	-3,0	-0,7	15,3

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på lägre kostnader för arbetsmarknadsåtgärder.

Stadsdelsnämnd Kista

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 25,3 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 0,5 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 0,8 mnkr och efter överföring av resultatenheternas underskott i bokslut 2002 med 5,1 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 19,4 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar åtgärder för att höja kvaliteten inom de prioriterade verksamheterna och att den till stor del uppfyller de generella åtagandena. Vidare redovisar nämnden vidtagna åtgärder med anledning av resultaten av klagomålshanteringen.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 10,6 %, vilket är 0,2 procentenheter lägre än år 2001. För att minska sjukfrånvaron har nämnden bl.a. intensifierat samarbetet med företagshälsovården och prioriterat arbetet med rehabiliteringsåtgärder.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-26,7	-15,3	-12,0	5,7	-12,9
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	7,3	4,0	4,3	0,0	20,5
Totalt	-19,4	-11,3	-7,7	5,7	7,6

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader inom individ- och familjeomsorg, främst för placeringar av barn och ungdomar, inom de pedagogiska verksamheterna, främst vad avser barn med behov av särskilt stöd, och inom äldreomsorg. Antalet elever inom skolan har fortsatt att minska och 28 % av barnen i skolåldern går i annan skola än stadsdelsnämndens kommunala skolor. Nämnden har ett överskott av platser inom äldreomsorg.

Anslag 2 visar ett överskott med 7,3 mnkr. Kostnaderna för anslag 2 har minskat med 11,9 mnkr jämfört med 2001.

Jämfört med kvartalsrapport 3 har underskottet inom anslag 1 ökat med 11,4 mnkr, vilket bl.a. förklaras av att större underskott från två resultatenheter belastar nämndens resultat och att kostnaderna inom omsorg om funktionshindrade och för missbruksvård blev högre än beräknat.

Resultatenheterna inom skola och förskola redovisar underskott med sammanlagt 7,7 mnkr. Samtliga enheter har arbetat med att anpassa organisationen efter det minskade antalet barn och elever.

Nämndens resultat har försämrats under året och beslutade åtgärder har inte givit avsedd effekt. Stadsledningskontoret uppmanar nämnden att vidta ytterligare åtgärder för att förhindra överskridande av budget för 2003. Vidare bör nämnden säkerställa att beslutade åtgärder ger avsedd effekt och en översyn av styrningen bör göras.

Stadsdelsnämnd Rinkeby

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 10,3 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 1,2 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 2,2 mnkr och efter överföring av resultatenheternas underskott i bokslut 2002 med 2,5 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 5,6 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att deras generella åtaganden i huvudsak uppfyllts. Insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena redovisas. Vidare redovisar nämnden ett systematiskt arbete med klagomålshantering.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 12,3 %, vilket är samma nivå som år 2001. Nämnden har relativt många som varit sjukskrivna i flera år. I många av dessa fall bedöms motivationsarbetet för återgång i arbete svårt.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelsen jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-8,5	-10,8	-5,1	-3,5	-7,7
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	2,9	3,1	2,7	0,0	6,0
Totalt	-5,6	-7,7	-2,4	-3,5	-1,7

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader för ungdomsvård och för omsorg om funktionshindrade avseende LASS, LSS samt grupp- och korttidshemsboende.

Resultatenheterna (exkl. intraprenader) som samtliga finns inom skola redovisar ett samlat underskott med 3,8 mnkr. Framför allt Rinkebyskolan/-Askebyskolan och Bredbyskolan redovisar stora underskott. Orsaken till detta är främst kostnader för externa skolhemsplaceringar.

Det är viktigt att nämnden fortsätter arbetet med att minska underskottet och att åtgärder vidtas för att anpassa verksamheten till budget under 2003.

Stadsdelsnämnd Spånga-Tensta

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med 0,2 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 2,3 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 0,1 mnkr uppgår nettoöverskottet för nämndens totala verksamhet till 2,4 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att uppfyllelsen av de generella åtagandena överlag har varit god, dock har åtagandena ej helt kunnat uppfyllas inom ekonomin. Nämnden redovisar vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena. Det finns noggranna rutiner upplagda för stadsdelsnämndens klagomålshantering och en utredning pågår som bl.a. skall klarlägga hur rutinerna för klagomålshantering kan förbättras.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 12,5 %, vilket är 0,6 procentenheter högre än år 2001. Nämnden redovisar insatser för att minska sjukfrånvaron. Ett handlingsprogram har utarbetats och effekter av detta förutspås först fr.o.m. år 2003. Nämnden har som mål att halvera sjukfrånvaron till utgången av år 2007.

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-9,3	-10,9	-0,7	2,2	-15,6
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	11,7	10,0	11,3	0,0	28,9
Totalt	2,4	-0,9	10,6	2,2	13,3

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader än budget inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg och utbildning. Underskottet inom äldreomsorg hänförs sig främst till hemvård och särskilda boendeformer. Inom individ- och familjeomsorg beror underskottet på ökade placeringskostnader för barn och ungdom samtidigt som öppenvårdsinsatserna har ökat. Underskottet inom utbildning beror på minskning av antalet elever inom grundskola. Avvikelsen för anslag 2 beror på lägre kostnader än budget för försörjningsstöd.

Jämfört med kvartalsrapport 3 har nämndens resultat förbättrats med 3,3 mkr. Förändringen beror i huvudsak på minskade kostnader för försörjningsstöd samtidigt som nämndens budgethållningsåtgärder har börjat ge effekt.

Resultatenheterna inom skola redovisar underskott med sammanlagt 8,4 mnkr. Nämnden uppmanas att vidta åtgärder för att anpassa skolornas organisation efter det minskade antalet elever.

Stadsledningskontoret uppmanar nämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra överskridande av budget för 2003 för anslag 1 samt att noga följa kostnadsutvecklingen och effekterna av vidtagna åtgärder.

Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 37,5 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 2,4 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 2,9 mnkr och efter överföring av resultatenheternas underskott i bokslut 2002 med 0,8 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 33,8 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar åtgärder för att höja kvaliteten inom de prioriterade verksamheterna och att den till stor del uppfyller de generella åtagandena. Vidare redovisar nämnden klagomålshantering inom de prioriterade verksamheterna.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 11,6 %, vilket är 0,4 procentenheter högre än år 2001. Nämnden redovisar att den arbetat med olika åtgärder för att minska sjukfrånvaron bl.a. ett mer aktivt förebyggande arbete med rehabilitering och ett friskvårdsprojekt.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-33,0	-37,7	-25,8	1,5	0,7
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-0,8	1,0	2,9	0,0	5,6
Totalt	-33,8	-36,7	-22,9	1,5	6,3

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på att nämndens kostnader är högre inom individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade. Inom socialpsykiatri redovisas ökade kostnader för institutionsplaceringar. Äldreomsorgens underskott förklaras till stor del av att det funnits tomma platser på olika boendeenheter. Hemtjänsten har haft svårigheter att inrymma verksamheten inom givna resurser och ett omfattande arbete har därför bedrivits för att effektivisera verksamheten. Nämnden har haft svårigheter att rekrytera och behålla personal inom äldreomsorgen, vilket medfört inhyrningar och tillfälliga lösningar till höga kostnader.

03-03-10 15:07

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande – Uppföljning av budget 2002 - Verksamhetsberättelse

Jämfört med bokslut år 2001 har utfallet för nämndens resultatenheter förbättrats. Fortfarande finns det dock några enheter, främst inom skola, med stora underskott.

De åtgärder nämnden vidtagit under 2002 har inte givit tillräcklig effekt. Nämnden uppmanas att säkerställa att de förslag till verksamhetsanpassningar och förändringar av de ekonomiska styrsystem som tagits fram ger avsedd effekt. Stadsledningskontoret uppmanar nämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra överskridande av budget för 2003.

Stadsdelsnämnd Bromma

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 24,3 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 0,5 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 6,9 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 4,3 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 21,7 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena i huvudsak uppnåtts, dock ej inom given budgetram. Nämnden redovisar vidare vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena samt vilka åtgärder som vidtagits utifrån inkomna klagomål.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 11,4 %, vilket är 0,7 procentenheter högre än år 2001. Nämnden kommenterar att höjningen beror på ökad långtidssjukskrivning och att en tydlig ökning av sjukfrånvaron skett hos undersköterskor, förskollärare, sjuksköterskor och lärare. Däremot har sjukfrånvaron minskat hos vårdbiträden.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-17,0	-10,8	-24,7	-14,2	-23,1
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-4,7	-4,7	-5,6	0,0	-0,4
Totalt	-21,7	-15,5	-30,3	-14,2	-23,5

Avvikelsen beror i huvudsak på högre kostnader än budget inom omsorg om funktionshindrade och försörjningsstöd. Underskottet inom omsorg om funktionshindrade beror på ökat antal personer som sökt och beviljats hemstöd, boenden, personlig assistans enligt LSS samt daglig verksamhet. Underskottet inom försörjningsstöd beror på ökad inflyttning till nya flyktingbostäder i Bromma. Nämnden återredovisar 0,5 mnkr för stimulansmedel för ombyggnation av Blackebergs gruppboende.

Stadsledningskontoret anser att nämnden bör förbättra uppföljningen avseende resultatenheterna. I kvartalsrapport 3 år 2002 prognostiserade resultatenheterna ett nettounderskott med 2,7 mnkr, vilket till bokslutet blev ett nettoöverskott med 4,3 mnkr.

Det är viktigt att nämnden fortsätter arbetet med att minska underskottet och att åtgärder vidtas för att anpassa verksamheten till budget under 2003.

Stadsdelsnämnd Kungsholmen

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med 2,6 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 3,1 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 2,0 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 3,0 mnkr uppgår nettoöverskottet för nämndens totala verksamhet till 1,6 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämndens generella åtaganden har i huvudsak uppfyllts. Nämnden redovisar vilka åtgärder som vidtagits med anledning av inkomna klagomål.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 13,1 %, vilket är 0,9 procentenheter högre än år 2001. Nämnden redovisar insatser för att minska sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron har analyserats och åtgärder som vidtagits är bl.a. förbättrat samarbete med försäkringskassa och företagshälsovård.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	4,9	4,3	-0,8	-5,7	-12,9
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-3,3	-2,5	-3,0	0,0	4,6
Totalt	1,6	1,8	-3,8	-5,7	-8,3

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på lägre kostnader än budget för äldreomsorg, vilket beror på minskat behov av antalet platser i äldreboende och minskat antal hemhjälpstimmar. I utfallet ingår under året medgivna stimulansbidrag med 2,2 mnkr för ny- och ombyggnad av gruppboenden inom omsorg om funktionshindrade och medel för skolinventarier med 0,9 mnkr, som inte förbrukats. Avvikelsen för anslag 2 beror främst på högre kostnader än budget för hotellboende och skyddat boende.

Stadsdelsnämnd Norrmalm

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 38,0 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 0,2 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 6,0 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 4,0 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 36,0 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Avveckling av resultatenheter

Mot bakgrund av bokslutsresultaten för grundskolorna har nämnden gjort en förnyad bedömning av vilka skolor som skall utgöra resultatenheter 2003. Nämnden begär att kommunstyrelsen godkänner att resultatenheterna Gustav Vasa skola och Johannes skola avvecklas år 2003.

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena i huvudsak uppfyllts, dock ej inom given budgetram. Nämnden redovisar vidare vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena samt vilka åtgärder som vidtagits utifrån inkomna klagomål.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 11,2 %, vilket är 0,1 procentenheter lägre än år 2001. Nämnden redovisar olika åtgärder för att minska sjukfrånvaron, t.ex. har ett projekt som inriktats på att undersöka vad som utmärker de ”långtidsfriska” bedrivits.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-31,1	-16,0	7,3	6,4	10,4
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-4,9	-4,9	-5,5	0,0	4,8
Totalt	-36,0	-20,9	1,8	6,4	15,2

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader än budget inom äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade och försörjningsstöd. Stora underskott finns inom öppen hemvård, servicehus och äldreboenden. Personalkostnaderna är fortsatt höga trots minskad efterfrågan inom äldreomsorgen.

Inom omsorg om funktionshindrade är det främst kostnaderna för daglig verksamhet, sjukhem och bostad med särskild service som ökat.

Jämfört med prognosen i kvartalsrapport 3 har nämnden underskott ökat med 16,0 mnkr och det beror främst på ökade kostnader för äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade.

Nämndens begäran om avveckling av resultatenheterna Gustav Vasa skola och Johannes skola år 2003 tillstyrks.

Nämndens resultat har försämrats avsevärt under året. De åtgärder som vidtagits har inte givit tillräcklig effekt. Nämnden uppmanas att vidta nödvändig åtgärder för att förhindra överskridande av budget för 2003.

Stadsdelsnämnd Östermalm

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 34,1 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 0,5 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 8,0 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 2,9 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 29,0 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena i huvudsak uppnåtts, dock ej inom beslutad budget. Nämnden redovisar vidare vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena samt vilka åtgärder som vidtagits utifrån inkomna klagomål.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 10,5 %, vilket är 0,3 procentenheter högre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-27,7	-13,2	0,3	6,6	-9,7
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-1,3	-2,2	-2,3	0,0	2,9
Totalt	-29,0	-15,4	-2,0	6,6	-6,8

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader inom äldreomsorg. Köp av platser inom särskilda boendeförmer redovisar det största underskottet, där Gärdets äldreboende står för hälften av underskottet. Gärdets äldreboende har stora problem med att rekrytera fast personal, vilket har medfört ökade kostnader för inhyrd personal.

Försämringen jämfört med kvartalsrapport 3 hänförs till svårigheter att genomföra nödvändiga besparingsåtgärder främst inom äldreomsorg.

Nämndens resultat har försämrats avsevärt under året. De åtgärder som vidtagits har inte givit tillräcklig effekt. Nämnden uppmanas att vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra överskridande av budget för 2003.

Stadsdelsnämnd Maria-Gamla stan

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 73,1 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 0,2 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 1,5 mnkr och efter överföring av resultatenheternas underskott i bokslut 2002 med 1,8 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 69,8 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att enheterna i hög grad har uppfyllt sina åtaganden avseende kostnadseffektiv och sund ekonomi vad gäller att följa upp ekonomi, prestationer och kvalitet och förklara avvikelser i enlighet med stadsdelförvaltningens uppföljningsmodell. Däremot har nämndens budget överskridits. Åtaganden inom kvalitet, valfrihet, attraktiv plats för boende, företagande och besök samt medarbetarna uppfylls i hög grad. Nämnden redovisar vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena. Stadsdelsnämnden redovisar vidtagna åtgärder med anledning av resultaten av klagomålshanteringen.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 11,5 %, vilket är 0,2 procentenheter högre än år 2001. Nämnden redovisar att ett långsiktigt projekt pågår för att pröva och hitta åtgärder i syfte att förebygga sjukdom.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelsen jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-69,3	-77,4	-62,2	-26,0	-32,4
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-0,5	-1,7	-2,5	0,0	3,1
Totalt	-69,8	-79,1	-64,7	-26,0	-29,3

Avvikelsen jämfört med budget beror på högre kostnader än budget inom flertalet verksamhetsområden. De största underskotten finns inom äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade. Inom äldreomsorg är det särskilda boendeformer, medicinskt färdigbehandlade, hemsjukvård och utförarenheterna som

visar de största underskotten. Inom omsorg om funktionshindrade visar vuxenboende, daglig verksamhet och hemhjälp stora underskott.

Jämfört med prognosen i kvartalsrapport 3 har nämndens underskott minskat med 9,3 mnkr och det beror främst på att överskridandet av budget för äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade minskat något.

Under året har resultatenheterna inom äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade avvecklats. Återstående resultatenheter finns inom förskola och grundskola och visar totalt underskott med 1,8 mnkr.

Det är viktigt att det pågående arbetet med att minska det stora underskottet fortsätter och att åtgärder vidtas för anpassa verksamheten till budget under 2003.

Stadsdelsnämnd Katarina-Sofia

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 2,5 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheter

Efter täckande av resultatfond i bokslut 2001 med 0,3 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 4,6 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 7,4 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att deras generella åtaganden i huvudsak uppfyllts. Insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena redovisas. Vidare redovisar nämnden resultat och vilka åtgärder som vidtagits till följd av den systematiska klagomålshanteringen.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 11,1 %, vilket är 0,3 procentenheter högre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-5,2	0,0	-0,3	4,0	5,4
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-2,2	0,0	1,0	0,0	7,0
Totalt	-7,4	0,0	0,7	4,0	12,4

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader för insatser för barn, unga och vuxna inkl. socialpsykiatri. Inom äldreomsorg har kostnadsökningar skett för köp av externa vårdplatser. Inom anslag 2 beror avvikelsen på ökade kostnader för försörjningsstöd.

Resultatenheterna redovisar ett samlat överskott med 2,9 mnkr, endast inom äldreomsorg redovisas några mindre underskott.

Det är viktigt att nämnden fortsätter arbetet med att minska underskottet och att åtgärder vidtas för att anpassa verksamheten till budget under 2003.

Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med 1,5 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 0,2 mnkr och efter överföring av resultatenheternas underskott i bokslut 2002 med 0,9 mnkr uppgår nettoöverskottet för nämndens totala verksamhet till 2,6 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att deras generella åtaganden i huvudsak uppfyllts. Nämnden redovisar vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena. Nämnden redovisar resultat och vilka åtgärder som vidtagits till följd av den systematiska klagomålshanteringen.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 12,6 %, vilket är 0,2 procentenheter högre än år 2001. Nämndens insatser för att minska sjukfrånvaron är t.ex. systematiskt statistiklämnande till chefer, friskvårdsprogram, utbildningar i arbetsmiljöfrågor och samverkansavtal med de fackliga organisationerna. Nämnden har ett generellt åtagande att alla enheter aktivt skall arbeta för att öka närvaron och så gott som alla enheter rapporterar att åtagandet är uppfyllt.

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	2,7	0,0	0,0	6,5	0,2
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-0,1	0,0	1,6	0,0	3,8
Totalt	2,6	0,0	1,6	6,5	4,0

Avvikelsen jämfört med budget och kvartalsrapport 3 beror i huvudsak på lägre kostnader än budget inom omsorg om funktionshindrade och förskoleverksamhet. Överskottet på förskoleverksamhet beror i huvudsak på minskade kostnader för lokaler och verksamhetsadministration.

Stadsdelsnämnd Skarpnäck

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 4,5 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 2,9 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 6,7 mnkr och efter överföring av resultatenheternas underskott i bokslut 2002 med 0,3 mnkr uppgår nettoöverskottet för nämndens totala verksamhet till 2,5 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att deras generella åtaganden i huvudsak uppfyllts. Nämnden redovisar vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena. Nämnden redovisar även resultat och vilka åtgärder som vidtagits till följd av den systematiska klagomålshanteringen.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 10,8 %, vilket är 0,5 procentenheter högre än år 2001. Nämnden redovisar att av 1 870 månadsanställda har 331 varit sjuka över 30 dagar. Aktiva rehabiliteringsinsatser har vidtagits med inriktning på snabb återgång i arbete eller arbetsträning.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	6,0	0,0	0,0	5,0	-2,0
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-3,5	-3,3	-3,9	0,0	6,3
Totalt	2,5	-3,3	-3,9	5,0	4,3

Avvikelsen inom anslag 1 jämfört med budget beror i huvudsak på att i nämndens resultat ingår under året medgivna stimulansbidrag för ny- och ombyggnation av boenden inom äldreomsorgen och omsorg om funktionshindrade med 3,4 mnkr samt omstruktureringsmedel för lokaler med 3,2 mnkr, som inte förbrukats.

Avvikelsen inom anslag 2 jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader än budget för försörjningsstöd. Underskottet beror på att förväntad minskning av utbetalt försörjningsstöd stagnerat.

Stadsdelsnämnd Farsta

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med 32,7 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 9,5 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 0,9 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 2,4 mnkr uppgår nettoöverskottet för nämndens totala verksamhet till 31,2 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena till stor del uppfyllts. Nämnden redovisar vidare åtgärder för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena och vidtagna åtgärder med anledning av resultaten av klagomålshanteringen.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 12,3 %, vilket är 1,0 procentenheter högre än år 2001. Antalet personer med sjukfrånvaro minskade under året, men långtidssjukfrånvaron ökade. Nämnden har under året genomfört en enkätundersökning till långtidssjukskriven tillsvidareanställd personal för att få underlag för det fortsatta arbetet.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 tillstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	35,8	2,1	-0,8	5,7	16,1
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-4,6	-4,2	-4,0	0,0	12,0
Totalt	31,2	-2,1	-4,8	5,7	28,1

Avvikelsen inom anslag 1 jämfört med budget hänförs sig främst till äldreomsorg och beror på färre köp av vård dygn och minskade kostnader för egen regi-verksamhet. I nämndens överskott ingår också ej förbrukade stimulansbidrag för ny- och ombyggnation av boenden inom äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade med 7,2 mnkr. Avvikelsen jämfört med budget för anslag 2 beror i huvudsak på att medelbidraget per hushåll har ökat.

Stadsledningskontoret ser allvarligt på den stora skillnaden i prognosen i kvartalsrapport 3 och utfallet i verksamhetsberättelsen. Nämnden bör arbeta med att

förbättra prognoserna, speciellt inom äldreomsorg. Under 2003 skall nämnden i tertialrapporterna redogöra för detta arbete.

|

Stadsdelsnämnd Vantör

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 18,5 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 0,4 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 1,8 mnkr och efter överföring av resultatenheternas underskott i bokslut 2002 med 5,2 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 11,5 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden uppfyller inte kravet på att hålla av kommunfullmäktige fastställd budget. Nämnden redovisar att övriga generella åtaganden i huvudsak uppfyllts. Vidare redovisas vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena samt vilka åtgärder som vidtagits med anledning av inkomna klagomål.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 9,4 %, vilket är 0,7 procentenheter lägre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-11,6	-1,9	0,4	1,9	-11,6
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	0,1	0,0	3,6	0,0	5,1
Totalt	-11,5	-1,9	4,0	1,9	-6,5

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på ökade kostnader inom äldreomsorg och socialpsykiatri. Nämndens resultat inom äldreomsorg har kraftigt försämrats jämfört med kvartalsrapport 3. Nämnden hänför detta till bristande styrning och uppföljning.

Flera av resultatenheterna inom äldreomsorg redovisar stora underskott. Nämnden uppmanas att se över styrningen och uppföljningen av sina enheter för att undvika motsvarande underskott under 2003.

Stadsledningskontoret uppmanar nämnden vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra överskridande av budget för 2003 för anslag 1 samt att noga följa kostnadsutvecklingen och effekterna av vidtagna åtgärder.

Stadsdelsnämnd Älvsjö

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med 13,2 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 0,1 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 1,4 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 5,8 mnkr uppgår nettoöverskottet för nämndens totala verksamhet till 8,8 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena i allt väsentligt uppnåtts. Nämnden redovisar vidare vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena samt vilka åtgärder som vidtagits utifrån inkomna klagomål.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 10,9 %, vilket är 0,4 procentenheter högre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 tillstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	5,6	2,6	-3,3	5,0	9,1
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	3,2	2,6	1,9	0,0	2,3
Totalt	8,8	5,2	-1,4	5,0	11,4

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre intäkter för extern försäljning av äldreomsorgsplatser, elever från andra kommuner, andra stadsdelsnämnder samt särskoleverksamhet.

Förändringar jämfört med kvartalsrapport 3 hänförs till förbättrat resultat för Älvsjö äldreboende beroende på lägre kostnader för inhyrda sjuksköterskor samt minskade kostnader för lokaler p.g.a. en momsjustering samt en återbetalning av hyror från Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB.

Stadsdelsnämnd Liljeholmen

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 36,3 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 1,6 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 1,7 mnkr och efter överföring av resultatenheternas underskott i bokslut 2002 med 2,5 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 32,1 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena i huvudsak uppnåtts, dock ej inom given budgetram. Nämnden redovisar vidare vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena samt vilka åtgärder som vidtagits utifrån inkomna klagomål.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 11,6 %, vilket är 0,1 procentenheter högre än år 2001. Nämnden har tillsatt två partsammansatta arbetsgrupper under året, dels för att analysera sjukfrånvaron på längre sikt, dels för att finna lösningar på kortare sikt.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-31,0	-26,6	-14,0	3,6	-25,3
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-1,1	-1,4	1,4	0,0	2,3
Totalt	-32,1	-28,0	-12,6	3,6	-23,0

Avvikelsen för anslag 1 jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader än budget inom individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri, pedagogiska verksamheter samt äldreomsorg. Underskottet inom individ- och familjeomsorg beror på många och dyra institutionsplaceringar. Inom de pedagogiska verksamheterna beror underskottet på ökade kostnader för nystartade förskoleavdelningar samt ett lågt elevantal vid skolorna. Även kostnaderna för barn med behov av särskilt stöd är högre än enheternas tilldelade medel. Underskottet inom äldreomsorg hänförs till hemtjänsten och köp av platser. Nämnden återredovisar ej förbrukade medel för stimulansbidrag med 1,2 mnkr för nybyggnation av gruppbofästelser inom omsorg om funktionshindrade, 0,2 mnkr för

telecom-projekt inom hemtjänsten samt 0,2 mnkr för beställarstöd för Aspudens skola.

Utiifrån nämndens redovisning anser stadsledningskontoret att det är svårt att bedöma om de generella åtagandena har uppfyllts.

Nämnden har inte uppfyllt det generella åtagandet att verksamheten skall bedrivas kostnadseffektivt inom tilldelade resurser. De budgethållningsåtgärder nämnden vidtagit under 2002 har inte givit tillräcklig effekt. Stadsledningskontoret uppmanar nämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra överskridande av budget för 2003 samt att noga följa kostnadsutvecklingen och effekterna av vidtagna åtgärder.

Stadsdelsnämnd Hägersten

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 6,4 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 0,9 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 8,2 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 7,2 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 5,4 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att deras generella åtaganden i huvudsak uppfyllts. Insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena redovisas. Vidare redovisar nämnden ett systematiskt arbete med klagomålshantering.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 10,8 %, vilket är samma nivå som under år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 tillstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	0,9	1,2	-5,3	5,7	-3,3
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	-6,3	-5,8	-6,2	0,0	-3,4
Totalt	-5,4	-4,6	-11,5	5,7	-6,7

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader för försörjningsstöd. Den främsta orsaken till detta är att bostadsbristen gör att alltför många hushåll som bor i flyktingbostäder på Gyllene ratten tvingas bo kvar längre tid än de 18 månader som integrationsförvaltningen står för uppehålle.

Resultatenheterna redovisar ett samlat underskott med 3,2 mnkr, framför allt två skolor visar på stora underskott.

Stadsdelsnämnd Skärholmen

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 54,7 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 0,9 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 2,8 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 51,9 mnkr, uppdelat per anslag enligt nedan.

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena i huvudsak uppfyllts, dock ej inom given budgetram. Vidare redovisar nämnden vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena samt kategorisering av inkomna klagomål.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 12,8 %, vilket är 0,4 procentenheter högre än år 2001. Under senare delen av året har ett projekt med syfte att minska sjukfrånvaron startat.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Nämndens verksamhet (anslag 1)	-57,8	-42,5	-15,9	-13,5	-21,0
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder (anslag 2)	5,9	5,0	2,9	0,0	9,8
Totalt	-51,9	-37,5	-13,0	-13,5	-11,2

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader inom omsorg om funktionshindrade avseende LASS, LSS och daglig verksamhet. Inom äldreomsorg har kostnaderna ökat bl.a. för Vårbergs sjukhem. Antalet placeringar av barn och unga i kvalificerade behandlingsformer har ökat och därmed har vårdkostnaderna ökat. Nämnden har tagit emot ett stort antal flyktingar och deras anhöriga, varav många med omfattande vårdbehov.

Avvikelsen jämfört med kvartalsrapport 3 beror på att den effekt av budgethållningsåtgärder som nämnden räknat med i kvartalsrapport 3 i stort sett utblivit.

Resultatenheterna redovisar ett samlat underskott med 4,9 mnkr. Inom skola och äldreomsorg redovisar i stort sett alla resultatenheter underskott. Inom förskola redovisar de flesta överskott.

Nämnden har inte uppfyllt det generella åtagandet att verksamheten skall bedrivas kostnadseffektivt inom tilldelade resurser. De budgethållningsåtgärder nämnden vidtagit under 2002 har inte givit tillräcklig effekt. Stadsledningskontoret uppmanar nämnden att vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra överskridande av budget för 2003 samt att noga följa kostnadsutvecklingen och effekterna av vidtagna åtgärder.

Övriga nämnder

Saluhallsstyrelsen

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Resultatet efter avskrivningar och finansiella poster (resultat 2) visar ett nettoöverskott jämfört med budget och efter budgetjusteringar under året med 0,5 mnkr, varav för kapitalkostnader ett överskott med 4,6 mnkr.

För investeringsverksamheten redovisas minskade utgifter med 22,4 mnkr jämfört med investeringsplanen inkl. justeringar under året.

Kvalitet

Styrelsen redovisar att de generella åtagandena uppfyllts. Styrelsen har en rutin för inkomna felanmälningar samt en rutin för inkomna synpunkter och klagomål. Samtliga synpunkter/klagomål har åtgärdats.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 3,0 %, vilket är 0,5 procentenheter lägre än år 2001. Nämnden redovisar en låg sjukfrånvaro i jämförelse med staden i sin helhet.

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelserna för resultat 2 jämfört med budget samt nettoförändringen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Driftverksamhet (resultat 2)	0,5	0,5	0,0	0,0	9,7
Investeringsplan	22,4	21,0	9,0	0,0	28,8

Högre hyres- och arrendeintäkter tillsammans med lägre kapitalkostnader gav ett ökat utrymme för periodiskt underhåll med 15,7 mnkr.

Avvikelsen jämfört med budget inom investeringsverksamheten beror i huvudsak på försening vid ombyggnad av oinredd vind och färre hyresgäst Anpassningar än beräknat.

Näringslivsnämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar ett nettoöverskott med 0,7 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 0,6 mnkr (bilaga 2).

Kvalitet

Nämnden redovisar vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 2,5 %, vilket är 0,3 procentenheter högre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelsen jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Verksamhet	0,7	0,0	0,0	0,0	3,2

I utfallet ingår under året medgivna medel om 0,5 mnkr för projektet mCity, som inte förbrukats.

Nämnden har inte lämnat en tydlig redovisning över hur den har uppfyllt de generella åtagandena i relation till det ekonomiska utfallet. Grunderna för nämndens bedömning av måluppfyllelse måste bli tydligare. Nämnden har inte fått in några klagomål under året och lämnar därför ingen redovisning av åtgärder.

Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggnadskontoret och utrednings- och statistikkontoret

Stadsbyggnadskontoret

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar ett nettoöverskott med 3,0 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året.

Kvalitet

Nämnden redovisar vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 4,6 %, vilket är 0,3 procentenheter lägre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Verksamhet	3,0	-2,8	-6,1	-1,5	2,8

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre intäkter för stadsmätning, planering och bygglov samt lägre kostnader för bostadsanpassning. Avvikelsen jämfört med kvartalsrapport 3 beror främst på högre intäkter för planering och stadsmätning, lägre kostnader för bostadsanpassning samt kostnader för tillgänglighetsregistret som finansierats av gatu- och fastighetsnämnden. Stadsledningskontoret uppmanar nämnden att aktivt arbeta med att förbättra prognoserna.

Nämnden redovisar inte uppfyllelse av de generella åtagandena och vilka åtgärder som vidtagits med anledning av inkomna klagomål. Nämnden uppmanas att återkomma med redovisning i tertiärrapport 1.

Utrednings- och statistikkontoret**Nämndens redovisning****Kostnadseffektiv och sund ekonomi**

Utfallet visar före resultatdispositioner ett underskott med 1,7 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 3,4 mnkr och efter överföring av resultatenhetens underskott i bokslut 2002 med 1,7 mnkr visar nämnden ingen avvikelse jämfört med budget.

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena i huvudsak uppnåtts. Nämnden redovisar vidare vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 5,5 %, vilket är 0,7 procentenheter lägre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1

Nämnden visar ingen avvikelse jämfört med budget efter resultatdispositioner. Den avvikelse som redovisas innan ianspråktagande av resultatfond beror i huvudsak på ombyggnadsåtgärder för effektivisering av lokalutnyttjandet.

Nämnden redovisar inte vilka åtgärder som vidtagits med anledning av inkomna klagomål och uppmanas att återkomma med redovisning i tertialrapport 1.

Renhållningsnämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar för driftverksamheten ett nettounderskott med 3,4 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året, varav för kapitalkostnader ett överskott med 0,3 mnkr.

För investeringsverksamheten redovisas minskade utgifter med 18,1 mnkr jämfört med investeringsplanen inkl. justeringar under året. Ombudgetering för investeringsverksamheten begärs med 4,8 mnkr (bilaga 2).

Kvalitet

Nämnden redovisar att den uppfyller de generella åtagandena. Vidare redovisas vidtagna åtgärder med anledning av resultaten av klagomålshanteringen.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 3,4 %, vilket är 0,9 procentenheter högre än år 2001. Nämnden redovisar en låg sjukfrånvaro i jämförelse med staden i sin helhet.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 tillstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelsen för driftverksamheten jämfört med budget samt nettoförändringen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Driftverksamhet inkl. kapitalkostnader	-3,4	-5,9	-5,0	0,0	9,3
Investeringsplan	18,1	14,6	14,6	9,0	3,0

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader för behandling av avfall och ökade drift- och transportkostnader för återvinningscen-

traler. Resultatförbättringen mellan kvartalsrapport 3 och verksamhetsberättelsen beror på att nämnden haft förseningar i faktureringen p.g.a. problem vid övergången till fakturering via stadens ekonomisystem.

Avvikelsen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen beror främst på att byggandet av återvinningscentralen Torntrappan förskjutits i tiden och att upprustning/nyinstallation av miljöstationer och återvinningscentraler varit lägre än budgeterat.

Gatu- och fastighetsnämnden, exkl. fastighetsförvaltningen

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar för driftverksamheten ett nettoöverskott med 75,9 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året, varav för kapitalkostnader ett överskott med 3,6 mnkr.

För investeringsverksamheten redovisas minskade utgifter med 403,9 mnkr och ökade inkomster med 90,1 mnkr jämfört med investeringsplanen inkl. justeringar under året. Ombudgetering för investeringsverksamheten begärs med 10,0 mnkr (bilaga 2).

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena i huvudsak uppfyllts. Vidare redovisar nämnden vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten samt att klagomålshanteringen för hela organisationen kommer att vara klar till första kvartalet 2003.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 10,2 %, vilket är 0,5 procentenheter högre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelsen för driftverksamheten jämfört med budget samt nettoförändringen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Driftverksamhet inkl. kapitalkostnader	75,9	9,1	6,0	0,4	-8,3
Investeringsplan	494,0	232,6	111,6	0,5	182,6

Avvikelsen jämfört med budget och kvartalsrapport 3 beror i huvudsak på högre intäkter från parkeringsverksamhet, det är i synnerhet intäkter från felparkering och biljettautomater som har ökat. Intäkterna från tomträttsavgälderna har

också ökat under året dels p.g.a. domar i avgäldsregleringsmål och dels till följd av ökade intäkter för nya tomträtter.

Avvikelsen jämfört med investeringsplanen är huvudsakligen förskjutningar inom exploateringsverksamheten. Begärd ombudgetering avstyrks då stadsledningskontoret anser att projektet kan inrymmas inom befintlig investeringsplan.

I samband med kommunstyrelsens avstämning av budget 2002 med anledning av nämndernas budget/verksamhetsplan medgavs gatu- och fastighetsnämnden att disponera 30,0 mnkr för infrastrukturella åtgärder. Av gatu- och fastighetsnämndens bokslut framgår att de infrastrukturella kostnaderna inte avser det projekt som avsättningen avsåg. Med anledning av detta tas inte de avsatta medlen i anspråk.

Nämndens prognoser innehåller alltför stora avvikelser jämfört med det faktiska utfallet. Justeringarna av prognoserna inträffar mycket sent under året. Nämnden måste förbättra prognossäkerheten samt beräkningarna som ligger till grund för underlag till budget.

Gatu- och fastighetsnämnden, fastighetsförvaltningen

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Resultatet efter avskrivningar och finansiella poster (resultat 2) visar ett nettoöverskott jämfört med budget och efter budgetjusteringar under året med 28,0 mnkr, varav för kapitalkostnader ett överskott med 20,3 mkr.

För investeringsverksamheten redovisas minskade utgifter med 84,2 mnkr och ökade inkomster med 5,1 mnkr jämfört med investeringsplanen inkl. justeringar under året.

Kvalitet

Se skrivning under gatu- och fastighetsförvaltningen (exkl. fastighetsförvaltningen).

Medarbetarna

Se skrivning under gatu- och fastighetsförvaltningen (exkl. fastighetsförvaltningen).

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelsen för resultat 2 jämfört med budget samt nettoförändringen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Driftverksamhet (resultat 2)	28,0	18,6	7,0	7,0	31,1
Investeringsplan	89,3	72,4	4,3	0,0	148,1

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på lägre kapitalkostnader och högre hyresintäkter. Förutom ett bättre resultat än budget gav de lägre kapitalkostnaderna tillsammans med ett bättre driftnetto ökat periodiskt underhåll med 17,8 mnkr.

Det förbättrade resultatet jämfört med kvartalsrapport 3 beror främst på högre hyresintäkter och lägre kostnader för underhåll än beräknat.

Avvikelsen jämfört med investeringsplanen beror i huvudsak på förskjutningar bland planeringsprojekten bl.a. orsakade av överklaganden av bygglov, fördröjd planprocess och beslutsprocesser inom andra nämnder. Även de större sjukhemsprojekten Vårdhemmet 1 (Räcksta) och Kattrumpstullen 5 har förskjutningar i genomförandet.

Nämnden måste förbättra prognossäkerheten samt beräkningarna som ligger till grund för underlag till budget.

Utbildningsnämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar för driftverksamhet före resultatdispositioner ett nettoöverskott med 0,4 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året, varav för kapitalkostnader ett överskott med 3,2 mnkr.

För investeringsverksamheten redovisas ingen avvikelse jämfört med investeringsplanen.

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 3,9 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 0,4 mnkr uppgår nettoöverskottet för nämndens totala verksamhet till 3,9 mnkr.

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena i huvudsak har uppfyllts och vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten inom de prioriterade områdena. Vidare har nämnden översiktligt redovisat arbetet med klagomålshantering.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 7,5 %, vilket är 0,3 procentenheter högre än år 2001. En kartläggning av sjukfrånvaron vid fyra enheter som representerar olika verksamhetsområden har genomförts och ett förslag till hur sjukfrånvarouppföljningen metodiskt kan utvecklas har dokumenterats.

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelsen för driftverksamheten jämfört med budget samt nettoförändringen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Driftverksamhet inkl. kapitalkostnader	3,9	-1,4	-6,8	-18,7	7,3*
Investeringsplan	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7

*Efter korrigering för omstruktureringsåtgärder om 23,4 mnkr

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på högre kostnader än budget för elevstöd, främst särskola, gymnasieskola och påbyggnadsutbildning, lägre kostnader för enskilt driven förskoleverksamhet och fristående grundskolor samt högre statsbidragsintäkter för kunskapslyftet med 24,5 mnkr. Planerade besparingar har givit avsedd effekt. För investeringar redovisas ingen avvikelse.

Jämfört med kvartalsrapport 3 har utfallet före resultatdispositioner förbättrats med 13,8 mnkr. De största förändringarna finns inom gymnasieskolan som förbättrat sitt utfall med drygt 17 mnkr och elevstöd som försämrat sitt utfall med ca 12 mnkr.

Jämfört med bokslut år 2001 har utfallet för nämndens resultatenheter förbättrats. Fortfarande finns det dock några enheter med stora underskott.

Analys av orsaker till förändringen av sjukfrånvaron redovisas inte.

De ökade statsbidragsintäkterna för Kunskapslyftet år 2002 är av engångskaraktär. Utbildningsnämnden uppmanas därför att noggrant följa kostnadsutvecklingen under 2003 och vid behov vidta åtgärder som ger effekt även på längre sikt.

Socialtjänstnämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med 3,0 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 0,6 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 8,7 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 4,5 mnkr uppgår nettoöverskottet för nämndens totala verksamhet till 7,2 mnkr.

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtaganden i huvudsak uppfyllts. Nämnden redovisar sitt systematiska arbete med klagomålshantering.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 9,6 %, vilket är 0,1 procentenheter högre än år 2001. Nämnden redovisar olika åtgärder för att minska sjukfrånvaron, t.ex. har en kartläggning av tio arbetsplatser genomförts i syfte att försöka identifiera faktorer som medför eller motverkar ohälsa.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 tillstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Verksamhet	7,2	0,0	0,0	0,0	19,0

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på minskat antal utomlänsplaceringar av personer med funktionshinder och att medel som avsatts för omstrukturering inte behövt förbrukas fullt ut.

Det förbättrade resultatet jämfört med prognosen i kvartalsrapport 3 beror främst på färre utomlänsplaceringar av personer med funktionshinder.

Överförmyndarnämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar ett nettoöverskott med 0,9 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året.

Kvalitet

Nämnden redovisar att den uppfyller de generella åtagandena. Vidare redovisas vidtagna åtgärder med anledning av resultaten av klagomålshanteringen.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 2,2 %, vilket är 0,7 procentenheter högre än år 2001. Nämnden redovisar att inga speciella insatser för att minska sjukfrånvaron, beroende på den fortsatt mycket låga nivån på sjukfrånvaron.

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelsen jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Verksamhet	0,9	0,0	0,0	0,0	0,5

Avvikelsen jämfört med budget och förändringen jämfört med kvartalsrapport 3 beror i huvudsak på lägre kostnader för arvoden till gode män och högre intäkter från Migrationsverket.

Kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsarkivet

Kulturförvaltningen

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar för driftverksamheten ett nettoöverskott med 9,6 mnkr, jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året, varav för kapitaltjänstkostnader ett nettoöverskott med 0,1 mnkr. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 8,6 mnkr (bilaga 2).

För investeringsverksamheten redovisas minskade utgifter med 1,5 mnkr jämfört med investeringsplanen. Ombudgetering för investeringsverksamheten begärs med 1,5 mnkr (bilaga 2).

Kvalitet

Nämnden redovisar att deras generella åtaganden i huvudsak uppfyllts. Nämnden redovisar sitt systematiska arbete med klagomålshantering.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 7,9 %, vilket är 0,6 procentenheter högre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 tillstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelsen för driftverksamheten jämfört med budget samt nettoförändringen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Driftverksamhet inkl. kapitalkostnader	9,6	8,0	0,0	0,0	5,2
Investeringsplan	1,5	1,5	0,0	0,0	0,0

Avvikelsen för driftverksamheten jämfört med budget beror i huvudsak på ej förbrukade medel vid installation av det nya biblioteksdatasystemet SALLY med 8,2 mnkr samt inrättandet av Romskt kulturcenter med 0,4 mnkr. Avvikelsen för investeringsplanen jämfört med budget beror på ej förbrukade medel avseende inre upprustning av Liljevalchs konsthall.

Jämfört med kvartalsrapport 3 har nämndens resultat förbättrats beroende på ökade beställningar av konstnärlig utsmyckning samt på ökad tillströmning till utställnings- och programverksamheten.

Stadsarkivet

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettounderskott med 0,6 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året.

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 0,4 mnkr och efter överföring av resultatenheternas överskott i bokslut 2002 med 0,4 mnkr uppgår nettounderskottet för nämndens totala verksamhet till 0,6 mnkr.

Kvalitet

Nämnden redovisar att deras generella åtaganden i huvudsak uppfyllts. Nämnden redovisar resultat och vilka åtgärder som vidtagits till följd av den systematiska klagomålshanteringen.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 6,8 %, vilket är 4,9 % procentenheter lägre än år 2001. Stadsarkivets inriktning har varit att halvera sjukfrånvaron, vilket nämnden är på god väg att uppnå.

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelsen för driftverksamheten jämfört med budget samt nettoförändringen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Driftverksamhet netto	-0,6	0,0	0,0	0,0	-0,2

Avvikelsen jämfört med budget och kvartalsrapport 3 beror i huvudsak på ökade hyreskostnader under evakuering vid ombyggnad av Kungsklippan samt ökade kostnader för IT-underhåll och abonnemangavgifter för Internet.

Integrationsnämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar ett nettoöverskott med 4,0 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året.

Kvalitet

Nämnden redovisar att deras generella åtaganden i huvudsak uppfyllts. Nämnden redovisar resultat och vilka åtgärder som vidtagits till följd av den systematiska klagomålshanteringen.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 8,7 %, vilket är 0,4 procentenheter lägre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Verksamhet	4,0	0,0	0,5	0,0	20,4

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på lägre kostnader för introduktionsersättningen p.g.a. minskat flyktingmottagande. Förändringen jämfört med kvartalsrapport 3 beror i huvudsak på osäkerhet i att prognostisera intäkter för särskilda kostnader för flyktingmottagandet, som staden återsöker separat.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar ett nettoöverskott med 1,5 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade kostnader och intäkter med 6,1 mnkr (bilaga 2).

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena i hög grad har uppfyllts.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 3,4 %, vilket är 1,1 procentenheter lägre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 avstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Verksamhet	1,5	2,3	2,1	0,2	3,8

Avvikelsen jämfört med budget beror i huvudsak på lägre kostnader för miljöbilsprojekten ELCIDIS och E-tour.

Stadsledningskontoret uppmanar nämnden att i tertialrapport 1 återkomma med en redovisning av och de åtgärder som vidtagits med anledning av resultatet från klagomålshantering.

Idrottsnämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar för driftverksamheten före resultatdispositioner ett nettoöverskott med 7,5 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året, varav för kapitalkostnader ett överskott med 6,1 mnkr.

För investeringsverksamheten redovisas minskade utgifter med 94,8 mnkr och ökade inkomster med 3,1 mnkr jämfört med investeringsplanen inkl. justeringar under året. Ombudgetering för investeringsverksamheten begärs med 14,7 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Nämnden har inget ingående resultat från 2001. Efter överföring av resultatenhetens/intraprenadens överskott i bokslut 2002 med 1,2 mnkr uppgår nettoöverskottet för nämndens totala verksamhet till 6,3 mnkr.

Kvalitet

Nämnden bedömer att de generella åtagandena har uppfyllts. Anläggningarna har fasta rutiner för klagomålshantering och klagomålen åtgärdas snarast möjligt av personalen på respektive anläggning.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 7,5 %, vilket är 1,1 procentenheter lägre än år 2001. Nämnden redovisar att det främst är långtidssjukfrånvaron som minskat.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 tillstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna för driftverksamheten jämfört med budget samt nettoförändringen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Driftverksamhet inkl. kapitalkostnader	6,3	6,0	6,0	3,7	11,2
Investeringsplan	97,9	90,1	72,7	62,7	74,3

Avvikelsen inom driftverksamheten jämfört med budget beror i huvudsak på lägre nettokostnader än budget för samlingslokaler och administration samt lägre kapitalkostnader.

Avvikelsen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplan beror främst på lägre utgifter för projekten Sköndalshallen, Skanstullshallen, Spångahallen och Eriksdalsbadet till följd av förskjutningar.

Kyrkogårdsnämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar för driftverksamheten före resultatdispositioner ett nettoöverskott med 0,3 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året, varav för kapitalkostnader ett överskott med 2,6 mnkr.

För investeringsverksamheten redovisas minskade utgifter med 15,1 mnkr jämfört med investeringsplanen inkl. justeringar under året. Ombudgetering för investeringsverksamheten begärs med 15,2 mnkr. (bilaga 2).

Resultatenheter

Efter ianspråktagande av resultatfond i bokslut 2001 med 0,1 mnkr och efter överföring av resultatenheternas underskott i bokslut 2002 med 0,1 mnkr uppgår överskottet för nämndens totala verksamhet till 0,3 mnkr.

Kvalitet

Nämnden redovisar att de generella åtagandena uppfyllts. Kyrkogårdsnämnden har i dag en väl fungerande rutin för hantering och redovisning av klagomål/synpunkter. Förvaltningens ledningsgrupp kommer att analysera årsresultatet och inleda en diskussion med ansvariga om vilka åtgärder som eventuellt skall vidtas för att kunna minska antalet klagomål ytterligare.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 9,4 %, vilket är 1,2 procentenheter lägre än år 2001.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 tillstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelsen för driftverksamheten jämfört med budget samt nettoförändringen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Driftverksamhet inkl. kapitalkostnader	0,3	0,0	0,0	0,0	7,9
Investeringsplan	15,1	6,8	7,0	0,0	-0,1

Avvikelsen inom driftverksamheten jämfört med budget beror i huvudsak på minskade kapitalkostnader p.g.a. att tidigare genomförda investeringar ännu inte slutligt reglerats.

Avvikelsen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen beror på förskjutningar i tidsplanen avseende arbetet med upprustning av Råcksta krematorium.

Brand- och räddningsnämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar för driftverksamheten ett nettoöverskott med 3,2 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året, varav för kapitalkostnader ett överskott med 4,3 mnkr.

För investeringsverksamheten redovisas minskade utgifter med 4,9 mnkr och ökade inkomster med 1,5 mnkr jämfört med investeringsplanen inkl. justeringar under året. Ombudgetering för investeringsverksamheten begärs med 6,2 mnkr för fordon, fastighet och IT-investering (bilaga 2).

Kvalitet

Nämndens generella åtaganden har i huvudsak uppfyllts. Brandförsvaret införde under våren rutiner för inkomna synpunkter, förslag och klagomål. Medborgarna/brukarna kan antingen använda sig av hemsidan eller en för ändamålet upptryckt broschyr.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 6,4 %, vilket är 1,7 procentenheter högre än år 2001. Nämnden redovisar insatser för att minska sjukfrånvaron. Genomgången av alla långtidssjukskrivningar har inneburit en enkät till alla berörda medarbetare, vilken senare kommer att ligga till grund för ett åtgärdsprogram. Nämnden ser allvarligt på den relativt kraftiga ökningen av sjukfrånvaron.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 tillstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelsen för driftverksamheten jämfört med budget samt nettoförändringen för investeringsverksamheten jämfört med investeringsplanen framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Driftverksamhet inkl. kapitalkostnader	3,2	1,2	1,0	2,1	1,5
Investeringsplan	6,4	0,0	0,0	0,0	1,9

Avvikelsen för driftverksamheten jämfört med budget och kvartalsrapport 3 beror i huvudsak på minskade kostnader för avskrivningar och internränta. Överskottet beror på att flertalet planerade investeringar senarelagts under året.

Förändringen i investeringsplanen beror i huvudsak på minskade utgifter med 4,9 mnkr för investeringar som är upphandlade men inte levererade under året. Ökade inkomster med 1,5 mnkr beror främst på statsbidrag för värmehållningssystem i räddningsfordon och för dokumentation av bergskyddsrumsanläggningar.

Stadsmuseinämnden

Nämndens redovisning

Kostnadseffektiv och sund ekonomi

Utfallet visar före resultatdispositioner ett nettoöverskott med 1,3 mnkr jämfört med nämndens budget inkl. budgetjusteringar under året. Ombudgetering begärs för ökade nettokostnader med 1,0 mnkr (bilaga 2).

Resultatenheter

Nämndens resultatenhet har inget ingående resultat från 2001. Efter överföring av resultatenhetens överskott i bokslut 2002 med 0,3 mnkr uppgår nettoöverskottet för nämndens totala verksamhet till 1,0 mnkr.

Kvalitet

Nämnden redovisar att deras generella åtaganden i huvudsak uppfyllts.

Medarbetarna

Sjukfrånvaron har under år 2002 uppgått till 4,8 %, vilket är 0,8 procentenheter högre än år 2001. Nämnden redovisar att sjukfrånvaron varit så låg att målsättningen för år 2002 har varit att den inte skall öka.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ombudgetering till år 2003 tillstyrks enligt bilaga 2.

Den totala avvikelserna jämfört med budget framgår nedan.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Anslag, mnkr	Vb 02	Kv 3	Kv 2	Kv 1	Vb 01
Verksamhet	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0

I utfallet ingår under året medgivna medel avseende inköp av klimatanläggning till nya arkiv- och magasinlokaler i Frihamnen med 1,0 mnkr, som inte förbrukats. Upphandlingen påbörjades under 2002, men kommer att avslutas först under 2003.

Nämnden ombeds i tertialrapport 1 återkomma med en redovisning av vilka resultat och åtgärder som vidtagits till följd av den systematiska klagomålshandlingen.

Av nämnderna begärda och av stadsledningskontoret avstyrkta/tillstyrkta ombudgeteringar till år 2003 (bilaga 2)

Kommunfullmäktige m.m.	2
Stadsdelsnämnd Kista	2
Stadsdelsnämnd Rinkeby	2
Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby	3
Stadsdelsnämnd Bromma	3
Stadsdelsnämnd Kungsholmen	4
Stadsdelsnämnd Norrmalm	4
Stadsdelsnämnd Östermalm	5
Stadsdelsnämnd Maria-Gamla stan	5
Stadsdelsnämnd Skarpnäck	5
Stadsdelsnämnd Farsta	6
Stadsdelsnämnd Vantör	6
Stadsdelsnämnd Älvsjö	7
Stadsdelsnämnd Liljeholmen	7
Stadsdelsnämnd Hägersten	7
Stadsdelsnämnd Skärholmen	8
Näringslivsnämnden	8
Renhållningsnämnden	8
Gatu- och fastighetsnämnden (exkl. fastighetsförvaltningen)	9
Socialtjänstnämnden	9
Kulturnämnden: kulturförvaltningen	9
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	10
Idrottsnämnden	10
Kyrkogårdsnämnden	10
Brand- och räddningsnämnden	11
Stadsmuseinämnden	11

Kommunfullmäktige m.m.

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Ombudgetering			
<i>Ökade kostnader för:</i>			
Överskott för rotlar och partikanslier	-3,1	0,0	-3,1
Ej förbrukade medel, ombudsman för funktionshindrade (KS 02-11-27)	-0,3	0,0	-0,3
Utvecklingsinsatser inom PA-lönesystem	-0,7	0,0	-0,7
Kompetensutvecklingsinsatser i förskoleverksamhet (KF 02-06-17)	-2,0	0,0	-2,0
Summa	-6,1	0,0	-6,1

Stadsdelsnämnd Kista

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport för ny prövning</i>			
Ökade kostnader - Ombyggnad Kista servicehus	-0,5	0,0	0,0
Summa	-0,5	0,0	0,0

Stadsdelsnämnd Rinkeby

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport</i>			
<i>Ökade kostnader för:</i>			
Oförbrukade medel av förprojekteringsmedel avseende gruppboende inom socialpsykiatri (Rinkebyplan)	-0,6	0,0	0,0
Oförbrukade medel av förprojekteringsmedel avseende gruppboende inom omsorg om funktionshindrade (Solgläntan)	-0,6	0,0	0,0
Summa	-1,2	0,0	0,0

Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertiärrapport</i>			
Projektmedel för gruppboheter inom omsorg om funktionshindrade som beviljats 2002 som är försenade 2003			
Ökade kostnader för:			
Granskogsvägen	-0,6	0,0	0,0
kv Griffeltavlan	-0,6	0,0	0,0
kv Rosenkavaljeren/Ullvidevägen	-0,6	0,0	0,0
kv Tungstenen/Grimsta Torg	-0,6	0,0	0,0
Summa	-2,4	0,0	0,0

Stadsdelsnämnd Bromma

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertiärrapport</i>			
Ökade kostnader inom omsorg om funktionshindrade -			
Blackebergs gruppboheter, ombyggnad	-0,5	0,0	0,0
Summa	-0,5	0,0	0,0

Stadsdelsnämnd Kungsholmen

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport</i>			
Ökade kostnader - Stimulansbidrag för utbyggnad av gruppboende, program 6			
Lux	-1,2	0,0	0,0
Kv Gångaren	-0,2	0,0	0,0
Kv Lustgården	-0,2	0,0	0,0
Kv Kojan	-0,4	0,0	0,0
Drottningstvågen/Lindhagensplan	-0,2	0,0	0,0
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport för ny prövning</i>			
Ökade kostnader - Stadshagsskolan, medel för inventarier			
	-0,9	0,0	0,0
Summa	-3,1	0,0	0,0

Stadsdelsnämnd Norrmalm

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport</i>			
Ökade kostnader - Gruppboende inom Sabbatsbergsområdet/Norra Bantorget			
	-0,2	0,0	0,0
Summa	-0,2	0,0	0,0

Stadsdelsnämnd Östermalm

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport</i>			
Ökade kostnader - Stimulansbidrag för nybyggnad av Smyrna	-0,5	0,0	0,0
Summa	-0,5	0,0	0,0

Stadsdelsnämnd Maria-Gamla stan

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
<i>Ombudgetering avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport</i>			
Ökade kostnader - Utbyggnad inom socialpsykiatri	-0,2	0,0	0,0
Summa	-0,2	0,0	0,0

Stadsdelsnämnd Skarpnäck

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport</i>			
<i>Ökade kostnader för:</i>			
<i>Stimulansbidrag för utbyggnad av gruppboheter:</i>			
Uppvindsgatan	-0,6	0,0	0,0
Kv Skarpaby	-0,6	0,0	0,0
Kv Jämlikheten	-0,6	0,0	0,0
Pilvingegatan	-0,6	0,0	0,0
Tidigare ombudgeterat	-0,5	0,0	0,0
Summa	-2,9	0,0	0,0

Stadsdelsnämnd Farsta

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
Äldreomsorg - ökade kostnader			
Kvalitetssatsning	-2,3	0,0	0,0
Stimulansbidrag Postiljonen 21 platser nov	-1,5	0,0	-1,5
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport för ny prövning för nedanstående projekt</i>			
Äldreomsorg - ökade kostnader			
Förgävesprojektering Farsta sjukhem	-0,5	0,0	0,0
Förprojektering Farsta sjukhem	-0,3	0,0	0,0
Projekteringskostnader Gåsö	-0,2	0,0	0,0
Förgävesprojektering Gåsö	-0,5	0,0	0,0
Återställningskostnader Postiljonen	-0,6	0,0	0,0
<i>Ombudgetering avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport för nedanstående projekt</i>			
Ökade kostnader			
Beställarstöd och projektering gruppboende inom omsorgen för funktionshindrade (Sköndal och Larsboda)	-1,5	0,0	0,0
Stimulansbidrag Postiljonen 21 platser försening	-2,1	0,0	0,0
Summa	-9,5	0,0	-1,5

Stadsdelsnämnd Vantör

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
Ökade kostnader - Projekt inom individ- och familjeomsorg, Arbete i stället för bidrag	-0,4	0,0	0,0
Summa	-0,4	0,0	0,0

Stadsdelsnämnd Älvsjö

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
Ökade kostnader - Projektering för utbyggnad inom omsorg om funktionshindrade	-0,1	0,0	-0,1
Summa	-0,1	0,0	-0,1

Stadsdelsnämnd Liljeholmen

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
Ökade kostnader:			
Telecomprojekt inom hemtjänsten	-0,2	0,0	0,0
Aspuddens skola	-0,2	0,0	0,0
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport</i>			
Ökade kostnader - Kv Parken Årstadal	-1,2	0,0	0,0
Summa	-1,6	0,0	0,0

Stadsdelsnämnd Hägersten

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
Ökade kostnader - Startbidrag gruppboende inom omsorg om funktionshindrade, Fruängen	-0,2	0,0	-0,2
<i>Ombudgetering avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertialrapport för ny prövning</i>			
Ökade kostnader - Återställande av förskola till lägenhet Selmedalsringen 16	-0,7	0,0	0,0
Summa	-0,9	0,0	-0,2

Stadsdelsnämnd Skärholmen

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering till 2003			
<i>Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertiärrapport för ny prövning</i>			
Ökade kostnader för:			
Slättgårdsskolan	-0,3	0,0	0,0
Projektstöd för Lillholmsskolan	-0,3	0,0	0,0
Projektstöd för Sätterskolan	-0,3	0,0	0,0
Summa	-0,9	0,0	0,0

Näringslivsnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering			
Ökade kostnader:			
mCity	-0,5	0,0	0,0
Stimulera till ansökningar gällande strategiska projekt	-0,1	0,0	0,0
Summa	-0,6	0,0	0,0

Renhållningsnämnden

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster	Tillstyrks
Investeringsplan			
Av nämnden begärd ombudgetering			
Ökade utgifter för ÅVC Torstrappan	-2,7	0,0	-2,7
Ökade utgifter för övriga försenade arbeten vid ÅVC, miljöstationer samt kontorslokalen	-2,1	0,0	-2,1
Summa	-4,8	0,0	-4,8

Gatu- och fastighetsnämnden (exkl. fastighetsförvaltningen)

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster	Tillstyrks
Investeringsplan			
Av nämnden begärd ombudgetering			
Ökade utgifter för Akallavägen	-10,0	0,0	0,0
Summa	-10,0	0,0	0,0

Socialtjänstnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering			
Ökade kostnader för:			
FoU-enheten:			
Projekt Hammarby sjöstad	-0,1	0,0	-0,1
Projekt Profilklasser	-0,2	0,0	-0,2
Projekt Gymnasieskolan	-0,3	0,0	-0,3
Summa	-0,6	0,0	-0,6

Kulturnämnden: kulturförvaltningen

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Driftverksamhet			
Av nämnden begärd ombudgetering			
Ombudgeteringar avstyrks, nämnden får återkomma med begäran i tertiärrapport			
Ökade kostnader för:			
SALLY, biblioteksdatasystem	-8,2	0,0	0,0
Romskt kulturcenter	-0,4	0,0	0,0
Summa	-8,6	0,0	0,0

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster	Tillstyrks
Investeringsplan			
Av nämnden begärd ombudgetering			
Ökade utgifter för klimatanläggning, Liljevalchs konsthall	-1,5	0,0	-1,5
Summa	-1,5	0,0	-1,5

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering			
Ökade kostnader/intäkter för "Trendsetter-projektet"	-5,9	5,9	0,0
Ökade kostnader/intäkter för "Hondoras-projektet"	-0,2	0,2	0,0
Summa	-6,1	6,1	0,0

Idrottsnämnden

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster	Tillstyrks
Investeringsplan			
Av nämnden begärd ombudgetering			
Minskade utgifter för Eriksdalsbadet, etapp 2	5,8	0,0	5,8
Ökade utgifter för Kista IP	-5,6	0,0	-5,6
Minskade utgifter för Skanstullshallen	0,2	0,0	0,2
Ökade utgifter för Sköndalshallen	-13,8	0,0	-13,8
Minskade utgifter för upprustning ventilationsanläggningar	0,8	0,0	0,8
Minskade utgifter och inkomster för Stora Mossens IP	2,9	-2,3	0,6
Ökade utgifter för Spånga fotbollshall	-1,4	0,0	-1,4
Ökade utgifter för ordinarie investeringar, avseende belysning på Stadion samt ridhusprojekt i Farsta och Enskede	-1,3	0,0	-1,3
Ökade utgifter och inkomster för Stora Mossens IP, budgetjustering	-2,0	2,0	0,0
Summa	-14,4	-0,3	-14,7

Kyrkogårdsnämnden

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster	Tillstyrks
Investeringsplan			
Av nämnden begärd ombudgetering			
Ökade utgifter - kvarvarande medel för Råcksta krematorium	-15,2	0,0	-15,2
Summa	-15,2	0,0	-15,2

Brand- och räddningsnämnden

(-) = ökade utgifter/minskade inkomster

Mnkr	Utgifter	Inkomster	Tillstyrks
Investeringsplan			
Av nämnden begärd ombudgetering			
Ökade utgifter för:			
Upphandlade investeringar som avslutas och betalas 2003			
Fastighet	-2,9	0,0	-2,9
Fordon/räddningsutrustning	-2,1	0,0	-2,1
Teknik/it	-1,2	0,0	-1,2
Summa	-6,2	0,0	-6,2

Stadsmuseinämnden

(-) = ökade kostnader/minskade intäkter

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Tillstyrks
Av nämnden begärd ombudgetering			
Ökade kostnader för senarelagd upphandling av klimatanläggning			
	-1,0	0,0	-1,0
Summa	-1,0	0,0	-1,0

Uppföljning av budget 2002 - Verksamhetsberättelse

Resultatbudget

Mnkr	Nämndernas budget 2002 inkl. budget- justeringar	Nämndernas utfall 2002 exkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (2-1)	Resultat- enheterens överskott (+) och intra- prenadernas resultat från 2001 4	Överföring av resultat- enheterens resultat i bokslut 2002 överskott (-) underskott (+) 5	Nämndernas utfall 2002 inkl. resultat- dispositioner (2+4+5)	Avvikelse budget/ utfall (6-1)	Av nämnderna begärda om- budgeteringar till 2003	Tillstyrkta ombudge- teringar
	1	2	3			6	7	8	9
Verksamhetens intäkter	8 995,6	9 777,4	781,8			9 777,4	781,8	6,1	0,0
Verksamhetens kostnader (-)	-32 109,0	-33 055,8	-946,8	76,7	-28,4	-33 007,5	-898,5	-47,9	-9,5
Avskrivningar inkl. nedskrivningar (-)	-375,6	-406,9	-31,3			-406,9	-31,3	0,0	0,0
Central medelsreserv (-)									
Oförutsedda behov	-44,1		44,1			0,0	44,1		
Prestationsreserv	-177,9		177,9			0,0	177,9		
Verksamhetens nettokostnader	-23 711,0	-23 685,3	25,7	76,7	-28,4	-23 637,0	74,0	-41,8	-9,5
Skatter m.m.	19 497,4	20 188,6	691,2			20 188,6	691,2		
Begravningsavgift	113,1	111,4	-1,7			111,4	-1,7		0,0
Generella statsbidrag	3 173,7	3 185,3	11,6			3 185,3	11,6		
Mellankommunal skatteutjämning	-107,9	-107,9	0,0			-107,9	0,0		
Räntenetto	497,6	542,7	45,1			542,7	45,1		
Övriga finansiella intäkter m.m.	850,0	797,7	-52,3			797,7	-52,3		
Resultat efter avskrivning, skatt och finansiella poster	312,9	1 032,5	719,6	76,7	-28,4	1 080,8	767,9	-41,8	-9,5
Överförda resultat från 2001				-76,7		-76,7	-76,7		
Beräknad överföring till 2003					28,4	28,4	28,4		
Pensionsavgifter (-)	-483,0	-490,9	-7,9			-490,9	-7,9		
Avsättning till begravningsfond	-16,1	-14,4	1,7			-14,4	1,7		
Jämförelsestörande poster m.m.	0,0	431,6	431,6			431,6	431,6		
Extraordinära kostnader (-)	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0		
Extraordinära intäkter	0,0	3 542,3	3 542,3			3 542,3	3 542,3		
Avsättningar (-)	0,0	-2 797,1	-2 797,1			-2 797,1	-2 797,1		
Disposition av i bokslut avsatta medel	160,8	110,4	-50,4			110,4	-50,4		
Disposition av eget kapital i bokslut	25,5	25,5	0,0			25,5	0,0		
Koncerneliminering	0,0	160,5	160,5			160,5	160,5		
Förändring av redovisat eget kapital	0,1	2 000,4	2 000,3	0,0	0,0	2 000,4	2 000,3	-41,8	-9,5

*) Efter avstämning med anledning av nämndens budget/verksamhetsplan samt av kommunstyrelsen därutöver beslutade budgetjusteringar t.o.m. december

Uppföljning av budget 2002 - Verksamhetsberättelse

Investeringsplan

Mnkr	Nämndernas budget 2002 inkl. budget- justeringar	Nämndernas utfall 2002 exkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (2-1)	Resultat- enheterens överskott (+) och intra- prenadernas resultat från 2001 4	Överföring av resultat- enheterens resultat i bokslut 2002 överskott (-) underskott (+) 5	Nämndernas utfall 2002 inkl. resultat- dispositioner (2+4+5)	Avvikelse budget/ utfall (6-1)	Av nämnderna begärda om- budgeteringar till 2003	Tillstyrkta ombudge- teringar
	1	2	3			6	7	8	9
Utgifter	-2 730,1	-2 085,2	644,9			-2 085,2	644,9	-52,1	-40,1
Inkomster	111,1	210,9	99,8			210,9	99,8	-0,3	-2,3
Nettoinvesteringar (-)	-2 619,0	-1 874,3	744,7			-1 874,3	744,7	- 52,4	- 42,4
Finansiering									
Förändring av eget kapital	0,1	2 000,4	2 000,3	0,0	0,0	2 000,4	2 000,3	- 41,8	- 9,5
Avskrivningar	375,6	406,9	31,3			406,9	31,3	0,0	0,0
Försäljningar	500,0	371,4	-128,6			371,4	-128,6	0,0	0,0
Upplåning/amort (-) /extra beting	1 743,3	1 743,3	0,0			1 743,3	0,0	0,0	0,0
Summa finansiering	2 619,0	4 522,0	1 903,0	0,0	0,0	4 522,0	1 903,0	- 41,8	- 9,5
Netto	0,0	2 647,8	2 647,8	0,0	0,0	2 647,8	2 647,8	- 94,2	- 51,9

*) Efter avstämning med anledning av nämndens budget/verksamhetsplan samt av kommunstyrelsen därutöver beslutade budgetjusteringar t.o.m. december

Uppföljning av budget 2002 - Verksamhetsberättelse

NETTOKOSTNADER (exkl. kapitalkostnader)

Mnkr	Nämndens budget 2002 inkl. budget- justeringar	Nämndens utfall 2002 exkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (2-1)	Resultat- enheterernas överskott (+) och intra- prenadernas resultat från 2001	Överföring av resultat- enheterernas resultat i bokslut 2002 överskott (-) underskott (+)	Nämndens utfall 2002 inkl. resultat- dispositioner (2+4+5)	Avvikelse budget/ utfall (6-1)	Av nämnden begärda om- budgeteringar till 2003	Tillstyrka ombudge- teringar
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kommunfullmäktige m.m.									
1. KF/KS och SLK	-774,3	-712,6	61,7	4,2	-4,6	-713,0	61,3	-6,1	-6,1
2. KF/KS kansli	-8,5	-8,2	0,3	0,0	0,0	-8,2	0,3	0,0	0,0
Revisorskollegiet	-23,9	-23,8	0,1	0,0	0,0	-23,8	0,1	0,0	0,0
Valnämnden	-10,9	-11,7	-0,8	0,0	0,0	-11,7	-0,8	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna (R I)	-18 036,1	-18 351,4	-315,3	56,0	-15,2	-18 310,6	-274,5	-24,9	-1,8
Näringslivsnämnden (R I)	-69,7	-69,0	0,7	0,0	0,0	-69,0	0,7	-0,6	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggn.kont. (R II)	-184,8	-181,8	3,0	0,0	0,0	-181,8	3,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: USK (R II)	-2,5	-4,2	-1,7	3,4	-1,7	-2,5	0,0	0,0	0,0
Renhållningsnämnden (R II)	2,6	-1,1	-3,7	0,0	0,0	-1,1	-3,7	0,0	0,0
Gatu- och fastighetsnämnden (R III)	1 045,8	1 118,1	72,3	0,0	0,0	1 118,1	72,3	0,0	0,0
Utbildningsnämnden (R IV)	-3 693,2	-3 696,0	-2,8	3,9	-0,4	-3 692,5	0,7	0,0	0,0
Socialtjänstnämnden (R V)	-689,4	-686,4	3,0	8,7	-4,5	-682,2	7,2	-0,6	-0,6
Överförmyndarnämnden (R V)	-23,0	-22,1	0,9	0,0	0,0	-22,1	0,9	0,0	0,0
Kulturnämnden: kulturförvalt. (VI)	-565,8	-556,3	9,5	0,0	0,0	-556,3	9,5	-8,6	0,0
Kulturnämnden: stadsarkivet (VI)	-40,2	-40,8	-0,6	0,4	-0,4	-40,8	-0,6	0,0	0,0
Integrationsnämnden (R VII)	110,6	114,6	4,0	0,0	0,0	114,6	4,0	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden (R VII)	-78,0	-76,5	1,5	0,0	0,0	-76,5	1,5	0,0	0,0
Idrottsnämnden (R VII)	-303,2	-301,8	1,4	0,0	-1,2	-303,0	0,2	0,0	0,0
Kyrkogårdsnämnden (R VII)	-92,6	-94,9	-2,3	0,1	-0,1	-94,9	-2,3	0,0	0,0
Brand- och räddningsnämnden (R VIII)	-186,4	-187,5	-1,1	0,0	0,0	-187,5	-1,1	0,0	0,0
Stadsmuseinämnden (R VIII)	-59,6	-58,3	1,3	0,0	-0,3	-58,6	1,0	-1,0	-1,0
Summa	-23 683,1	-23 851,7	-168,6	76,7	-28,4	-23 803,4	-120,3	-41,8	-9,5
Slutna redovisningsenheter									
Saluhallsstyrelsen (R I)	42,9	38,8	-4,1			38,8	-4,1	0,0	0,0
GfN, fastighetsförvaltning (R III)	526,8	534,5	7,7			534,5	7,7	0,0	0,0
SUMMA	569,7	573,3	3,6			573,3	3,6	0,0	0,0
TOTALT	-23 113,4	-23 278,4	-165,0	76,7	-28,4	-23 230,1	-116,7	-41,8	-9,5
Avskrivningar (-) (nämndernas redovisning)	-375,6	-378,5	-2,9			-378,5	-2,9	0,0	0,0
Nedskrivningar (-)	0,0	-28,4	-28,4			-28,4	-28,4	0,0	0,0
Central medelsreserv						0,0	0,0	0,0	0,0
Oförutsedda behov	-44,1		44,1			0,0	44,1	0,0	0,0
Prestationsreserv	-177,9		177,9			0,0	177,9	0,0	0,0
TOTALT inkl. avskrivningar/nedskrivningar	-23 711,0	-23 685,3	25,7	76,7	-28,4	-23 637,0	74,0	-41,8	-9,5

*)Även för slutna redovisningsenheter redovisas resultatet exkl. kapitalkostnader. Avvikelse från budget för slutna redovisningsenheter beräknas däremot efter beaktande av kapitalkostnaderna. Se även resp. text i bilaga 1

Uppföljning av budget 2002 - Verksamhetsberättelse

NETTOUTGIFTER

Mnkr	Nämndens budget 2002 inkl. budget- justeringar	Nämndens utfall 2002 exkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (2-1)	Nämndens utfall 2002 inkl. resultat- dispositioner (2+4+5)	Avvikelse budget/ utfall (6-1)	Av nämnden begärda om- budgeteringar till 2003	Tillstyrkta ombudge- teringar
Kommunfullmäktige m.m.							
1. KF/KS och SLK	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. KF/KS kansli	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsnämnderna (R I)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Näringslivsnämnden (R I)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: stadsbyggn.kont. (R II)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsbyggnadsnämnden: USK (R II)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renhållningsnämnden (R II)	-24,0	-5,9	18,1	-5,9	18,1	-4,8	-4,8
Gatu- och fastighetsnämnden (R III)	-1 722,5	-1 228,5	494,0	-1 228,5	494,0	-10,0	0,0
Utbildningsnämnden (R IV)	-15,0	-15,0	0,0	-15,0	0,0	0,0	0,0
Socialtjänstnämnden (R V)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden (R V)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kulturnämnden: kulturförv. (VI)	-2,0	-0,5	1,5	-0,5	1,5	-1,5	-1,5
Kulturnämnden: stadsarkivet (VI)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Integrationsnämnden (R VII)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden (R VII)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Idrottsnämnden (R VII)	-203,9	-106,0	97,9	-106,0	97,9	-14,7	-14,7
Kyrkogårdsnämnden (R VII)	-35,0	-19,9	15,1	-19,9	15,1	-15,2	-15,2
Brand- och räddningsnämnden (R VIII)	-43,4	-37,0	6,4	-37,0	6,4	-6,2	-6,2
Stadsmuseinämnden (R VIII)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA	-2 045,8	-1 412,8	633,0	-1 412,8	633,0	-52,4	-42,4
Slutna redovisningsenheter							
Saluhallsstyrelsen (R I)	-55,0	-32,6	22,4	-32,6	22,4	0,0	0,0
GfN, fastighetsförvaltning (R III)	-518,2	-428,9	89,3	-428,9	89,3	0,0	0,0
SUMMA	-573,2	-461,5	111,7	-461,5	111,7	0,0	0,0
TOTALT	-2 619,0	-1 874,3	744,7	-1 874,3	744,7	-52,4	-42,4

Stadsdelsnämnderna

Uppföljning av budget 2002 - Verksamhetsberättelse

Anslag 1 och 2

NETTOKOSTNADER

Mnkr	Nämndens budget 2002 inkl. budget- justeringar	Nämndens utfall 2002 exkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (2-1)	Resultat- enheternas överskott (+) och intra- prenadernas resultat från 2001	Överföring av resultat- enheternas resultat i bokslut 2002 överskott (-) underskott (+)	Nämndens utfall 2002 inkl. resultat- dispositioner (2+4+5)	Avvikelse budget/ utfall (6-1)	Av nämnden begärda om- budgeteringar till 2003	Tillstyrkta ombudge- teringar
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stadsdelsnämnd Kista (1)	-924,1	-949,4	-25,3	0,8	5,1	-943,5	-19,4	-0,5	0,0
Stadsdelsnämnd Rinkeby (2)	-671,2	-681,5	-10,3	2,2	2,5	-676,8	-5,6	-1,2	0,0
Stadsdelsnämnd Spånga-Tensta (3)	-1 077,1	-1 076,9	0,2	2,3	-0,1	-1 074,7	2,4	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby (4 o 5)	-1 527,9	-1 565,4	-37,5	2,9	0,8	-1 561,7	-33,8	-2,4	0,0
Stadsdelsnämnd Bromma (6 o 7)	-1 397,2	-1 421,5	-24,3	6,9	-4,3	-1 418,9	-21,7	-0,5	0,0
Stadsdelsnämnd Kungsholmen (8)	-1 012,4	-1 009,8	2,6	2,0	-3,0	-1 010,8	1,6	-3,1	0,0
Stadsdelsnämnd Norrmalm (9)	-1 031,5	-1 069,5	-38,0	6,0	-4,0	-1 067,5	-36,0	-0,2	0,0
Stadsdelsnämnd Östermalm (10)	-1 169,4	-1 203,5	-34,1	8,0	-2,9	-1 198,4	-29,0	-0,5	0,0
Stadsdelsnämnd Maria-Gamla stan (11 o 12)	-1 321,9	-1 395,0	-73,1	1,5	1,8	-1 391,7	-69,8	-0,2	0,0
Stadsdelsnämnd Katarina-Sofia (13)	-733,5	-736,0	-2,5	-0,3	-4,6	-740,9	-7,4	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta (14 o 16)	-1 122,6	-1 121,1	1,5	0,2	0,9	-1 120,0	2,6	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Skarpnäck (15 o 17)	-1 043,7	-1 048,2	-4,5	6,7	0,3	-1 041,2	2,5	-2,9	0,0
Stadsdelsnämnd Farsta (18 o 19)	-1 163,3	-1 130,6	32,7	0,9	-2,4	-1 132,1	31,2	-9,5	-1,5
Stadsdelsnämnd Vantör (20)	-928,5	-947,0	-18,5	1,8	5,2	-940,0	-11,5	-0,4	0,0
Stadsdelsnämnd Älvsjö (21)	-616,5	-603,3	13,2	1,4	-5,8	-607,7	8,8	-0,1	-0,1
Stadsdelsnämnd Liljeholmen (22)	-655,3	-691,6	-36,3	1,7	2,5	-687,4	-32,1	-1,6	0,0
Stadsdelsnämnd Hägersten (23)	-707,9	-714,3	-6,4	8,2	-7,2	-713,3	-5,4	-0,9	-0,2
Stadsdelsnämnd Skärholmen (24)	-932,1	-986,8	-54,7	2,8	0,0	-984,0	-51,9	-0,9	0,0
Summa stadsdelsnämnder	-18 036,1	-18 351,4	-315,3	56,0	-15,2	-18 310,6	-274,5	-24,9	-1,8

Stadsdelsnämnderna

Uppföljning av budget 2002 - Verksamhetsberättelse

Anslag för nämndens verksamhet - Anslag 1

NETTOKOSTNADER

Mnkr	Nämndens budget 2002 inkl. budget- justeringar	Nämndens utfall 2002 exkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (2-1)	Resultat- enheternas överskott (+) och intra- prenadernas resultat från 2001	Överföring av resultat- enheternas resultat i bokslut 2002 överskott (-) underskott (+)	Nämndens utfall 2002 inkl. resultat- dispositioner (2+4+5)	Avvikelse budget/ utfall (6-1)	Av nämnden begärda om- budgeteringar till 2003	Tillstyrkta ombudge- teringar
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stadsdelsnämnd Kista (1)	-804,1	-836,7	-32,6	0,8	5,1	-830,8	-26,7	-0,5	0,0
Stadsdelsnämnd Rinkeby (2)	-534,6	-547,8	-13,2	2,2	2,5	-543,1	-8,5	-1,2	0,0
Stadsdelsnämnd Spånga-Tensta (3)	-936,3	-947,8	-11,5	2,3	-0,1	-945,6	-9,3	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby (4 o 5)	-1 434,4	-1 471,1	-36,7	2,9	0,8	-1 467,4	-33,0	-2,4	0,0
Stadsdelsnämnd Bromma (6 o 7)	-1 359,9	-1 379,5	-19,6	6,9	-4,3	-1 376,9	-17,0	-0,5	0,0
Stadsdelsnämnd Kungsholmen (8)	-976,5	-970,6	5,9	2,0	-3,0	-971,6	4,9	-3,1	0,0
Stadsdelsnämnd Norrmalm (9)	-1 003,1	-1 036,2	-33,1	6,0	-4,0	-1 034,2	-31,1	-0,2	0,0
Stadsdelsnämnd Östermalm (10)	-1 147,3	-1 180,1	-32,8	8,0	-2,9	-1 175,0	-27,7	-0,5	0,0
Stadsdelsnämnd Maria-Gamla stan (11 o 12)	-1 266,7	-1 339,3	-72,6	1,5	1,8	-1 336,0	-69,3	-0,2	0,0
Stadsdelsnämnd Katarina-Sofia (13)	-700,6	-700,9	-0,3	-0,3	-4,6	-705,8	-5,2	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta (14 o 16)	-1 067,8	-1 066,2	1,6	0,2	0,9	-1 065,1	2,7	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Skarpnäck (15 o 17)	-963,1	-964,1	-1,0	6,7	0,3	-957,1	6,0	-2,9	0,0
Stadsdelsnämnd Farsta (18 o 19)	-1 057,3	-1 020,0	37,3	0,9	-2,4	-1 021,5	35,8	-9,5	-1,5
Stadsdelsnämnd Vantör (20)	-816,4	-835,0	-18,6	1,8	5,2	-828,0	-11,6	-0,4	0,0
Stadsdelsnämnd Älvsjö (21)	-595,1	-585,1	10,0	1,4	-5,8	-589,5	5,6	-0,1	-0,1
Stadsdelsnämnd Liljeholmen (22)	-609,4	-644,6	-35,2	1,7	2,5	-640,4	-31,0	-1,6	0,0
Stadsdelsnämnd Hägersten (23)	-677,1	-677,2	-0,1	8,2	-7,2	-676,2	0,9	-0,9	-0,2
Stadsdelsnämnd Skärholmen (24)	-836,3	-896,9	-60,6	2,8	0,0	-894,1	-57,8	-0,9	0,0
Summa stadsdelsnämnder	-16 786,0	-17 099,1	-313,1	56,0	-15,2	-17 058,3	-272,3	-24,9	-1,8

Stadsdelsnämnderna

Uppföljning av budget 2002 - Verksamhetsberättelse

Arbetsmarknadsåtgärder och försörjningsstöd - Anslag 2

NETTOKOSTNADER

Mnkr	Nämndens budget 2002 inkl. budget- justeringar	Nämndens utfall 2002 exkl. resultat- dispositioner	Avvikelse budget/ utfall (2-1)	Resultat- enheternas överskott (+) och intra- prenadernas resultat från 2001 4	Överföring av resultat- enheternas resultat i bokslut 2002 överskott (-) underskott (+) 5	Nämndens utfall 2002 inkl. resultat- dispositioner (2+4+5)	Avvikelse budget/ utfall (6-1)	Av nämnden begärda om- budgeteringar till 2003	Tillstyrkta ombudge- teringar
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stadsdelsnämnd Kista (1)	-120,0	-112,7	7,3	0,0	0,0	-112,7	7,3	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Rinkeby (2)	-136,6	-133,7	2,9	0,0	0,0	-133,7	2,9	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Spånga-Tensta (3)	-140,8	-129,1	11,7	0,0	0,0	-129,1	11,7	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Hässelby-Vällingby (4 o 5)	-93,5	-94,3	-0,8	0,0	0,0	-94,3	-0,8	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Bromma (6 o 7)	-37,3	-42,0	-4,7	0,0	0,0	-42,0	-4,7	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Kungsholmen (8)	-35,9	-39,2	-3,3	0,0	0,0	-39,2	-3,3	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Norrmalm (9)	-28,4	-33,3	-4,9	0,0	0,0	-33,3	-4,9	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Östermalm (10)	-22,1	-23,4	-1,3	0,0	0,0	-23,4	-1,3	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Maria-Gamla stan (11 o 12)	-55,2	-55,7	-0,5	0,0	0,0	-55,7	-0,5	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Katarina-Sofia (13)	-32,9	-35,1	-2,2	0,0	0,0	-35,1	-2,2	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Enskede-Årsta (14 o 16)	-54,8	-54,9	-0,1	0,0	0,0	-54,9	-0,1	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Skarpnäck (15 o 17)	-80,6	-84,1	-3,5	0,0	0,0	-84,1	-3,5	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Farsta (18 o 19)	-106,0	-110,6	-4,6	0,0	0,0	-110,6	-4,6	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Vantör (20)	-112,1	-112,0	0,1	0,0	0,0	-112,0	0,1	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Älvsjö (21)	-21,4	-18,2	3,2	0,0	0,0	-18,2	3,2	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Liljeholmen (22)	-45,9	-47,0	-1,1	0,0	0,0	-47,0	-1,1	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Hägersten (23)	-30,8	-37,1	-6,3	0,0	0,0	-37,1	-6,3	0,0	0,0
Stadsdelsnämnd Skärholmen (24)	-95,8	-89,9	5,9	0,0	0,0	-89,9	5,9	0,0	0,0
Summa stadsdelsnämnder	-1 250,1	-1 252,3	-2,2	0,0	0,0	-1 252,3	-2,2	0,0	0,0

Resultat- och balansräkning med noter samt finansieringsanalys (bilaga 4)

(Anm. Siffrorna i tabellerna är avrundade och summerar därför inte exakt)

Resultaträkning

mnkr	Not	2002	2001
Verksamhetens intäkter	1	7 302,2	7 049,3
Jämförelsestörande intäkter	2	431,6	1 332,3
Verksamhetens kostnader	3	-30 885,4	-29 564,0
Jämförelsestörande kostnader	4	0,0	-60,3
Avskrivningar	5	-406,9	-331,8
Verksamhetens nettokostnader		-23 558,5	-21 574,6
Skatteintäkter	6	20 300,1	19 481,1
Generella statsbidrag	7	3 077,4	3 039,9
Finansiella intäkter	8	3 549,0	2 415,3
Finansiella kostnader	9	-2 208,9	-1 486,4
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto		1 159,2	1 875,3
Extraordinära intäkter	10	3 542,3	0,0
Extraordinära kostnader	11	0,0	-250,0
lanspråktaga avsättningar från föregående år	12	110,4	109,1
Avsättningar	12	-2 811,5	-1 487,1
Årets resultat		2 000,4	247,3

Finansieringsanalys

mnkr	Not	2002	2001
Likvida medel vid årets början		2 698,3	1 678,8
Tillförda medel			
Årets resultat		2 000,4	247,3
Justeringar för ej likvidpåverkande poster			
Avskrivningar som belastar detta resultat		361,3	322,5
Nedskrivningar som belastar detta resultat		45,6	9,3
Reavinst netto vid försäljning av anläggningstillgångar		-431,6	-1 272,0
Förändring av avsättningar		3 018,1	1 077,0
Övriga ej likvidpåverkande poster	13	-2 328,5	146,4
Summa		2 665,2	530,5
Förändring rörelsekapital (exkl likvida medel)			
Ökning (-) eller minskning (+) av varulager		1,0	0,2
Ökning (-) eller minskning (+) av pågående arbeten		-1,4	8,6
Ökning (-) eller minskning (+) av kortfristiga fordringar		6 479,4	-9 894,8
Minskning (-) eller ökning (+) av kortfristiga skulder		-10 312,5	11 515,4
Summa		-3 833,5	1 629,5
Nettoinvesteringar			
Investeringar i aktier och andelar		-0,9	0,0
Investeringar i övriga anläggningstillgångar		-2 964,5	-1 883,2
Erhållen likvid vid försäljning av anläggningstillgångar		878,1	1 908,2
Summa		-2 087,3	25,0
Återstår efter investeringar		-3 255,6	2 185,0
Finansiering			
Ökning (-) eller minskning (+) av långfristiga fordringar		-2 542,4	1 597,7
Minskning (-) eller ökning (+) av långfristiga skulder		3 266,7	-2 763,5
Summa		724,4	-1 165,7
Förändring av likvida medel		-2 531,1	1 019,3
Likvida medel vid årets slut		167,2	2 698,3

Balansräkning

mnkr	Not	2002	2001
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	14	36 201,5	33 455,3
Maskiner och inventarier	15	216,9	160,5
Pågående ny-, till- och ombyggnader	16	650,1	440,4
Summa materiella anläggningstillgångar		37 068,5	34 056,2
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar	17	3 675,8	3 686,9
Långfristiga fordringar	18	16 664,1	14 121,7
Placeringar i obligationer	19	1 122,2	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar		21 462,1	17 808,6
Summa anläggningstillgångar		58 530,5	51 864,8
Omsättningstillgångar			
Tomträttsmark	20	200,0	1 664,9
Varulager och pågående arbete	21	14,3	13,9
Kortfristiga fordringar	22	4 794,1	4 862,8
Kortfristig utlåning	23	11 290,8	18 587,3
Kortfristiga placeringar	24	2 350,7	0,0
Kassa och bank	25	167,2	2 698,3
Summa omsättningstillgångar		18 817,0	27 827,1
SUMMA TILLGÅNGAR		77 347,6	79 691,9

EGET KAPITAL OCH SKULDER

mnkr	Not	2002	2001
Eget kapital			
Eget kapital		45 475,5	44 655,3
Förändring av eget kapital enligt resultaträkningen		2 000,4	247,3
Övriga justeringar		-317,0	572,8
Summa eget kapital	26	47 159,0	45 475,5
Avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	27	1 623,5	1 306,5
Övriga avsättningar	28	4 908,7	2 207,6
Summa avsättningar		6 532,2	3 514,1
Långfristiga skulder			
Obligationslån	29	1 958,2	1 839,5
Reverslån	30	4 482,9	1 349,5
Statliga lån	31	0,0	10,0
Övriga långfristiga skulder	32	40,0	15,4
Summa långfristiga skulder		6 481,1	3 214,4
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga skulder	33	4 806,5	5 031,2
Kortfristiga lån	34	11 724,2	21 842,2
Stadens semesterlöneskuld m m	35	644,6	614,4
Summa kortfristiga skulder		17 175,3	27 487,8
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		77 347,6	79 691,9
Ansvars- och borgensförbindelser			
Stadens pensionsskuld	36	4 185,6	4 549,0
Derivatinstrument	37	8 866,5	8 978,4
	38	103,5	287,9

Noter till resultaträkningen**Not 1 Verksamhetens intäkter**

I verksamhetens intäkter har interna poster mellan förvaltningarna eliminerats.

mnkr	2002	2001
Taxor, avgifter m m	3 299,0	3 350,4
Hyror, tomträttsavgälder	2 651,4	2 641,8
Statsbidrag	1 311,0	1 042,8
EU-bidrag	40,8	14,3
Summa verksamhetens intäkter	7 302,2	7 049,3

Not 2 Jämförelsestörande intäkter

mnkr	2002	2001
Realisationsvinster vid försäljningar	431,6	1 332,3
Summa jämförelsestörande intäkter	431,6	1 332,3

Not 3 Verksamhetens kostnader

I verksamhetens kostnader har interna poster mellan förvaltningarna eliminerats.

mnkr	2002	2001
Material och köpta tjänster m m	-6 581,5	-6 559,7
Bostadstillägg, sociala bidrag och andra understöd (varav försörjningsstöd/socialbidrag)	-1 835,5 [1 017,6]	-1 810,8 [1 024,4]
Entreprenader och köp av verksamhet exkl husbyggnads-, anläggnings- och reparationsentreprenader	-7 328,5	-6 478,2
Löner	-10 265,6	-9 897,0
Lönebikostnader	-3 679,7	-3 569,8
Pensionsutbetalningar	-490,9	-505,4
Övriga personalkostnader	-703,8	-743,3
Summa verksamhetens kostnader	-30 885,4	-29 564,0

Not 4 Jämförelsestörande kostnader

mnkr	2002	2001
Avvecklingskostnader Sthlm Entreprenad	0,0	0,0
Realisationsförluster vid försäljningar	0,0	-60,3
Summa jämförelsestörande kostnader	0,0	-60,3

Not 5 Avskrivningar

mnkr	2002	2001
Planenliga avskrivningar	-361,3	-322,5
Nedskrivningar	-45,6	-9,3
Summa avskrivningar	-406,9	-331,8

Not 6 Skatteintäkter

mnkr	2002	2001
Årets preliminära skatteintäkter	22 906,2	21 079,4
Begravningsavgifter	111,4	114,1
Utjämning	-3 340,0	-2 189,7
Slutavräkning skatter för närmast föregående år	622,4	477,3
Summa skatteintäkter	20 300,1	19 481,1

Not 7 Generella statsbidrag

mnkr	2002	2001
Generella statsbidrag inkl införandeavdrag	3 185,4	3 079,0
Särskilt bidrag	0,0	71,9
Mellankommunal utjämning	-107,9	-111,0
Mervärdeskatt, kommunavgift	-1 865,6	-1 706,3
Mervärdeskatt, statsbidrag	1 865,6	1 706,3
Summa generella statsbidrag, netto	3 077,4	3 039,9

Not 8 Finansiella intäkter

Under posten övriga finansiella intäkter redovisas bland annat borgensintäkter från de kommunala bostadsbolagen.

mnkr	2002	2001
Långfristiga räntor	2 165,6	1 608,3
Kortfristiga räntor	509,1	186,7
Övriga finansiella intäkter	23,3	14,3
Aktieutdelning	851,1	606,1
Summa finansiella intäkter	3 549,0	2 415,3

Not 9 Finansiella kostnader

mnkr	2002	2001
Långfristiga räntor	-1 887,3	-1 371,0
Kortfristiga räntor	-244,7	-46,2
Övriga finansiella kostnader	-76,8	-69,2
Summa finansiella kostnader	-2 208,9	-1 486,4

Not 10 Extraordinära intäkter

mnkr	2002	2001
Försäljning aktier Stadshusfemman / Birka	2 999,8	0,0
Återföring nedskriven tomträttsmark	542,5	0,0
Summa extraordinära intäkter	3 542,3	0,0

Not 11 Extraordinära kostnader

mnkr	2002	2001
Nedskrivning av småhustomträttsmark	0,0	-250,0
Summa extraordinära kostnader	0,0	-250,0

Not 12 Avsättningar/ianspråktagande

mnkr	2002	2001
Årets avsättningar		
Miljöfonden	-1 000,0	0,0
Pensionskostnader	-300,0	0,0
Barnomsorgsutbyggnad	-200,0	0,0
Ventilation	-200,0	0,0
Bostadsanpassningsbidrag	-37,0	0,0
Renhållningsnämnden	0,0	-9,3
Begravningsavgift	-14,5	-18,0
Omsorg äldre- och funktionshindrade	0,0	-559,8
Infrastrukturella kostnader	-1 060,0	-900,0
Summa årets avsättningar	-2 811,5	-1 487,1

Inspråktaga avsättningar från föregående år

Lärarlöner	0,0	50,0
Återbetalning av avgifter för obligatorisk ventilationskontroll	0,0	17,8
Omsorg äldre och funktionshindrade	96,0	19,4
Omstruktureringskostnader	11,0	21,9
Renhållningsnämnden	3,4	0,0
Summa ianspråktaga avsättningar från föregående år	110,4	109,1
Netto avsättningar/ianspråktaga avsättningar	-2 701,1	-1 378,0

Not till finansieringsanalysen

Not 13 Övriga ej likvidpåverkande poster

mnkr	2002	2001
Justering reavinst	-3,3	-
Reavinst avseende försäljning tomträtter	-543,3	-
Förändring löneskatt regleras under eget kapital	-317,0	-
Minskning omklassificerad tomträttsmark	-1 464,9	-
Summa övriga ej likvidpåverkande poster	-2 328,5	0,0

Noter till balansräkningen

I stadens balansräkning bruttoredovisas fordringar och skulder gentemot stadens egna bolag.

Not 14 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

mnkr	2002	2001
Ingående mark, byggnader och tekniska anläggningar	33 455,3	32 353,8
Köp	1 210,7	1 378,1
Uppskrivningar	0,0	339,0
Omklassificering**	2 038,2	295,0
Försäljningar	-172,8	-628,1
Avskrivningar	-313,4	-276,4
Nedskrivningar	-16,4	-6,2
Omklassificering till omsättningstillgång	0,0	0,0
Summa mark, byggnader och tekniska anlägg.	36 201,5	33 455,3

*Färdigställda investeringar som överförts från posten "Pågående arbeten" till "Mark, byggnader och tekniska anläggningar".

Not 15 Maskiner och inventarier

mnkr	2002	2001
Ingående maskiner och inventarier	160,5	126,3
Köp	90,2	77,7
Omklassificering*	19,1	3,1
Försäljningar	0,0	-0,4
Avskrivningar	-47,9	-46,1
Nedskrivningar	-5,0	-0,1
Summa maskiner och inventarier	216,9	160,5

*Färdigställda investeringar som överförts från posten "Pågående arbeten" till "Maskiner och inventarier".

Not 16 Pågående ny-, till- och ombyggnader

mnkr	2002	2001
Ingående pågående ny-, till- och ombyggnader	440,4	310,6
Köp	541,4	427,4
Omklassificering*	-331,7	-297,6
Summa pågående ny-, till- och ombyggnader	650,1	440,3

*Färdigställda investeringar som överförts från posten "Pågående arbeten" till posten "Mark, byggander och tekniska anläggningar" (not 14) samt "Maskiner och inventarier" (not 15).

Not 17 Aktier och andelar

mnkr	2002	2001
Ingående aktier och andelar	3 686,9	3 611,0
Köp av aktier	0,9	0,0
Köp av bostadsrätter	0,0	0,0
Omklassificering	13,2	0,0
Uppskrivningar	0,0	80,0
Nedskrivningar	-24,7	0,0
Aktieförsäljningar	-0,3	-3,4
Försäljning av bostadsrätter	-0,2	-0,7
Summa aktier och andelar	3 675,8	3 686,9

Aktier i kommunala bolag m m per 2002-12-31

Bolag	Aktiekapital (tkr)	Ägarandel (%)	Bokfört värde 2002-12-31 (tkr)	Bokfört värde 2001-12-31 (tkr)
Stockholms Stadshus AB*	2 850 000	100,00%	3 483 582,0	3 483 582,0
Fastighets AB Norrmalm 4:3	1 000	100,00%	1 000,0	1 000,0
Svenska Teknologföreningen Fastighets AB	562	100,00%	562,0	562,0
Mässfastigheter i Stockholm AB*	20 000	50,40%	10 880,0	10 880,0
SMÅA AB	10 000	30,00%	0,0	0,0
AB Familjebostäder*	750 000	9,00%	4 950,0	4 950,0
AB Stockholms hem*	882 000	9,00%	5 670,0	5 670,0
AB Stadsholmen	5 000	9,00%	449,8	449,8
AB Svenska Bostäder*	953 000	9,00%	6 300,0	6 300,0
Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)	50 000	9,00%	4 500,0	4 500,0
Stockholm Vatten AB	125 000	7,00%	8 750,0	8 750,0
Stockholms Hamn AB*	50 000	9,00%	4 500,0	4 500,0
Stockholms Stads Parkerings AB*	20 000	9,00%	1 350,0	1 350,0
AB Stockholm Globe Arena	0	0,00%	0,0	270,0
Stockholms Stadsteater AB	1 250	3,60%	45,0	45,0
Stockholm år 2004 AB	500	100,00%	514,0	514,0
Euro Info Stockholm AB	102	33,30%	34,0	34,0
STOSEB	1 500	49,00%	735,0	735,0
Stockholm Terminal AB	1 000	20,00%	200,0	200,0
Business Arena Stockholm AB	220	60,75%	161,0	161,0
AB Fortum Värme Holding	1 000	49,90%	800,0	
Summa aktier i koncernföretag/dotterbolag			3 534 982,8	3 534 452,8
* Koncern				
SÖRAB	8 000	5,00%	400,0	400,0
AB Servi-Data (depositionsbevis)			0,1	0,1
Summa aktier i övriga företag			400,1	400,1

Aktieportfölj avseende pensionsmedel

Bolag	Antal aktier	Bokfört värde 2002-12-31(tkr)	Bokfört värde 2001-12-31(tkr)
ABB Ltd	11 600	299,3	2 784,0
Syngenta	415	204,6	0,0
AstraZeneca	16 700	5 185,4	6 012,0
Ericsson B	58 400	359,2	6 026,2
Föreningssparbanken	13 600	1 400,8	1 530,0
H&M	18 200	3 030,3	6 006,0
Investor	14 200	745,5	1 810,5
Tele2	2 800	653,8	2 185,2
Nokia SDB	8 800	1 214,4	3 795,0
SEB A	16 100	1 191,4	1 505,4
Securitas B	10 750	1 128,8	2 338,1
SHB A	17 100	1 992,2	1 658,7
Skandia	27 600	634,8	6 013,3
Volvo B	8 640	1 235,5	2 246,4
Summa aktier i portfölj		19 276,0	43 910,8
Bokfört värde är lika med anskaffningsvärde.			
Summa aktier		3 554 658,9	3 578 763,7
Summa andelar (bostadsrätter)		121 143,4	108 130,5
Totalt summa aktier och andelar		3 675 802,3	3 686 894,2

Not 18 Långfristiga fordringar

mnkr	2002	2001
Ingående långfristiga fordringar	14 121,7	15 719,4
Nyutlåning	5 408,2	3 011,3
Återläggning av föregående års omklassificering	3 023,9	2 946,3
Amorteringar	-1 123,6	-4 716,9
Upp-/Nedskrivningar	0,0	-3,5
Kortfristig del av långfristiga fordringar*	-4 766,1	-2 834,9
Summa långfristiga fordringar	16 664,1	14 121,7

*Fordringar som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa fordringar har omförts till kortfristig utlåning.

Låntagare

mnkr	2002	2001
Utlåning till koncernbolag	14 614,0	12 207,6
Övriga	2 050,0	1 914,1
Summa långfristiga fordringar	16 664,1	14 121,7

Not 19 Placeringar i obligationer

mnkr	2002	2001
Innehav 1/1	0,0	0,0
Köp	3 861,1	0,0
Periodisering under- och överkurser	-30,6	0,0
Återläggning av föregående års omklassificering	0,0	0,0
Försäljningar	0,0	0,0
Omklassificering*	-2 708,3	0,0
Summa placeringar i obligationer	1 122,2	0,0

* Omklassificering avser fordringar som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa fordringar har omförts till kortfristig utlåning.

Not 20 Tomträttsmark

mnkr	2002	2001
Småhustomträttsmark	200,0	1 664,9
Summa tomträttsmark	200,0	1 664,9

Not 21 Varulager och pågående arbete

Förrådet värderas till det lägsta värdet av anskaffningspris och verkligt värde.

mnkr	2002	2001
Varulager	7,8	8,8
Pågående arbeten	6,5	5,1
Summa varulager och pågående arbeten	14,3	13,9

Not 22 Kortfristiga fordringar

mnkr	2002	2001
Skatte-/momsfordringar	302,8	392,1
Statsbidragsfordringar	92,8	71,8
Övriga kortfristiga fordringar	524,8	598,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 130,1	3 091,4
Kundfordringar	743,5	709,4
Summa kortfristiga fordringar	4 794,1	4 862,7

Not 23 Kortfristig utlåning

mnkr	2002	2001
Kortfristig utlåning	3 816,4	15 563,4
Kortfristig del av långfristiga fordringar*	7 474,4	3 023,9

Summa kortfristig utlåning **11 290,8** **18 587,3**

*Långfristiga fordringar som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa fordringar har omförts till kortfristig utlåning.

Not 24 Kortfristiga placeringar		
mnkr	2002	2001
Obligationer och andra värdepapper	2 322,1	0,0
Kompetenskonto	28,6	0,0
Summa kortfristiga placeringar	2 350,7	0,0

Not 25 Kassa och bank		
mnkr	2002	2001
Förskottskassor	14,2	14,8
Kassa, bank- och postgiro	153,0	2 683,5
Summa kassa och bank	167,2	2 698,3

Not 26 Eget kapital		
mnkr	2002	2001
Ingående eget kapital	45 475,5	44 655,3
Förändring av eget kapital enligt resultaträkningen	2 000,4	247,3
<i>varav disposition av årets förändring*</i>	<i>[2 000,0]</i>	
Övriga justeringar	-317,0	572,8
Summa eget kapital	47 158,9	45 475,5

*Dessa medel avser inrättande av Stockholms stads kompetensfond

Not 27 Avsatt till pensioner		
mnkr	2002	2001
Ingående avsatta pensioner	1306,5	1 607,6
Årets förändring (avser löneskatt)	317,0	-301,0
Summa avsatt till pensioner	1 623,5	1 306,5
därav garantipensioner	[237,5]	[237,5]
därav visstidspensioner	[49,3]	[49,3]

Not 28 Övriga avsättningar		
mnkr	2002	2001
Återbetalning av avgifter för OVK		
Ingående balans	0,0	17,9
lanspråktaget	0,0	-17,9
Utgående balans	0,0	0,0

Omstruktureringskostnader		
Ingående balans	60,6	82,6
lanspråktaget	-11,0	-21,9
Utgående balans	49,7	60,6

Lärlöner		
Ingående balans	0,0	50,0
lanspråktaget	0,0	-50,0
Utgående balans	0,0	0,0

Boende äldre och funktionshindrade		
Ingående balans	840,4	300,0
lanspråktaget	-96,0	-19,4
Årets avsättning	0,0	559,8
Utgående balans	744,4	840,4

Renhållningsnämnden		
Ingående balans	32,6	23,2
lanspråktaget	-3,4	0,0
Årets avsättning	0,0	9,4
Utgående balans	29,2	32,6

Begravningsavgifter		
Ingående balans	34,0	16,0
lanspråktaget	0,0	0,0
Årets avsättning	14,5	18,0
Utgående balans	48,5	34,0
Infrastrukturella avgifter		
Ingående balans	1 240,0	340,0
lanspråktaget	0,0	0,0
Årets avsättning	1 060,0	900,0
Utgående balans	2 300,0	1 240,0
Bostadsanpassningsbidrag		
Ingående balans	0,0	0,0
lanspråktaget	0,0	0,0
Årets avsättning	37,0	0,0
Utgående balans	37,0	0,0
Barnomsorgsutbyggnad		
Ingående balans	0,0	0,0
lanspråktaget	0,0	0,0
Årets avsättning	200,0	0,0
Utgående balans	200,0	0,0
Vatten- och marksaneringsåtgärder		
Ingående balans	0,0	0,0
lanspråktaget	0,0	0,0
Årets avsättning	1 000,0	0,0
Utgående balans	1 000,0	0,0
Pensionskostnader		
Ingående balans	0,0	0,0
lanspråktaget	0,0	0,0
Årets avsättning	300,0	0,0
Utgående balans	300,0	0,0
Ventilationskostnad skolor		
Ingående balans	0,0	0,0
lanspråktaget	0,0	0,0
Årets avsättning	200,0	0,0
Utgående balans	200,0	0,0
Summa ingående balans	2 207,7	829,6
Summa lanspråktaget	-110,4	-109,1
Summa årets avsättningar	2 811,5	1 487,2
Summa utgående balans	4 908,7	2 207,7

Not 29 Obligationslån		
mnkr	2002	2001
Ingående obligationslåneskuld	1 839,5	3 020,6
Nyupplåning	0,0	200,2
Periodisering av över- och underkurser	5,6	0,0
Kurskorrigering	0,1	0,0
Överföring från utländska reverslån	870,5	0,0
Återläggning av föregående års omklassificering	1 361,4	2 335,7
Amorteringar	-1 809,9	-2 355,6
Kortfristig del av långfristiga lån*	-308,9	-1 361,4
Summa obligationslån	1 958,2	1 839,5

*Skulder som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa skulder har omförts till kortfristiga lån.

mnkr	2002	2001
Utländska obligationslån	799,8	999,8
Svenska obligationslån	1 158,5	839,7
Summa obligationslån	1 958,2	1 839,5

Not 30 Reverslån

mnkr	2002	2001
Ingående reverslåneskuld	1 349,5	2 869,8
Nyupplåning	13 430,1	482,2
Överföring till utländska reverslån	-870,5	0,0
Återläggning av föregående års omklassificering	1 367,2	1 094,1
Amorteringar	-1 145,6	-1 729,4
Kortfristig del av långfristiga lån*	-9 647,8	-1 367,2
Summa reverslån	4 482,9	1 349,5

*Skulder som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa skulder har omförts till kortfristiga lån.

mnkr	2002	2001
Utländska reverslån	0,0	436,0
Svenska reverslån	682,9	913,5
Upplåning från majoritetsägda bolag	3 800,0	0,0
Summa reverslån	682,9	1 349,5

Not 31 Statliga lån, mnkr

	2002	2001
Ingående skuld statliga lån	10,0	10,1
Återläggning av föregående års omklassificering	0,0	0,2
Amorteringar	-10,0	-0,2
Kortfristig del av långfristiga lån*	0,0	-0,1
Summa statliga lån	0,0	10,0

*Skulder som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa skulder har omförts till kortfristiga lån.

Not 32 Övriga långfristiga skulder, mnkr

	2002	2001
Förmedlade medel	0,6	0,6
Skuldfonder	39,4	14,8
Skuld för pensioner	0,0	0,0
Omklassificering statliga lån	0,0	0,0
Summa övriga långfristiga skulder	40,0	15,4

Not 33 Kortfristiga skulder, mnkr

	2002	2001
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 887,4	2 871,6
Skatteskulder/moms	36,4	55,8
Leverantörsskulder	1 509,0	1 707,5
Förmedlade medel	5,7	4,3
Deponerade medel	1,6	2,5
Skuldfonder	0,6	0,6
Personalskatter	259,4	292,7
Utomstående medel i stadskassan	0,0	0,0
Övrigt	106,4	96,2
Summa kortfristiga skulder	4 806,5	5 031,2

Not 34 Kortfristiga lån, mnkr

	2002	2001
Certifikatslån i SEK	0,0	597,7
Certifikatslån i utländsk valuta	0,0	421,4
Skuld Sthlms Stadshus försäljn Birka Energi	0,0	11 499,9
Utnyttjad kredit i koncernkontot	767,5	6 594,4
Upplåning från majoritetsägda bolag	1 000,0	0,0
Utnyttjad kredit, övriga kreditinstitut	0,0	0,0
Kortfristig del av långfristiga lån*	9 956,8	2 728,7
<i>varav upplåning från majoritetsägda bolag</i>	<i>9 600,0</i>	<i>0,0</i>
Summa kortfristiga lån	11 724,2	21 842,2

*Långfristiga lån som på balansdagen har en förfallodag som inträffar inom ett år. Dessa skulder har omförts till kortfristiga lån.

Not 35 Stadens skuld för semesterlöner och okompenserad övertid, mnkr

	2002	2001
Ingående skuld	614,4	576,3
Varav semesterlöner	564,5	529,8
Varav okompenserad övertid	49,9	46,5
Förändring semesterlöneskuld	27,8	34,6
Förändring okompenserad övertid	2,4	3,4
Summa skuld för semesterlöner o okomp övertid	644,6	614,4
Varav semesterlöner	592,2	564,5
Varav okompenserad övertid	52,4	49,9

Not 36 Ansvars- och borgensförbindelser, mnkr

	2002	2001
Stadens majoritetsägda bolag		
Borgen för lån	1 227,1	1 611,8
varav		
AB Familjebostäder	50,1	106,4
AB Stockholms hem	58,2	63,2
AB Svenska Bostäder	1 094,6	1 410,2
AB Stadsholmen	24,2	32,0
FAHBRIS	0,0	0,0
Keflavik Fastighets AB	0,0	0,0
Pensionsutfästelser	968,1	904,9
Ansvarsförbindelse Globen	15,0	30,0
Summa ansvars- och borgensförbindelser för majoritetsägda bolag	2210,2	2546,7

Övriga juridiska-/privatpersoner

Borgen för lån	1 897,8	1 897,3
varav		
Stiftelsen Stockholms Studentbostäder	78,6	80,7
Stockholms Kooperativa Bostadsförening	525,5	525,5
Birka Energi	1 080,0	
Stockholms Stadsmission	92,4	
SYVAB	48,2	
Övriga juridiska personer	73,1	1 291,1
Pensionsutfästelser	55,6	76,0
Kommunalt förlustansvar för småhus	22,0	29,0
Summa borgen för övriga juridiska personer	1 975,4	2 002,3
Totalt ansvars- och borgensförbindelser	4 185,6	4 549,0

Not 37 Stadens pensionsskuld, mnkr

Stadens pensionsförpliktelser enligt beräkningar gjorda av Statens Löne- och Pensionsverk.

	2002	2001
Ingående pensionsskuld	8 978,4	9 186,8
Förändring av tidigare intjänade pensioner	-111,9	-208,4
Summa pensionsskuld	8 866,5	8 978,4

Not 38	Derivatinstrument, mnkr	Nominellt värde, tillgångar	Nominellt värde, skulder	Netto	Marknads- värde, netto
Valuta- swappar		1 903,7	1 721,9	181,7	255,1
Ränte- swappar		17 831,0	17 831,0	0,0	-151,6
Summa		19 734,7	19 552,9	181,7	103,5

Staden utnyttjar ränte- och valutaswappar i syfte att säkra positioner avseende kurs- och ränteförändringar. Stadens marknadsvärderade fordran på swapmotparterna översteg på balansdagen motsvarande skuld med 103,5 mnkr.

Bokslut för Finansförvaltningen 2002

Under Finansförvaltningen redovisas stadens gemensamma kostnader och intäkter. Såväl skatteintäkter och statsbidrag som avkastning från stadens bolag redovisas under Finansförvaltningen tillsammans med kostnader för pensioner och arbetsgivaravgifter. Redovisning sker även för finansiella transaktioner såsom upplåning, utlåning, amorteringar samt ränteintäkter och räntekostnader.

Bokslutet är upprättat enligt stadens gällande principer och god redovisningssed.

Finansförvaltningens driftbudget

Årets bokslut visar att intäkterna överstiger kostnaderna med 27 153 mnkr exklusive reglering av resultatfonder gentemot stadens förvaltningar. Detta innebär avvikelse relativt budget om 904 mnkr exklusive avsättningar för infrastrukturella åtgärder, miljöåtgärder, bostadsanpassningsbidrag samt avsättningar för om- och utbyggnader inom skola och förskoleverksamhet. I denna jämförelse med budget exkluderas också realisationsvinster och extraordinära intäkter, vilka ingår i årets resultat.

Kommunalskatt samt generella statsbidrag och utjämning

Intäkter för kommunalskatt, generella statsbidrag och utjämning uppgår till 23 378 mnkr. För kommunalskatt och generella statsbidrag redovisas positiv budgetavvikelse om 702 mnkr, vilket motsvarar 3,1%. Avvikelsen beror framför allt på slutavräkning för kommunalskatt för såväl år 2001 (480 mnkr) som år 2002 (150 mnkr).

För år 2001 bokfördes slutskatteavräkningen för kommunalskatt i resultaträkningen och reglerades inte till någon del mot Eget kapital, vilket innebär avvikelse från rekommendation av Rådet för kommunal redovisning.

För år 2002 har beloppet beräknats preliminärt enligt regeringens prognos. Avvikelsen från denna prognos kommer att påverka resultatet för år 2003. Denna redovisningsprincip överensstämmer med rekommendation av Rådet för kommunal redovisning.

I redovisningen av statsbidrag ingår också ersättning för såväl generellt som tillfälligt sysselsättningsstöd med totalt 148 mnkr.

Pensioner och arbetsgivaravgifter

Kostnaden för arbetsgivaravgifter uppgår för året till 3 362 mnkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse om 69 mnkr. Den positiva effekten

förstärks av minskade kostnader för pensioner, medan förvaltningarnas interna kostnader till finansförvaltningen för personalförsäkring överstiger budgeterade intäkter med 158 mnkr.

Pensionsavsättningar redovisas i balansräkningen med totalt 1 307 mnkr exkl. löneskatt. Av denna avsättning avser 841 mnkr stadens pensions-skuld för intjänade pensionsförpliktelser för år 1998-1999. Denna skuld förvaltas av internbankens pensionsförvaltning. Av beloppet har 5 % placerats i aktier. Aktiernas anskaffningsvärde uppgår till 44 mnkr, medan marknadsvärdet per årsskiftet redovisas till 19 mnkr. Resterande belopp har vidareutlånats till stadens dotterbolag. Pensionsförvaltningen har under året givit avkastning på 27 mnkr, vilket motsvarar en förräntning med ca 3 %. I årets resultat ingår nedskrivning av bokfört aktievärde med ca 25 mnkr.

Övrig pensionsavsättning avser främst garanti- och visstidspensioner. Till följd av förändring av skuld för tidigare intjänade pensioner tillgodogörs årets resultat med 62 mnkr. Denna post motsvaras av finansiella kostnader med 62 mnkr i syfte att säkerställa intjänade pensioners värde. Med anledning av att lämnade uppgifter tidigare bedömts osäkra har försiktighetsprincipen tillämpats såtillvida att någon ytterligare minskning av skuld för tidigare intjänade pensioner ej bokförts.

Fr.o.m. bokslut 2003 kommer stadens pensionsskuld att beräknas av ny pensionsadministratör (SPP).

Fr.o.m. föregående år har en ny modell tillämpats för beräkningen av årets intjänade pensionsförpliktelser. Denna modell innebär att definitivt besked över kostnaderna för intjänade pensionsförpliktelser lämnas av Statens Pensionsverk under mars 2003.

Kostnaden för intjänade pensionsförpliktelser under året uppgår till 476 mnkr inklusive löneskatt. De intjänade pensionerna betalas ut i mars år 2003. Fr.o.m. år 2002 har även timavlönad personal rätt till tjänstepension, vilket medfört att pensionskostnaderna ökat.

Pensionsskuld intjänad t.o.m. år 1997 utgör en ansvarsförbindelse i stadens bokslut och uppgår till 8 866 mnkr.

Stadshusfemman – Birka Energi

Staden sålde per 2002-02-27 samtliga aktier i Stadshusfemman AB, det bolag som ägde aktier i Birka Energi. Denna försäljningen medförde en extraordinär intäkt i form av realisationsvinst om 3 000 mnkr. Staden äger även fortsättningsvis aktier i Birka Värme. Dessa aktier har ett åsatts ett bokfört värde om 0,8 mnkr.

Finansiella kostnader och intäkter

Under finansrörelsen redovisas resultatet av interna och externa ränteintäkter resp. kostnader samt övriga finansiella intäkter och kostnader. Resultatet av finansrörelsens verksamhet för år 2002 uppgick till 742 mnkr. Av resultatet utgör 185 mnkr ränteintäkter från slutna redovisningsenheter. Det externa räntenettot (exklusive slutna redovisningsenheter) uppgick till 555 mnkr, vilket är en ökning med 190 mnkr relativt år 2001. Orsaken till det förbättrade externa resultatet är framför allt försäljningen av Stadshusfemman AB/ Birka Energi till Fortum Oy. Affärens realisationsvinst om 3 miljarder medförde att den finansiella nettofordran ökade med motsvarande belopp. Att nettofordrans räntebindningstid förlängts har också bidragit till en positiv inverkan på det externa räntenettot.

Finansrörelsens balansomslutning har under år 2002 minskat med 6 011 mnkr. Stadens nettoställning, definierad som skillnaden mellan stadens placeringar inklusive bank och postgiro och stadens korta och långa lån, uppgick vid utgången av år 2002 till 13 344 mnkr. År 2001 uppgick stadens nettoställning till 10 099 mnkr. Som nämnts ovan förklaras den stora ökningen mellan åren av försäljningen av Birka Energi.

Jämförelsestörande poster

Staden har efter försäljning av fastigheter erhållit realisationsvinster med 432 mnkr. Realisationsvinsten härleds främst från försäljningen av fastigheterna Ladugårdsgärdet 1:48, Lustgården 10, Klubben 2-5 och Fredsfors 12.

Extraordinära poster

Staden har tidigare skrivit ned värdet på anläggningstillgångar med anledning av förväntade realisationsförluster vid försäljningen av tomträtter. Då antalet försäljningar beräknas bli lägre än vad som tidigare antagits återförs tidigare nedskrivningar, vilket medför en extraordinär intäkt om 542 mnkr.

Övriga extraordinära intäkter för Finansförvaltningen består av avkastningskrav från stadens slutna redovisningsenheter i enlighet med rådande redovisningsmodell.

Avsättningar

Av avsättningar i föregående års bokslut har följande tagits i anspråk:

- Högre kostnader relativt intäkter för renhållningsnämnden (3,4 mnkr)
- Omstruktureringskostnader i samband med försäljning av Stockholm Entreprenad och bolagisering av MFO (11,0 mnkr)
- Om- och utbyggnader för äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade (96,0 mnkr).

I samband med kommunstyrelsens avstämning av budget för år 2002 med anledning av nämndernas budget/verksamhetsplan medgavs gatu- och fastighetsnämnden att disponera 30,0 mnkr för infrastrukturella åtgärder. I gatu- och fastighetsnämndens bokslut har det visat sig att de infrastrukturella kostnaderna inte avser det projekt som avsättningen avsåg. Med anledning av detta ianspråk tas inte avsatta medel.

Övriga avsättningar redovisas enligt följande:

- 1 060 mnkr har avsatts för kostnader i samband med utbyggnad av stadens infrastruktur.
- 1 000 mnkr avsätts för miljöåtgärder i form av marksanering m.m. (miljömiljarden).
- Då beräkningarna av pensionsskuldens förändring tidigare varit osäkra avsätts 300 mnkr i syfte att undvika resultatpåverkan kommande år för kostnader hänförliga t.o.m. år 2002.
- För ventilationsombyggnad i stadens skolor avsätts 200 mnkr. Hur denna avsättning skall utnyttjas kommer att utredas under år 2003.
- Till följd av om- och utbyggnad i syfte att minska stadens kö för barnomsorg, avsätts 200 mnkr.
- I syfte att minska antalet ej verkställda beslut för bostadsanpassningsbidrag avsätts 37 mnkr.
- Då begravningsavgifter överstiger kyrkogårdsnämndens kostnader med 14,5 mnkr avsätts även detta belopp.

Övriga kostnader

Övriga kostnader består huvudsakligen av nedan angivna poster:

- Förändring av upplupna löner och semesterlöneskuld medför kostnader om 21 mnkr.
- Enligt beslut i samband med bokslut år 1999 har 15 mnkr erlagts för underhållskostnader till AB Stockholm Globe Arena.
- Kostnader för bidrag m.m. till Stiftelsen Stockholm International Water Institute (SIWI) har bokförts med 61 mnkr. Beloppet har kostnadsförts med hänvisning till försiktighetsprincipen, då kommunfullmäktiges beslut om utbetalning har överklagats.

Övriga intäkter

Övriga intäkter har ej budgeterats och består främst av poster enligt nedan.

- Återbetald moms i samband med omklassificering inom mervärdesskattesystemet (21 mnkr).
- Ersättning för vinterväghållning (5 mnkr).

Övrigt

Staden har, i enlighet med rekommendation av Rådet för kommunal redovisning redovisat löneskatt för tidigare gjorda pensionsavsättningar. Skul-

den för denna löneskatt uppgår till 317 mnkr. Då denna post reglerats direkt mot eget kapital har ingen resultatpåverkan skett.

Budgetutfall för Finansförvaltningen (inkl. finansrörelsen)

Driftbudget 2002 (mnkr)	KF-budget inkl. tillägg	Bokfört	Avvikelse
Kostnader			
Pensioner och arbetsgivaravgifter	4 633,0	4 589,7	43,3
Externa räntor	1 137,9	2 156,1	-1 018,2
Interna räntor	9,8	3,5	6,3
Avgifter till staten	6 132,8	6 736,6	-603,8
Övriga kostnader	143,8	256,0	-112,2
Summa kostnader	12 057,3	13 741,9	-1 684,6
Intäkter			
Pensioner och arbetsgivaravgifter	4 150,0	4 308,6	158,6
Externa räntor	1 635,5	2 682,1	1 046,6
Interna räntor	1 530,9	1 483,2	-47,7
Aktieutdelning	850,0	851,1	1,1
Kommunalskatt	22 100,1	23 528,6	1 428,5
Ersättningar från staten	6 703,8	6 582,0	-121,8
Övriga intäkter	139,0	163,0	24,0
Summa intäkter	37 109,3	39 598,6	2 489,3
Jämförelsestörande intäkter			
Realisationsvinst vid försäljning fastigheter		428,7	428,7
Summa jämförelsestörande intäkter	0,0	428,7	428,7
Totala intäkter	37 109,3	40 027,3	2 918,0
Nettokostnader	25 052,0	26 285,4	4 602,6
Extraordinära intäkter (Birka / återföring tomträtter)	0,0	3 542,3	3 542,3
Ianspråktagande av avsättningar		110,4	110,4
Extraordinärt netto (ägartillskott/avkastningskrav slutna redovisningsenheter)	26,7	26,7	0,0
Avsättningar	-16,1	-2 811,5	-2 795,4
Netto, finansförvaltning	25 078,7	27 153,3	5 459,9